„Egymás terhét hordozzátok” (Gal 6,2)

Jól működő diakóniai gyakorlatok

a magyarországi református gyülekezetekben

„Szeretetedben sok örömünk és vigasztalásunk volt,
mert a szentek szíve felüdült általad, testvérem.”

(Pál levele Filemonhoz 1,7)

Jól működő diakóniai gyakorlatok a magyarországi református gyülekezetekben

MAGYAR REFORMÁTUS SZERETETSZOLGÁLAT

Budapest, 2026

Tartalomjegyzék

Elnöki köszöntő 5

Bevezető
Szeretet-szolga 7

Gyülekezeti diakóniai jó gyakorlatok
Hajdúsámsoni Református Egyházközség 13
Budapest-Fasori Református Egyházközség 18
Budapest-Pestszentimrei Református Egyházközség 23
Budapest-Rákoskeresztúri Református Egyházközség 27
Isaszegi Református Egyházközség 32
Székesfehérvár-Belvárosi Református Egyházközség 38
Sonkádi Református Egyházközség 45
Budapest-Angyalföldi Református Egyházközség 50
Győr-Szabadhegyi Református Egyházközség 55
Diósdi Református Egyházközség 65
Monorierdői Református Egyházközség 70
Budapest-Csillaghegyi Református Egyházközség 75
Debrecen-Ondód-Macsi Református Egyházközség 80
Sárospataki Református Egyházközség 85
Kecskeméti Református Egyházközség 91
Nagykanizsai Református Egyházközség 97
Tiszaszentimrei Református Egyházközség 106
Budapest-Újpest-Belsővárosi Református Egyházközség 114
Mohácsi Református Egyházközség 119
Cserépfalui Református Egyházközség 124
Szigetszentmiklós-Kossuth utcai Református Egyházközség 129
Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség 133
Kunszentmiklósi Református Egyházközség 140

Előszó

„Oszd meg kenyeredet az éhezővel,
vidd be házadba a szegény hajléktalant,
ha meztelen embert látsz, ruházd fel,
és ne zárkózz el testvéred elől!”
(Ézs 58,7)

Kedves Olvasó!

Ézsaiás próféta intése nem csak böjt idején érvényes. Társadalmunkban nagy számban élnek olyan emberek, akik csak nagy nehézségek árán tudnak gondoskodni családjaikról és gondot okoz számukra a mindennapi kenyér előteremtése. Gyülekezeteinkben is élnek olyan testvérek, akik bár sokszor szemérmesen igyekeznek eltitkolni megélhetési problémáikat, szükséget szenvednek.

Ugyanakkor az a gyülekezet, amely nem tartja számon saját elesettjeit, nem gyülekezet. Az ézsaiási ige éppen erre figyelmeztet: Istennek az a keresztyén életvitel tetszik és az Ő nevét az a magatartás dicsőíti, amely felruházza az alapvető javaktól, megélhetéstől, tisztességes lakhatástól, emberi jogaitól megfosztott és lemeztelenített embert. Pál több helyen figyelmeztet: a gyülekezet Krisztus teste, és ez a test egységes. Egységes abban is, hogy megéli a mindennapokban a testvéri egységet. A Krisztus-testnek pedig valamenynyi tagja szenved, ha bármely tagja szenved. Ez a gyülekezetek szeretetmunkájának alapja. Ugyanígy a sok gyülekezet is egy testet alkot: egymás felé szolgáló, egymásért imádkozó, egymást bátorító, egymást számontartó tagjai Krisztusnak.

Azt is látjuk azonban, hogy a gyülekezetek nagyon eltérő állapotban és felkészültségben vannak aszerint, hogy hol tartanak a gyülekezeti diakónia szervezésében, végzésében. Vannak komoly hagyományokkal rendelkező gyülekezetek, akik régóta, kitartó hűséggel végzik a szolgálatot idősek, magányosok, fogyatékos emberek segítésében, figyelmet fordítva a szakmai szempontokra, fenntarthatóságra, önkéntesek bevonására. Az ő tudásuk, gazdag tapasztalataik, amelyek bizony sokszor nem nélkülözik a kudarcokat, a vargabetűket, a többszöri nekirugaszkodásokat, nehezen felbecsülhető kincsét jelentik az egyháznak.

Fontosnak tartjuk, hogy ezek a sok-sok tapasztalattal rendelkező gyülekezetek tudják segíteni azokat a gyülekezeteket, akik épp fontolják a szolgálat megkezdését, az elindulást, vagy épp elakadtak egy szolgálat továbbépítésében. Azt láttuk az elmúlt években, hogy egy-egy gyülekezeti szolgálatépítést leginkább azok a gyülekezetek tudják segíteni, akik már megharcolták saját szolgálatukban a hasonló dilemmákat, kihívásokat.

A jó gyakorlatok gyűjteménye így kíván hozzájárulni a tudásmegosztáshoz: osszuk meg kenyerünket az éhezővel! Osszuk meg tapasztalatainkat, meglátásainkat, javaslatainkat azokkal, akiket az Úr Lelke elindított a nehéz sorsú testvérek segítésében, szenvedéseinek enyhítésében! Ilyen módon is hadd élhessék meg gyülekezeteink, hogy ugyanannak a Krisztus-testnek összetartozó tagjai. Köszönjük gyülekezeteink segítségét, hogy időt és energiát szántak a gyülekezeti jó gyakorlatok leírására és elküldésére, ezzel is teljesítve a páli intést: *„bőségetekből jusson minden jó cselekedetre!”* (2Kor 9,8)

Urunk áldja meg az adakozó szíveket és gyülekezeteink diakóniai építkező szolgálatát!

Dr. Czibere Károly
elnök
Magyar Református Szeretetszolgálat

Bevezető
Szeretet-szolga

A szeretetszolgálat, illetve diakónia az elmúlt évtizedekben egyre professzionálisabb keretek között, egyre nagyobb intézményes rendszerben működik. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a gyülekezetekben végzett diakóniai szolgálat hátrányba szorulhatna, hiszen a gyülekezeti szolgálat és a szeretetszolgálat kéz a kézben járnak. Kiemelendő ez azért is, mivel az óprotestáns teológia szerint a diakónia eredeti jelentősége abban áll[1], hogy a hívő, megtért embert a Szentháromság Isten visszaküldi a társadalomba, hogy szolgáljon másokat, másokkal együtt. (Lk 22,27)[2] Maga a diakónus kifejezés eredetileg nem vallási kontextusban volt használatos az antik görög világban, azonban az Újszövetség és az Ősegyház specifikus jelentéstartalommal ruházta fel, és új megközelítésben tulajdonképpen egy nem-vallási fogalmat tett az ekkléziológia alapvető kifejezésévé, tette ezt méghozzá úgy, hogy különösen is

[1] Ld. még ennek nyelvészeti elemzése kapcsán: Beyer, H. W.: *„Διακονέω, διακονία, διάκονος”*, in *Theological Dictionary of the New Testament* (2. ed. G. Kittel, trans, and ed. G. W. Bromiley; Grand Rapids, MI 1964), 81–93.o. Beyer érvelése témánk szempontjából is kivételesen fontos, hiszen a korábbi görögségben „asztali szolgát” jelentő diakónus az Újszövetségben új értelmet nyer, és a negatív előíz helyett egy pozitív jelentéstartalmat tulajdonít neki, miszerint egymás szolgálata a Krisztus követésének egyik legfőbb feladatává vált.

[2] Ezen a ponton érdemes megjegyezni azt is, hogy a *διακονία* fogalma Jézus Krisztus Messiási szolgálatának is az egyik legfőbb kifejeződési formája, vagyis a Messiás maga is szolgálni jött: ebben hozott az újszövetségi diakónia értelmezés radikálisan újat. Ld. még részletesebben: Brandt, W.: *Dienst und Dienen im Neuen Testament* (NTF 2/5; Gütersloh, 1931).

hangsúlyozta annak a szolgáló kegyelemben gyökerező lényegét.[3] Ahogyan Pál fogalmaz: *„hanem úgy ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgái: sok tűrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongattatásban."* (2Kor 6,4)[4]

Ebben a szolgálatban állnak a Filemon Szolgálatban résztvevő testvérek, akik a gyülekezeteinkben szervezik a diakóniai szolgálatot, önkéntes munkát végeznek, s teszik mindezt testvéri közösségben az egyházközségeikben, és testvéri közösségben egymással is. Úgy vannak jelen az egyház életében, mint szeretet-szolga a szeretet-szolgálatban, és mint felebarát a felebaráttal. Mint azt fentebb láttuk, a diakónia a keresztyénség előtti görög nyelvben és kultúrában alapvetően negatív konnotációval bírt, hiszen az asztal körüli szolgálat nem volt egy elismert és vágyott feladat. Azonban Jézus Krisztus maga is asztalközösséget vállalt a bűnös emberrel, a társadalom perifériájára szorultakkal, és többször kiemeli, hogy maga is szolgálni jött. (Mk 10,45) Krisztus tehát maga is diakónus volt, sőt, Isten az Ő nagyságát éppen így, a leereszkedésben mutatta meg. Az Egyház mint Krisztus teste ebből kifolyólag nem lehet más, mint diakóniai egyház, s annak tagjai is következésképpen diakónusok, azaz szeretet-szolgák.[5]

A kötetben szereplő gyülekezeti jógyakorlatok, diakóniai szolgálatok mind arról tesznek bizonyságot, hogy a diakónus szolgálata mindig kilépés is. Kilépés a megszokottból, kilépés a biztonságból, és elindulás Krisztus hívó szavára. Ennek analógiájaképpen használhatjuk a Mt 14,22-33-ban szereplő történetet, ahol Pétert Jézus kihívja a hajóból, hogy elinduljon felé. A történet e tekintetben megtanít minket arra, hogy a diakóniai szolgálatban elsőrendben ki kell tudjunk lépni a relatív biztonságból, amelyet a megszokott keretek

[3] Küng, H.: *The Church* (Eng. trans., New York 1976; German original 1967), 496–502.o.

[4] Az itt szereplő szolga kifejezés mögött a görögben a diakonoi kifejezés áll, vagyis Pál ebben az értelemben használja és értelmezi a diakónus szolgálatát. Bővebben és kutatástörténeti kitekintéssel is ld. még: Collins, T. N.: *A Monocultural Usage: διακου-words in Classical, Hellenistic, and Patristic Sources in Vigiliae Christianae* (2012, Vol. 66, No. 3 (2012), pp. 287–309).

[5] Ezen a ponton érdemes különösen is megjegyezni Jézus szavait a Lk 22,27-ben, ahol saját magára is úgy utal, mint *διακονῶν*, azaz mint szolga. Még érdekesebb témánk és kötetünk alapján ez a válasz, ha figyelembe vesszük azt is, hogy az evangéliumi szövegben mindez a tanítványok közötti versengésre adott krisztusi válasz. A kérdés részletes teológiai kifejtéséhez ld. még különösen: Barth, K.: *Church Dogmatics,* IV/3.2 (T&T Clark, Edinburgh, 1962), 838.o.

jelentenek a számunkra, és elmenni olyan helyekre, és olyan közegekbe is, amelyeket kevésbé ismerünk, vagy talán kevésbé is érezzük magunkat komfortosan ott. Ahogyan Jézus Krisztus közösséget vállalt a nehéz helyzetben élőkkel, hasonlóképpen szükséges nekünk is kilépni és elindulni Jézus felé. S ezt mindig és kizárólagosan Krisztus centrikusan szükséges tennünk, soha el nem feledve a szolgálatunk fókuszát, és jól meghatározott kontúrvonalait.[6]

A gyülekezeti jógyakorlatok és a Filemon Szolgálat diakóniai munkája alapvetően a közösségben lét, a reciprocitás és az egymásrautaltság hármasságában éli az életét. Ugyanakkor fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a diakóniai szolgálat és misszió a szeretetszolgálatban természetesen nagyon sok esetben krízisintervenciót jelent, ám a diakóniai szolgálat tekintetében azt is nagyon fontos hangsúlyozni, hogy Isten nem csak és kizárólag tüneti kezelésre hív minket. Természetesen, amikor az éhes embernek ételre van szüksége, akkor kenyeret kell adnunk, amikor a fázó ember fázik, akkor tüzelőt és meleg teát kell biztosítanunk számára, amikor valaki lelki problémákkal küzd, ott kell mellette állnunk vigasztalóként. Hasonlóképpen beszélhetünk arról is, amikor valaki kórházba vagy börtönbe kerül, vagy éppen a hajléktalanok közötti szolgálatunkról is. Ám teológiai alapvetésként – az újszövetségi gyógyítás történetekben különösen is – azt semmiképpen nem szabad elfelejtenünk, hogy Isten szándéka szerint nem csupán tüneti kezelést szeretne nyújtani, hanem sokkal inkább egészségügyi, lelki, szociális és társadalmi helyzetekre való helyreállítást is látunk az evangéliumok gyógyítás történeteiben. Jézus Krisztus ugyanis egésszé szeretne tenni minket és társadalmainkat, és nem csupán fájdalomcsillapítót kínál, hanem visszaadja ezeknek az embereknek a lehetőségét a társadalomba való visszatérésre. Visszaadja a becsületüket és egészséges egzisztenciájukat is. S a Filemon Szolgálatban álló szeretet-szolgáink itt kapcsolódnak elsőrenden mind a közegyházhoz, a gyülekezetekhez, mind pedig a társadalom egészéhez, felmutatva arra a bibliai igazságra, hogy mi nem az ideig valót keressük és hirdetjük, nem a gyors megoldásokat kínáljuk és kutatjuk, hanem azt az Istent követjük, aki közösséget vállalva velünk kívánja gyógyítani azt, ami elromlott Isten és ember, ember és ember között is.[7]

---

[6] Ld. bővebben: Vernon, R. E: *A Boat in Restless Seas: Mission from the Margins in International Review of Mission* (Volume 101, Number 2, november 2012).

[7] Részletesebben ld.: Wickeri, P. L.: *Mission from the margins, The Missio Dei in the*

Ilyen követségben járnak Filemon szolgálóink is, mint szeretet-szolgák, s teszik ezt sok helyen, sokféleképpen, de egy dolog mindenképpen közös: mindannyian a gyülekezetekben, a gyülekezetekért szolgálnak. Ebben a kötetben ezen szolgálatok bemutatása közben ilyen történeteket vehet kezébe a kedves olvasó, méghozzá a gyógyító és helyreállító Isten szabadító munkájáról szóló bizonyságtételeket. Tiszta szívből kívánjuk, hogy a könyv olvasása még több testvérünket hívja el az Ő szolgálatába, szeretet-szolgának!

Dr. Balogh Róbert,
a Magyar Református Szeretetszolgálat ügyvezető-helyettese,
társadalmi misszióért felelős lelkipásztora

Crisis of World Christianity in International Review of Mission (Vol. 93 No. 369, April 2004), pp. 182–198.

Bemutatott gyülekezet	*Egyházmegye*	*Egyházkerület*
Hajdúsámson	Hajdúvidéki	Tiszántúli
Budapest-Fasor	Budapest-Északi	Dunamelléki
Budapest-Pestszentimre	Budapest-Déli	Dunamelléki
Budapest-Rákoskeresztúr	Budapest-Északi	Dunamelléki
Isaszeg	Északpesti	Dunamelléki
Székesfehérvár-Belváros	Mezőföldi	Dunántúli
Sonkád	Szatmári	Tiszántúli
Budapest-Angyalföld	Budapest-Északi	Dunamelléki
Győr-Szabadhegy	Pápai	Dunántúli
Diósd	Északpesti	Dunamelléki
Monorierdő	Délpesti	Dunamelléki
Budapest-Csillaghegy	Budapest-Északi	Dunamelléki
Debrecen-Ondód-Macs	Debreceni	Tiszántúli
Sárospatak	Zempléni	Tiszáninneni
Kecskemét	Bács-Kiskunsági	Dunamelléki
Nagykanizsa	Somogyi	Dunántúli
Tiszaszentimre	Nagykunsági	Tiszántúli
Budapest-Újpest-Belsőváros	Budapest-Északi	Dunamelléki
Mohács	Baranyai	Dunamelléki
Cserépfalu	Egervölgyi	Tiszáninneni
Szigetszentmiklós-Kossuth utca	Délpesti	Dunamelléki
Debrecen-Nagyerdő	Debreceni	Tiszántúli
Kunszentmiklós	Bács-Kiskunsági	Dunamelléki

Gyülekezeti diakóniai jó gyakorlatok

Hajdúsámsoni Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Hajdúsámsoni Református Egyházközség több évszázados múlttal rendelkező református közösség Hajdú-Bihar megyében. Története a 16. század közepéig nyúlik vissza: egy 1549-ből származó forrás már protestáns lelkészt említ a településen. A gyülekezet Hajdúsámson történelmi és lelki életének meg-

határozó hordozója. A közösség életében fontos az istentiszteleti és bibliaórai élet, a családok, idősek, rászorulók, gyermekek és fiatalok megszólítása, valamint az, hogy a gyülekezet ne csak a templomba járókat érje el. Hajdúsámson Debrecen közvetlen vonzáskörzetében, a 471-es főút és a Debrecen-Mátészalka vasútvonal mentén fekszik; népessége 15 ezer fő körül alakul. A gyülekezet külön figyelmet fordít a sámsonkerti és martinkai lakosokra is, mivel ezek külön településrészként élnek a városon belül.

Szolgálatunk alapja a Krisztus-központúság, a közösségépítés, a diakóniai érzékenység és a templomon kívül élők felé való nyitottság. Vasárnaponként átlagosan 100-110 fő vesz részt az istentiszteleten. Küldetésünk, hogy áldássá legyünk városunk lakói számára, és Krisztus szeretetét személyesen, látható módon is közvetítsük.

Kezdetek

2020-ban új lelkipásztor érkezett a gyülekezetbe, aki felismerte, hogy a városban sok segítségre szoruló ember él. A diakóniai szolgálat kezdetben 4 fővel indult, majd 2023-ban bizottsággá alakult, ekkor már 12 fővel – mára szervezett szolgálattá bővült.

A kezdeti munka spontán, személyes segítségnyújtásból, látogatásból és adományozásból állt. Az önkéntesek utcáról utcára járva keresték a nehéz helyzetben élőket, beszélgettek velük, felmérték szükségeiket, és a GDPR-szabályoknak megfelelően nyilvántartást vezettek. Meghatározó tapasztalatunk, hogy a rászorultság sokszor nemcsak anyagi formát ölthet: sokan magányosak, családi nehézségekkel, betegséggel vagy munkanélküliséggel küzdenek, és a tárgyi segítség mellett személyes figyelemre, meghallgatásra is vágynak.

Jelenlegi gyakorlatok

A diakóniai szolgálat jelenleg rászoruló családok és egyének támogatásával, adománygyűjtéssel és adományközvetítéssel, lelki beszélgetésekkel, imádságos támogatással, gyermekek kirándulási és táborozási költségeinek segítésével, „csíkos szatyor" tartósélelmiszer-akcióval, fűtéstámogatással, gyógyszerkiváltással, főzésekkel és iskolakezdési támogatással van jelen a településen. Évente 5-6 alkalommal 100-120 adag ételt főzünk, amelyet személyesen juttatunk el a rászorulóknak. A helyi iskolával jó kapcsolatot ápolunk: ők vannak segítségünkre abban, hogy jelzik, mely gyermekeknek nincs anyagi lehetőségük kirándulásra vagy táborba menni.

A szolgálatban részt vesz a lelkipásztor, a szolgálat vezetője, presbiterek, önkéntesek és diakóniai érzékenységű gyülekezeti tagok. A gyülekezeti tagok rászorulók jelzésével, imatámogatással, adományokkal, látogatással, személyes beszélgetéssel, szervezéssel, szállítással és háttérmunkával kapcsolódhatnak be. A cél az, hogy a diakónia ne néhány ember külön feladata, hanem a gyülekezet közös lelkülete legyen.

Szolgálatunk elsődleges célcsoportjai a templom falain kívül élő, esetleg Istentől is távol lévő emberek: rászorulók, magányos idősek, betegek, nehéz élethelyzetben lévő családok és lelki terheket hordozók. Jelenleg közvetlenül mintegy 500 embert érünk el rendszeresen, közvetve pedig családtagjaikat, szomszédjaikat és a települési kapcsolatrendszert is.

A szolgálatot Hoffmanné Fedor Ibolya Filemon önkéntes koordinálja a lelkipásztorral és a Diakóniai Szolgálattal együttműködve. Feladata a rászorulók felkutatása, a szükségek nyilvántartása, az önkéntesek bevonása, az éves munkaterv előkészítése, a kapcsolattartás, az imatémák összegyűjtése, valamint az imaséta útvonalának és célpontjainak előkészítése. A szolgálat gyülekezeti adományokból, céladományokból, természetbeni felajánlásokból és önkéntes munkából működik. Az imaséta anyagilag nem nagy költségigényű, mert elsősorban emberi jelenlétre, imádságra, szervezésre és önkéntességre épül.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A rászorulóknak megszervezett imasétát szeretnénk bemutatni. Nem egyszeri eseményként, hanem folyamatként érdemes rá tekinteni: megszólítás, találkozás, imádság, kapcsolatépítés. Krisztus szeretetével jelen lenni, meghallgatni, bátorítani, és ahol erre nyitottság van, imádkozni az érintettekért.

Isten kegyelméből sikerült a rászorulókkal az évek alatt bizalmi kapcsolatot kialakítani. Többen elmondták, hogy ők nem jönnek templomba, mert félnek, tartanak valamitől. Leginkább attól, hogy mit mondanak majd róluk. Ezért ez arra indította a lélek vezetőnket, hogy szervezzen egy olyan alkalmat, amikor csak ők mehetnek be a templomba egyedül vagy a családtagjaikkal imádkozni.

Személyesen hívtunk meg mindenkit. Végigsétáltak a templom padsorai között és elolvasták a számukra kihelyezett táblákon az üzeneteket, amin keresztül motiváltuk őket arra, hogy most itt a lehetőség az imádkozásra. A séta végén szeretetvendégséggel vártuk őket. Annyira megérintette őket a templomi légkör, a közeg, hogy ott ők egyedül lehettek, hogy szinte majdnem mindenki sírva jött ki a templomból. A szeretetvendégség alatt őszinte beszélgetések folytak és Bibliát adtunk azoknak, akik szívesen elfogadták.

Átadhatónak és tanulhatónak tartanám – elsőként – a személyes, rendszeres kapcsolat kiépítését a rászorulókkal. Ez nagyon sok időt és munkát igényel, de megéri a fáradozást. Így tiszta képet kapunk arról, hogy ki a valóban rászoruló. Kik azok, akik egy kis bátorítással behívhatóak a templomba. Ezen találkozások alkalmával megtudjuk a rászorulók pontos ruha és cipő méretét, ennek megfelelően tudunk nekik ebben is segíteni. Tudjuk a kapcsolat által, hogy milyen élethelyzetben vannak, és mi az a terület, ahol leginkább szükségük van a segítségre.

Kihívások

A diakóniai munka egyik legnagyobb kihívása a bizalom kiépítése. Sok rászoruló ember zárkózott, csalódott, vagy nem szokta meg, hogy az egyház személyesen és ítélkezés nélkül közeledik hozzá. Idő kell ahhoz, hogy elhiggyék: a gyülekezet nem elvárásokkal, hanem szeretettel és segítséggel fordul feléjük.

További nehézség, hogy egyes területek – például Ligettanya – a rossz útviszonyok miatt télen és nyáron is nehezebben megközelíthetők, pedig ott is sok segítségre szoruló család él.

Jövőkép

A gyülekezet olyan közösség szeretne lenni, amely a református örökségét megőrizve, nyitottan fordul a mai társadalmi és lelki szükségek felé. A diakóniai szolgálat jövőjét abban látjuk, hogy még tudatosabban kilépjünk a templom falai közül, és hidat építsünk azok felé, akik távol vannak az egyháztól, de szükségük van szeretetre, meghallgatásra, reménységre és imádságra.

A következő években az imaséta rendszeressé tételét, az utógondozás erősítését és a gyülekezeti érzékenyítést szeretnénk fejleszteni. Terveink között szerepel melegentartók és egyéb konyhai eszközök beszerzése a főzésekhez, hosszabb távon pedig egy szolgálati autó megvásárlása is. Célunk, hogy a Hajdúsámsoni Református Egyházközség diakóniai szolgálata Krisztus szeretetének látható, tapintható és személyes jelenléte legyen Hajdúsámsonban.

Budapest-Fasori Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Budapest Fasori Református Egyházközség több mint egy évszázada tölti be küldetését, elsősorban Budapest VI. és VII. kerületeiben. A gyülekezet a mai napig aktív, erős közösséget alkot, igen gazdag lelki-, és hitélettel, számos szolgálattal, amelyek között egyik a diakónia.

Kezdetek

Mi, a „Jézus követe" Fasori Diakóniai Szolgálat tagjai egységesen valljuk, hogy a diakónia tettekben megnyilvánuló bizonyságtétel Istenről. Szolgálatunk több mint két évtizedre tekint vissza, fő tevékenysége pedig mindig is az idősek, rászorulók, betegek segítése, támogatása volt.

Vajon elképzelhető-e a fantáziánkban, hogy egy nagy hangyaboly legyünk, amelyben a gyülekezet minden egyes tagja egy-egy kis hangya szorgalmával szolgál? „Eredj a hangyához, te rest, figyeld, hogy mit tesz, és okulj!" (Péld 6,6) Higgyük el, hogy a legbölcsebb ember is hasznos leckéket tanulhat a Föld ezen apró teremtményeitől, mert értelmünket meghaladó okossággal és tevékenyen végzik kijelölt munkájukat.

Jelenlegi gyakorlatok

A gyülekezetben is — mint a hangyabolyban — sokféle szolgálatra van szükség, de nem elkülönülten, hanem összefogva, szinergiában kell szolgáljunk. A hangyák példája nyomán olyan diakóniát és gyülekezetet vizionálunk, ahol mindenkinek megadatik a maga számára a szeretettel, hittel és alázattal végzett szolgálat. Krisztus kegyelméből és áldásával aktívan szolgáló- és értékteremtő gyülekezet és diakónia munka folyik, emellett pedig nyitott, befogadó, dinamikus közösség, amely egyben családias és szeretettel teli. Diakóniai szolgálatunk tevékenysége az elmúlt öt év alatt szemléletmódját és tartalmát tekintve is lényegesen tovább fejlődött és megújult. A céltudatos elégedetlenség szükségszerűvé teszi a fejlődést, a változást. Öröm számunkra, hogy létszámában 2-ről 32 fő lett szolgálóink száma, feladataink között továbbra is elsősorban a hagyományos feladatok (idősek támogatása, rászorulók segítése) jellemző, de ennél jóval több is. A fejlődés és fejlesztés folyamatos, így fontos a diakóniai szolgálók létszámának további növelése, kiemelten a fiatalok bevonása, valamint a szolgálat egészét érintően új struktúrát, megújuló munkamódszereket és tevékenységi formákat keresünk elméleti és gyakorlati téren is, például tapasztalatcsere, látogatások szervezése.

Fontos a transzparens és naprakész adatbázis, mentori rendszer kialakítása, fejlesztése, a kapcsolattartás telefonon és személyesen a gyülekezet tagjaival. Fontos a kapcsolatépítés (gyülekezeten belül), illetve az önkormányzattal, civil szervezetekkel, a Filemon Szolgálattal és a Magyar Református Szeretetszolgálattal. Mindez egy hosszú, szisztematikus, olykor nehézkes folyamat, amelyben létrejön egy olyan tér és idő, ahol Isten és ember, illetve ember és ember kapcsolata a szolgálatokon keresztül kézzel foghatóvá, érezhetővé válik. Szolgálatunk tagjai élő hitű, elkötelezett testvérek, akik korban maguk is az idősebb korosztályból kerülnek ki, de igen aktívak.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A *www.fasor.hu* weboldalon 2021-től rendszeresen, félévente számolunk be az elmúlt időszak szolgálatairól, fotókkal is illusztrálva azokat diakóniai hírlevelünkben. Fontos, mert így évek múlva is emlékezni tudunk mindenre, és a gyülekezet is folyamatos tájékoztatást kap. 2022-ben fogadta el a presbitérium a diakóniai támogatások szabályzatát (szintén a weboldalon olvasható), ez rendszert hozott és transzparenssé tette a támogatások igénylését és kifizetését.

Az igehirdetési alkalmak a VII. kerületi idősek otthonaiban karácsony, húsvét, pünkösd előtt szerveződnek. A lelkészi igehirdetés mellett mindig énekelünk. Ehhez már jól bevált, hogy kinyomtatva visszük az aktuális énekeket, amit kiosztunk a résztvevőknek. Ezt magukkal viszik, sőt, mint megtudtuk, sokan később a szobatársakkal is éneklik vagy imaként olvassák a szövegeket. A szolgálatunk része, hogy az igehirdetés után szeretetvendégséget szervezünk és ott maradunk beszélgetni, ami rendkívüli öröm mindenkinek.

Mentori hálózatot alakítottunk ki, ez folyamatosságot, rendszerességet és odafigyelést igényel a nyilvántartásban. A diakóniai szolgálat tagjai és a hozzájuk csatlakozó önkéntes gyülekezeti tagok rendszeresen felhívják telefonon a gondjaikra bízott 80 év feletti testvéreket (átlag 5-6 főt), szükség szerint meglátogatják őket. Az így tapasztaltakat és az információkat átadják a diakóniai szolgálat vezetőjének vagy a lelkész asszonynak, akik szükség szerint intézkednek. Az információkat évről évre Excel-táblázatban vezetjük, így folyamatában látjuk, kinek volt például tavaly műtétje. Nagy meglepetés, ha rákérdezünk, meggyógyult-e a kedves testvér. A diakóniai szolgálat vezetője pedig minden tavasszal telefonon keresi meg a 80 év felettieket, így személyesen is tudomást szerez mindenkiről.

A Szeretethíd program 2015 óta, minden évben fontos része a diakóniai szolgálatunknak, tavaly például a Peterdy utcai Idősek Otthonának udvarát varázsoltuk szebbé. Ez alkalmat adott a kerületi önkormányzattal, a kertészettel és az idősek otthonával való szorosabb együttműködésre. Idén időseinket látogattuk meg otthonaikban, két-két fővel, ahogyan azt 2022-ben és 2023-ban is tettük: egy-egy idősebb diakóniai szolgáló testvér mellé egy-egy fiatal társult az ifisek, a cserkészek közül a páros másik tagjaként. Ezzel a szolgálattal is az volt a célunk, hogy a fiatalokat bevezessük a diakóniai szolgálatba, az idősek tisztelete, megbecsülése pedig legyen példaértékű számukra és ily

módon is kapcsolatot építsünk a generációk között, hiszen „Aki mást felüdít, maga is felüdül" (Péld 11,25).

A háború elől hozzánk került kárpátaljai asszonyok jelezték, hogy ők otthon mindig tésztát készítettek. Lehetne-e itt is? Lehetett! Első alkalommal 23 fő gyűlt össze, ők hozták saját tésztagépüket, vettünk csigatésztához bordákat, a hozzávalókat (liszt, tojás) pedig felajánlásokkal biztosítjuk. Elindult a tésztakészítés, amit a saját logóval felcímkézett tasakokba csomagolunk. Minden hónap első szombat délutánját erre szánjuk, 30 tojással készülnek, majd száradnak a tészták és a következő vasárnapra csomagoljuk. Meghirdetjük az istentiszteleten, és pillanatok alatt veszik meg a gyülekezet tagjai. A befolyó pénzt – felfelé kerekítve – valamelyik kárpátaljai család diakóniai támogatásként kapja meg.

Minden évben karácsony előtt közös imával, óvodások köszöntőjével, beszélgetéssel, kis megvendégeléssel és karácsonyi ajándékot átadva – ez a jövő évi Bibliaolvasó Kalauz és református falinaptár – készülünk Jézus születésére.

Továbbá fontos szolgálóink lelki és mentális állapota, ezért tavaly két kirándulást is szerveztünk: tavasszal Pilisborosjenőre, a tulipánmezőre, és októberben a reformátusok egyik fellegvárába, Pápára utaztunk ötven fővel. Ezt különjárati autóbusszal tehettük meg, amelynek költségét pályázattal nyertük el. Igazi közösségépítő, lelki feltöltődést adó alkalmak voltak. Legújabb szolgálatunk, hogy minden hónap első keddjén, 10–12 között diakóniai fogadóórát tartunk. Ennek célja a közvetlen kapcsolat építése, találkozás a gyülekezet segítséget kereső és kérő tagjaival. Természetesen a fentieken túl is ott vagyunk mindenütt, ahol segíteni kell, ahová Isten rendel bennünket, mert tudjuk, hogy „az embernek az értelme terveli ki útját, de az Úr irányítja járását". (Péld 16,9)

Kihívások

Gyülekezetünk sajnos egyre jobban elöregszik és fogyatkozik is (elköltözés, halálozás, egyéb személyes okok miatt). Látnunk kell ezért, hogy a már említett szemléletváltozás szükséges mind a gyülekezet, mind az egyén szintjén, amit egy rendszerszemléletű diakóniai szolgálatban látunk megvalósíthatónak.

Ehhez fontos és szükséges:

- A rendszeres, konstruktív kommunikáció a gyülekezeten belül, egymás között és a lelkészekkel.
- Fontos tudatosítani: a gyülekezetépítés nemcsak a lelkészek feladata, hanem mindannyiunké, ez közös érdekünk és felelősségünk. Ők a szószékről hirdetik Isten igéjét lelkünk épülésére, nekünk pedig a magunk szolgálatával, példájával, hittel és szeretettel kell tovább adni mindezt. Erre kiváló alkalmat adnak jól működő imaközösségeink, bibliaköreink, de a személyes beszélgetésekben is helye van a továbbításnak.
- A diakóniai feladatok egyértelmű meghatározása (cél, feladatok), konkrét felelősökkel (ez évek óta jól működik már).
- Közösen megtalálni a különböző kihívásokra az adekvát válaszokat és a megfelelő megoldásokat.
- Új módszerek és eszközök keresése, alkalmazása.
- Egyéni és közösségi szintű lelki- és szakmai fejlődés megvalósítása.
- A közösség erősítése, csapatépítés, hitmélyítés.

Jövőkép

A diakónia reményeink szerint évről évre a fentiek által is egyre jobban beépül a gyülekezetünkbe, amelyhez komoly támogatást adnak lelkészeink, de a presbitérium és más szolgálatok is támogatnak bennünket (ifisek, cserkészek). Célkitűzésünk, hogy maga a gyülekezet is fokozatosan egyfajta „hangyabolylyá" váljon, egyfajta diakóniai közösséggé érjen, melynek „Bár nincs vezére, elöljárója vagy uralkodója, mégis biztosítja a kenyerét nyáron, begyűjti eledelét aratáskor." (Péld 6,7-8) Ha mi is ugyanilyen szorgalommal használnánk fel bölcs Teremtőnktől kapott képességeinket, milyen komolyan megnövekedne használhatóságunk! Az elmúlt öt évben Isten kegyelméből részben megvalósultak a fenti gondolatok, tervek, ezért ma már úgy értékeljük, hogy egy gazdag és sokszínű fasori diakóniai szolgálatról adhatunk számot. Bárki keres meg bennünket a leírtakkal kapcsolatban, szívesen és örömmel tájékoztatjuk.

Budapest-Pestszentimrei Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Budapest-Pestszentimrei Református Egyházközség a XVIII. kerületben a Rákóczi utca 81. szám alatt található. A kertvárosban a gyülekezet több mint 100 éve hívja az „imreieket" istentiszteletre, az evangélium örömében való osztozásra, keresztyén hivatásunk betöltésére a világban.

Pestszentimrén, az akkori Soroksárpéteri szórványban élő 122 fő reformátussal 1916. április 9-én alakult meg a Soroksárpéteri Református Fiókegyházközség. Pestszentimre első lelkésze, Dr. Széky Endre tevékenysége összeforrt a templom, a parókia, a kultúrház, a szeretetházak és az egyesületek építésével. Pestszentimrén 1936-tól kilenc református szeretetházat hoztak létre, közöttük az ország legnagyobb aggok menhelyét. Székyné Kovács Margit szervezte meg a nőegyletet, támogatták a sokgyermekes családokat, a szeretetházban ápoltak, ellátásában segédkeztek. Minden évben megrendezték a szegények karácsonyát. A munkásterületen élő fiatalok körében cserkészcsapatot alakítottak, akiknek lehetőségük volt minden évben Bécsben táborozni. 1946 januárjában létrehozták a Pestszentimrei Református Diakónus Intézetet, majd diakónusképzőként és szeretetházként is működött itt. A Bekő Elek Szeretetház az Országos Református Szeretetszövetség legnagyobb emeletes szeretetotthona volt. Ma Pestszentimrét jellemzően középosztálybeliek lakják. A sok építkezésnek köszönhetően a fiatal családok létszáma növekvő tendenciát mutat. A gyermek és ifjúsági nevelés tekintetében kiemelendő, hogy a gyülekezet tartja fenn a Szenczi Molnár Albert Református Általános Iskolát. Közösségünk élénk gyülekezeti életet ad minden korosztály számára.
A különböző missziói tevékenységek – például tematikus játszóházak, koncertek, Házasság Hete – a helyi lakóközösséggel együtt szervezve valósulnak meg.

Kezdetek

A gyülekezetben kezdetektől fogva volt diakóniai szolgálat. A múlt jobb megismerése végett, a 94 éves Nagy Julianna diakonissza életéről és munkásságáról tablót és riportfilmet készítettünk – utóbbi megtekinthető a YouTube oldalán „Portréfilm – Nagy Julianna Diakonissza Élettörténete" címmel.

1984 márciusától Pestszentimre lelkésze Orbán Kálmán. Felesége, Orbán Kálmánné Nagy Magdolna hitoktató, a diakónus Szélyes Zsuzsanna. A gyerekek közötti tevékenységük szerteágazó. A Pestszentimrei Református Egyházközség 1996-ban a Soli Deo Gloria Alapítványt a szegények, idősek, hajléktalanok szociális gondozására, az ifjúság nevelésére, kulturális rendezvények szervezésére alapította.

Jelenlegi gyakorlatok

A jelenlegi diakóniai szolgálat a COVID-időszaka alatt 7 fő önkéntes szolgálóval jött létre, amely mára 12 főre gyarapodott. A feladat az volt, hogy rendszeres kapcsolatot tartsunk az idősekkel, egyedül élőkkel. Részükre a vasárnapi igehirdetés anyagát, a Reformátusok Lapját rendszeresen eljuttattuk, igény szerint bevásárlást, ügyintézést vállaltunk.

A diakóniai munka munkaterv alapján, önkéntes szolgálókkal szerveződik, eseti segítségnyújtással. A diakóniai szolgálatban résztvevők az Istentől kapott ajándékaikkal aktívan szolgálnak. Ez a szolgálat a gyülekezet szempontjából kifelé és befelé egyaránt irányul. Elsősorban idős, rászoruló egyedülálló és családos embereket segítünk, körülbelül 100 főt támogatunk.

A gyülekezeti diakóniai munkacsoport rendszeresen összeül a presbitériummal, ahol átadják egymásnak az információkat és megállapodnak a cselekvési tervben. Az istentiszteleteken a hirdetésekben és a bejáratnál lévő hirdetőtáblán, illetve a látogatások alkalmával szóban értesülnek a gyülekezet tagjai a csoport munkájáról. A diakóniai szolgálatot Bakosné Kóczi Zsuzsanna kíséri figyelemmel, és leggyakoribb formája a körlevél, valamint a szóbeli megkeresés.

A munkaterv alapján a presbitérium a költségvetésben elkülönít egy összeget diakóniai célokra, de pályázatokon való részvétel és egyéni adományok is segítik a munkát. A Filemon Szolgálat által sok információhoz, hitbeli és szolgálatbeli megerősítéshez és szakmai anyaghoz jutottunk. A gyülekezetünk rendszeresen részt vesz a Magyar Református Szeretetszolgálat programjain.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Gyülekezetünk diakóniai szolgálata számos szervezettel és közösséggel ápol aktív kapcsolatot. Együttműködünk a Tiszta Forrás Református Hajléktalan Misszióval, amelynek keretében ételkészítéssel és evangelizációs szolgálattal is bekapcsolódunk a rászorulók támogatásába. Kapcsolatot építünk a kerületi nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élőkkel, valamint a Nyugat-Magyarországi Református Nevelőszülői Hálózattal. Fontos számunkra a kárpátaljai Fonóson élő testvérgyülekezet támogatása is, emellett rendszeresen csatlakozunk a 72 óra kompromisszumok nélkül és a Szeretethíd református önkéntes programokhoz.

A diakóniai szolgálat részeként kiemelt figyelmet fordítunk a szolgáló csoport tagjai közötti együttműködés erősítésére is. Ennek érdekében közösen szervezzük és koordináljuk a szeretetvendégségeket, a látogatásokat és a különböző közösségi alkalmakat, amelyek nemcsak a segítségnyújtást, hanem a gyülekezeti kapcsolatok elmélyítését is szolgálják.

A lelkigondozói szolgálatnak vannak informális és szervezett módjai. Ebbe beletartozhat a gyászolók megszólítása a templomban. A gyászolók felkeresése, lelkigondozása, illetve családi problémák, lelki nehézségek esetén beszélgetés lehetőségének biztosítása. Szükség esetén kapcsolat kiépítése a megfelelő egyházi szolgálattal. Szakember irányításával három alkalomból álló gyász- és veszteségfeldolgozó csoportot valósítottunk meg.

A közös feladatokkal a gyülekezeten belüli generációk közti kapcsolatokat igyekszünk erősíteni. Önkénteseket vonunk be az alábbi feladatokba: kisebb felújítások, kertrendezés, jól barkácsoló önkéntesek szolgálatának kérése. Időseket is bevonunk a különböző szolgálatokba, hogy a segítségnyújtás napközben is elérhető legyen. Diakóniai alapképzést tartunk a rászoruló személyek számára. Terveink között szerepel, hogy külön bejáratú diakóniai raktárat (például kis faházat a kertben) szeretnénk megvásárolni és kialakítani.

Kihívások

Mivel a szolgálók többsége még aktív korú, sokszor nehéz a diakóniai munka és a hétköznapi élet ritmusának egyeztetése. Időnként több szolgálóra lenne szükség. A rászorulóktól nem mindig jut el az információ a csoporthoz.

Jövőkép

Élő, fiatalodó gyülekezet vagyunk. Leginkább személyes megszólítással hívjuk szolgálatra tagjainkat. A diakónia céljának közösen a következőt fogalmaztuk meg: Krisztusra mutató, az Isten iránti hálától vezérelt szolgálat, amelyben a cselekvő szeretet aktív tettekben fejeződik ki a gyülekezeten belül és annak keretein kívül is azok felé, akik szükséget szenvednek, támogatásra szorulnak. Isten elhívására, vezetésére és útmutatására támaszkodva, imádságos szívvel, egyénileg és közösségként törekszünk.

Budapest-Rákoskeresztúri Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

Templomunkat 2000-ben szentelték fel. Fiatal, fejlődő, hagyományőrző-és teremtő gyülekezet, amely igyekszik minden korosztályt megszólítani. Jelenleg körülbelül 400 tagja van az egyházközségnek, akiket két lelkész fog össze: Sóskuti Zoltán és Sebőkné Babos Boglárka.

Budapest egyik legnagyobb kerületében, a 17. kerületben, egy lakótelep közepén épült fel a templom. Ennek megfelelően alapvetően egy panel-gyülekezet, de az agglomerációból, kertvárosból is vannak gyülekezeti tagjaink.

Krisztus-központú, missziói elkötelezettségű, nyitott gyülekezet a miénk. A gyülekezeti tagok személyes hívogatása, a kazuáliák, illetve a kerületi iskolákban tartott hittanórák jelentik nagyrészt a missziói kapukat gyülekezetünkbe, melyeken keresztül igyekszünk megszólítani a lakótelep és agglomerációjának lakosait, illetve az online jelenlétünk is többeket bevonzott.

Kezdetek

A gyülekezet tagjaival való törődés a gyülekezet alapítása óta fontos számunkra. Szervezett formában, 2021-ben Sóskuti Zoltán és Dani Eszter lelkipásztorok indították el a diakóniát. Ahogy nőtt a szolgálatban résztvevők száma, úgy tudtuk bővíteni a szolgálatok területét is.

A lelkigondozás, az idősebbek, rászorulók felé fordulás, illetve a pénzügyi támogatás nyújtása kezdetektől fogva a gyülekezeti diakónia gerincét képezi. Sajnos a kezdeti tagok már nem tudnak olyan aktívan részt venni a szolgálatban, de mindig vannak fiatalabb testvérek, akik elhívást éreznek a szolgálathoz való csatlakozásra, így a szolgálók száma kezdetektől stabilan 10-15 fő. Második éve látogatunk meg karácsonykor és húsvét ünnepe előtt egy kerületi anyaotthont és egy idősek otthonát is, ahová visszük az evangéliumot és a gyülekezet adományát.

Időseink felé mindig kiemelt figyelemmel és tisztelettel fordultunk. Kezdetek óta igyekeztünk látogatással, telefonbeszélgetésekkel, konkrét segítséggel, sofőrszolgálattal, illetve időnként házhoz vitt úrvacsorai közösséggel időseinkkel törődni. Szerettük volna éreztetni időseinkkel, hogy szeretettel fordulunk feléjük akkor is, ha már nem tudnak úgy szolgálni a gyülekezet felé vagy olyan gyakorisággal részt venni gyülekezeti alkalmakon, mint régebben.

Jelenlegi gyakorlatok

A diakónia nagyobb területei a gyülekezetünkben: az idősek felé fordulás, a lelkigondozás és a pénzügyi segítségnyújtás, melyek közül az előbbit emelnénk ki. Időseink körében egyre népszerűbbek az évente rendszeresen megtartott Idősek Adventi Ebédje, illetve adott bibliai tematika mentén az Idősek Nyári Hete programok. Karácsonyi csomagokat is készítünk nekik, valamint évszakonként „teadélelőttökre" hívogatjuk őket, ahol rövid áhítat után versek felolvasásával gazdagodunk közösen. Minden ilyen alkalmon van egy meghívott gyülekezeti csoport is, amelyik rövid műsorral, bizonyságtételekkel kedveskedik időseinknek, majd ott maradnak beszélgetni, ismerkedni is velük.

Gyülekezetünkben a diakóniai munka leginkább a párbeszéden alapul. Hisszük és megtapasztaltuk a Szentlélek irányítását a szolgálatban, de folyamatos az egyeztetés a lelkipásztorok, a diakónia vezetője és a diakóniai csoport tagjai között is. Sőt, gyakran kapunk ötleteket gyülekezeti tagoktól is. A szolgálatban gyülekezeti tagok vehetnek részt, jelenlegi létszámuk 15 fő.

A diakóniai szolgálat befelé irányuló célja időseinknek rendszeres találkozási lehetőséget biztosítani, illetve más szolgálói csoportok megismerése, de ezek az alkalmak nyitott alkalmak, tehát lehet hívogatni minden, verseket kedvelő, idős családtagot, szomszédot, ismerőst is.

A diakóniai szolgálatunk célcsoportja a nyugdíjas korosztály. Minden nyugdíjas korút várunk ezekre az alkalmakra, a kerületben működő református idősotthon lakói is rendszeres látogatóink. A résztvevők száma eddig mindig meghaladta a 30 főt. Az időseinkkel rendszeresen tartjuk a kapcsolatot, amit a diakónia vezetője fog össze, lelkészeinkkel való együttműködésben.

A diakóniai szolgálatot rendszeresen hirdetjük az istentiszteleteken, lehetőleg bizonyságtételek formájában is. A teadélelőttök nem titkolt célja az is, hogy hidat képezzen más gyülekezeti szolgálói csoportok és időseink között, csökkentve ezzel az elszigeteltség, a feleslegesség érzését.

A diakónia vezetője jelenleg egy közgazdász, teológus-pasztorálpszichológus és mediátor végzettséggel rendelkező háromgyermekes édesanya, aki civil munkája és családi élete mellett fogja össze a diakóniai szolgálatot. A diakónia vezetője és a lelkészeink között, valamint a presbitérium tagjaival rendszeres az egyeztetés.

Az éves költségvetésben jóváhagyott költségkerettel gazdálkodunk egész évben. Ehhez hozzájárulnak a gyülekezeti tagok önkéntes tárgyi adományai, például süteménysütés, kávé- és teafiltervásárlás formájában.

Már többször felmerült az egyház által indított diakóniai programokról való bővebb tájékoztatási és részvételi igény, így a Filemon Szolgálat beindítását többen örömmel fogadták és jelezték részvételüket a központi programokban. Többször merítettünk ötleteket a megosztott, jó gyülekezeti gyakorlatokból. Több „filemoni" programban részt vettek a diakónia tagjai. A jelenleg folyó beteglátogató képzésben is részt vesz a diakóniát vezető testvérünk.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Időseink küzdenek az elmagányosodással, elszigetelődéssel, azzal az érzéssel, hogy már nincs rájuk szükség. Sokan várják diakónusaink hívását, odalépését, de maguktól nem keresik őket, sem egymást. Ezen próbáltunk meg segíteni mind a rendszeres teadélelőttök, mind pedig az Idősek Nyári Hetén keresztül. Nem titkolt célunk volt, hogy időseink egymás felé is forduljanak és keressék egymást; másrészt szerettük volna, hogy megismerkedjenek az egyes gyülekezeti szolgálói csoportokkal. Így volt már az évszakköszöntő teadélelőtt vendége az ifjúság, az énekkar, az egyik házi bibliakör is. Nagy örömünkre szolgál, hogy ezekhez az alkalmakhoz rendszeresen csatlakoznak az Albert Schweitzer Református Szeretetotthon Lemberg utcai telephelyének lakói is. Ilyenkor egy rövid áhítat után következik egy rövid műsor énekléssel, bizonyságtételekkel, mellyel kifejezetten az időseinknek szeretnénk kedveskedni. Legalább fél órás szünet következik, ahol van lehetőség kávét/teát inni, sütit enni, beszélgetni egymással. A második blokkban az általuk hozott verseket, rövid novellákat oszthatják meg egymással, adott évszakhoz kapcsolódóan. Az alkalmat közös énekléssel, imával zárjuk.

A nyári idősek hetére először akkor jelentkezett igény, amikor rájöttünk, hogy több idős testvér szeretne velünk „táborozni", de az egészségügyi állapotuk már nem engedte, hogy több napos táborokban részt vegyenek. Így indítottuk be az Idősek Nyári táborát, ami ugyanúgy egy hét, de csak a délelőttüket veszi igénybe, délután otthonukban pihenhetnek. Ezeken a tábori napokon igyekszünk az őket érdeklő témákkal foglalkozni. Tavaly Jákób életén keresztül ismerkedtünk a különböző korosztályi problémákkal, majd minden nap más-

más meghívott, általában gyülekezeten kívüli vendég bizonyságtételét ismerhettük meg egy-egy izgalmas beszélgetés formájában. A szeretetvendégség keretében pedig mindig egy magyar cukrász híres tortáját kóstolhatták meg a táborozók.

Az a tapasztalatunk, hogy mind az évszakköszöntő délelőttök, mind pedig a táborozók száma egyre nő, egymást is hívogatják ezekre az alkalmakra. Egymás és a gyülekezeti tagok felé nyitottabbak lettek: volt, aki elhatározta, hogy külön is meglátogatja az alkalmon megismert kerületi idősotthon lakóit.

A rendszeresen, kifejezetten időseink felé való összefogott odafordulás jelentősen enyhítheti az időskorban olyan jellemzően jelentkező magányt és az elszigetelődéstől való félelmet. A megosztott örömök és szomorúságok egyre jobb közösséget teremtenek, amihez gyülekezetünk nagyon szívesen biztosítja a teret és az alkalmat.

Kihívások

Időseink nagyon nehezen kérnek segítséget, nehezen nyílnak meg, osztják meg félelmeiket és a jövőtől való szorongásaikat. Másik kihívásunk, hogy a diakóniában szolgálók számát bővítsük/színesítsük, akár a gyülekezet fiataljainak bevonásával.

Jövőkép

Úgy tapasztaljuk, hogy az időseink felé tartott rendszeres alkalmakon részvevők száma évről évre nő. Mind a negyedévente megtartott teadélelőttök, mind pedig a Nyári Idősek Hetének résztvevői az alkalmakon tapasztalt „jó illatot" továbbadják egymásnak, így egyre több nyugdíjaskorú gyülekezeti tagot sikerült bevonni. Örömünkre szolgált, hogy idén már a férfitestvérek is jelentős számban képviselték magukat.

Mivel időseink rendkívül nyitottak és érdeklődőek, szeretnénk olyan programokkal, meghívott vendégekkel meglepni őket, amelyek tágítják a látókörüket, ismereteiket és hasznossá válhatnak számukra ebben a nehéz életszakaszban.

Isaszegi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

Az Isaszegi Református Egyházközség fiatal közösségnek számít. Nem a reformáció korára tekint vissza a gyülekezet története, csupán nyolcvan évre. Akkor alakult, majd 1949-ben épült meg temploma és kezdett fejlődni. Először missziói egyházközségként működött, majd 1995-ben lett önálló anyaegyház-

község. A gyülekezet az ország különböző helyeiről az agglomerációba költöző hívekből áll, valamint nagyon sok Erdélyből, Kárpátaljáról érkező református család talált otthonra Isaszegen. Jelenleg 211 fő van a választói névjegyzékben, 80 hittanos gyermek között szolgálunk. A település 90%-ban katolikus, de más keresztyén felekezetek is jelen vannak. Békében élünk, testvérként tekintünk egymásra, közös programjaink vannak.

Az evangélium hirdetése, a lelki élet megerősítése a legfőbb célja a gyülekezetnek. Emellett nagyon fontos megemlíteni, hogy egy befogadó közösséget alkot a gyülekezet, ahol a hozzánk költöző, betérő hamar lelki otthonra talál.

Nagy hangsúlyt kap a településhez köthető isaszegi csata évfordulójának megünneplése is, ugyanis a református templom helyén is zajlottak a csata eseményei. A templom építésekor előkerültek korabeli kardok, ágyúgolyók is. Templomunk elnevezése is köthető a csatához: „Szabadságtörekvések Emléktemploma".

Kezdetek

Hisszük azt, hogy egy gyülekezet sem működhet diakónia nélkül, ugyanis az egyház egyik ismertetője a szeretetszolgálat gyakorlása. Ez egy belső indíttatás a hívő ember életében, amit Isten munkál ki: lehajolni az elesetthez, a bajba jutott emberhez úgy, ahogy Isten tette velünk. Van azonban a diakóniának egy szervezett formája, ami nem mindig működik.

Gyülekezetünkben a diakóniának szervezett formája 2023-tól van, az új presbitérium szolgálatba állásával. Volt néhány atyafi, akik érzékenyek voltak az idős, elesett emberek felé, és segíteni szerettek volna valamilyen formában. Így alakult meg a diakóniai csoport, mely presbiterekből és gyülekezeti tagokból áll.

Először számba vettük a gyülekezethez tartozó idős embereket, akiket meglátogattunk, együtt imádkoztunk, igét olvastunk, erősítettük őket. Néha segítséget kértek, hogy eljussanak orvoshoz vagy akár istentiszteletre.

Azóta kiterjedt ez a szolgálat, és heti rendszerességgel lelki alkalmat szervezünk az Egymást Segítő Egyesület Idősek Otthonában, ahol 20-30 idős ember várja a szolgálókat, hogy együtt imádkozzanak, énekeljenek, közösségben legyenek. Ezek az alkalmak előkészítik a sátoros ünnepeket is, amikor úrvacsorás istentiszteletet tartunk számukra.

Amikor Isten megnyitotta a szemünket, észrevettük, hogy a korábban rendszeres egyháztagok elmaradtak a gyülekezeti alkalmakról. Betegség, öregség, egyéb gondok miatt nem jöttek, így kerestük meg ezeket az embereket.

Jelenlegi gyakorlatok

Diakóniai szolgálatunk kiemelt területe az idősek, betegek látogatása.

- Az idősek otthonában heti rendszerességgel igei szolgálat: bibliaóra, éneklés, verses szolgálat, istentisztelet ünnepek alkalmával.
- Idős emberek istentiszteletre szállítása. Két atyafi saját járművel segít minden vasárnap ebben a szolgálatban.
- Szeretethíd programban való részvétel.
- Idősek karácsonya
- Adománygyűjtés beteg, rászoruló emberek számára (2026-ban egy agydaganattal küzdő kislánynak gyűjtöttünk.)
- Tűzifa program támogatása, tartós élelmiszerek gyűjtése a Magyar Református Szeretetszolgálat számára.

Negyedévente tartunk megbeszélést, ahol kiértékeljük az elmúlt időszakot, valamint az előttünk álló feladatokat tervezzük és együtt imádkozunk.

Van egy Messenger-csoportunk, ahol az aktuális programokat, lehetőségeket tudjuk egyeztetni. Ez heti szintű lehetőség a diakónia szolgálói számára. Jelenleg 12 fő vesz részt ebben a szolgálatban: presbiterek, gyülekezeti tagok és a lelkipásztor. Van, aki pedagógusként vállal szolgálatot, amikor szabadideje engedi, de a többség a nyugdíjas korosztály tagja, akik aktív szolgálók a gyülekezetben. Az egyik testvérünk verseket ír, rendszeresen szolgál vele az idősek között, amelyet nagyon szeretnek.

A szolgálat a gyülekezet szempontjából mindkét irányban érzékelhető. Az idősek otthonában végzett szolgálat iránya „kifelé" valósul meg. Itt több olyan személy is megjelenik, akik nem reformátusok, vagy egyáltalán nincs felekezeti kötődésük, de "valaki" hívja őket, megszólítva érzik magukat. A gondozottak mellett látjuk azt is, hogy a gondozók, az intézmény munkatársai is érdeklődnek, bent maradnak az alkalmakon, és szívesen fogadják a szolgálatunkat – ez missziós lehetőség is számunkra.

A tűzifa program támogatása, valamint az élelmiszercsomagok eljuttatása szintén kifelé irányuló szolgálatok azok felé, akik a gyülekezet látókörébe kerültek, de nem tagjai a gyülekezetnek. Például járnak nehéz sorsú gyerekek hittanórára az iskolában, de nem tagjai a gyülekezetnek. Rajtuk keresztül tudunk segíteni a családjuknak: idén ingyenesen visszük el őket táborozni, korábban még nem volt benne részük.

A további diakóniai szolgálatok befelé irányulnak, ahol a gyülekezet tagjait és az idősebb korosztályt próbáljuk felkarolni, támogatni, segíteni. Ilyen például az idősek karácsonyi alkalma, istentiszteletre való eljuttatás, betegek látogatása.

A diakóniai szolgálatunk középpontjában az idős, beteg emberek állnak, akiknek nincs segítségük vagy a családjuk nem áll mellettük. Továbbá a társadalom peremére került családok, akik örülnek minden segítségnek. A felsorolt diakóniai szolgálatok által mintegy 100 főt tudunk elérni. Van, akit évente néhány alkalommal, és vannak olyanok, akiket heti rendszerességgel támogatunk szolgálatunkkal.

A diakóniai szolgálat aktív része a gyülekezet életének, amelyet nyilván nem érzékel a gyülekezet minden tagja, de akik végzik, és akik felé végzik ezt a szolgálatot, azok igen.

A diakóniai szolgálat jelen van a gyülekezet lelki és közösségi életében is. Bibliaórákon, gyülekezeti beszámolók – lelkészi beszámoló év elején – alkalmával mindenképpen látja a gyülekezet ezt a szolgálatot. Az istentiszteleten imádságban mindig hallhatják, hogy a betegekért – akár konkrét betegért is –, gyászolókért, magányosokért, nehéz élethelyzetben lévőkért könyörgünk. A presbiteri gyűlésen is egy-egy diakóniai témát megbeszélünk és döntést hozunk. A lelkipásztor és két presbiter is aktív tagja a diakóniai bizottságnak, így belelátnak ebbe a szolgálatba és maguk is szolgálnak.

Korábban volt két nőtestvérünk, akik szívvel-lélekkel vállalták a szolgálat koordinálását, de különböző élethelyzetek miatt (költözés, betegség) nem tudnak már ilyen módon részt vállalni. Jelen pillanatban a lelkipásztor és egy tiszteletbeli presbiter koordinálja a diakóniai szolgálatot. A gyülekezeti szolgálat önkéntesen működik, Isten dicsőségére, a tárgyi eszközöket a gyülekezet biztosítja.

Elmondhatjuk, hogy a Filemon Szolgálat aktivizált bennünket. Egy nőtestvérünk volt a kapcsolattartó a Filemon Szolgálattal, aki nagy örömmel, lelkesedéssel végezte, szervezte a szolgálatokat. Sajnos egészségügyi problémák

miatt nem tudja tovább végezni ezt. A havi Filemon hírleveleket azóta a lelkipásztor kapja meg.

A Szeretethíd programba néhány éve bekapcsolódtunk, nagyon szereti a közösségünk. Ebben igyekszünk olyan programot meghirdetni, amely a környezetünket és a lelkünket teszi tisztává, például templom körül kerítésfestés, bokrok, fák metszése, belső takarítás, süteménysütés idősek számára, idősek látogatása. A tűzifa programmal és az MRSZ számára gyűjtött élelmiszercsomagokkal közvetítőként, segítőként vagyunk jelen. Részt vettünk a háború kitöréséhez kapcsolódó, szervezett adományok gyűjtésében, melyet a kárpátaljai gyülekezetek számára juttatunk el, továbbá erdélyi árvízkárosult testvéreink számára pénzbeli adományt gyűjtöttünk.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Több programot, szolgálatot említettünk a fent leírtakban. A legnagyobb élményünk az elmúlt évben az idősek karácsonya volt, ami egy új kezdeményezés a gyülekezetben. Advent harmadik vasárnapján délutánra hirdettük meg az alkalmat. Olyan 75 év feletti testvéreinket hívtuk meg, akik már régen nem voltak közöttünk, de el tudtak jönni közénk. A presbitérium megszervezte az idős testvérek szállítását, a diakóniai szolgálók ebédet készítettek (töltött káposzta, sütemény, üdítő), igés kártyával és ünnepi istentisztelettel, ének és vers szolgálattal fogadtuk az érkezőket.

Nagy öröm volt látni, hogy akik évek óta nem látták egymást, azok örömükben sírtak, és áldották Istent. Még hetek múlva is kaptunk visszajelzést, hogy mennyire szép ünnep volt ez számukra.

Az istentiszteletre való út megszervezését is nagy szolgálatnak tartjuk, ami szinte automatikusan működik. Egy idősebb férfi testvér és egy fiatalabb nő testvér felváltva, egymást kiegészítve végzik ezt a szolgálatot. Minden szombaton felhívják azokat, akik ezt a szolgálatot igénylik, és a vasárnapi istentiszteletre így el tudnak jutni. Tapasztalja mindkét fél az Ige szavát, hogy aki mást felüdít, az maga is felüdül.

Amit fontosnak látok a gyülekezeti szolgálatomban, hogy aki elindul Isten útján, azt be kell állítani a szolgálatba. Ebben fog erősödni, érzi, hogy fontos és hasznos tagja a közösségnek.

Kihívások

Nagy kihívás megtalálni azokat a személyeket, akik tudják a többieket motiválni, vezetni. A gyülekezet vezetésének imádságos szívvel, nyitott szemmel kell járnia, és megtalálnia az erre alkalmas embereket. Csak azzal, amit Jézus előre megmondott nekünk: hogy lesz olyan helyzet, ahol nem fogadnak be, nem igénylik a segítséget, vagy bizalmatlanok egy-egy gyülekezeti tag irányába. Volt azonban olyan eset is, amikor az idős testvér megismerte jobban a diakóniai szolgálót, akkor nyitott lett, elfogadó lett és kapcsolat alakult ki.

Jövőkép

Nagy szükség van és nagy szükség lesz a diakóniai szolgálatra. Sajnos a legtöbb gyülekezetre jellemző, hogy főként az idősebb korosztály van jelen a gyülekezet életében. Ez azt jelenti, hogy a jövőben is lesznek olyanok, akikre oda kell figyelni, meg kell őket látogatni, támogatni, segíteni kell. Igény biztos lesz erre a szolgálatra, amiért nekünk imádkoznunk kell, hogy Urunk küldjön munkásokat az Ő aratásába. A meglévő szolgálatokat szeretnénk megtartani és végezni Isten dicsőségére.

Továbbá fontosnak tartjuk, hogy szakmai támogatást és képzést is szervezzünk a diakóniai szolgálóknak. Ebben nagy segítség lehetne egyházmegyei diakóniai napok és konferenciák szervezése: olyan alkalmak, ahol a különböző gyülekezetek megoszthatják egymással a jól működő gyakorlataikat, modelljeiket. Itt lehet erősíteni, bátorítani a szolgáló testvéreket, tapasztalatot cserélni, közösen imádkozni.

Fontos lenne továbbá a lelki és szakmai képzések biztosítása az önkéntesek és a gyülekezeti tagok számára. Például: hogyan végezzük a beteglátogatást? Mit mondjunk vagy mit ne mondjunk? Hogyan készítsünk elő egy úrvacsorai lehetőséget betegeknek? Kiskörzetek számára diakóniai közösségek találkozóját, csendes napját lehetne szervezni.

Székesfehérvár-Belvárosi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Székesfehérvári Református Gyülekezet 1824-ben alakult meg. A gyülekezeti élet fejlődése a templom felépülése után 1844-től gyorsult fel, amikortól állandó istentiszteleteket tudtak tartani és lett helyben lakó lelkésze a gyülekezetnek. Már 1886-ban működött református nőegylet, amelyet a szegénysorsú gyermekek megsegítésére hoztak létre. 1870-től a templom szomszédságában már működött a református általános iskola, ami 2002 óta újra működik. Több évtizeden keresztül három gyülekezeti részben működött a gyülekezet, két templom és egy imaház tartozott hozzá. A szerteágazó szolgálatokat több lelkipásztor, gondnoki kar, presbitérium és több szolgálói kör látja el. Heti rendszerességű alkalmakat, evangelizációkat, imaközösségeket, bibliaórákat, lelki konferenciákat és nyári táborokat, köztük nagy gyülekezeti tábor is szervezünk, tartunk.

A városban a reformátusok száma folyamatosan növekedett az elmúlt száz évben, mivel a második világháború utáni nagyarányú iparosítás következtében egyre többen költöztek ide. Az ország minden részéről érkeztek emberek, valamint a határokon túlról is települtek át. A város lakossága százezres nagyságú. A város történelmi múltja miatt katolikus többségű, de a betelepülések következtében a reformátusok száma is jelentős. A Dunántúlon sokáig a legnagyobb református gyülekezet volt, körülbelül 20 évvel ezelőtt még több mint kétezer egyháztagot számlált. Saját iskolát és óvodát tart fenn a gyülekezet. Az elmúlt öt évben a gyülekezeti struktúra átalakult. Három külön gyülekezet jött létre, a Belvárosi Gyülekezetnek 518 fő maradt a tagja.

A gyülekezeti élet fontos területei: az evangélium tiszta hirdetése, az ige vezetése szerinti hívő élet, a testvéri közösség megélése, a megtérésre hívó szolgálat a gyülekezet tagjai között és a kívülállók irányába is. Fontos Isten akaratának a meglátása, az imaközösség, Isten szavának való engedelmes élet, a hiteles bizonyságtétel. Az intézmények is missziói területek, lehetőség a családok megszólítására. A gyülekezet vezetésében nagy hangsúlyt kap a presbitérium, a közös akarat meglátása, keresése. Fontosak a vasárnapi istentiszteleten kívüli lelki találkozások, kis csoportos bibliatanulmányozások, imaközösségek és szolgálatvállalások.

Kezdetek

A régmúltban nőegylet alakult, amely szegények segélyezésére jött létre. A közelmúltban nőszövetség működött a gyülekezetben, ez volt a diakónia elődje. A lelkészek és feleségeik tartották össze a szolgálatot. Volt fáslikészítés a lepramisszió számára, működött hímzőkör is. A betegek, idősek látogatása, a szegények pénzbeli támogatása mindig is fontos volt.

Évtizedekkel ezelőtt, amikor még sokan „fiatalon" nyugdíjba mehettek, örömmel vállalt szolgálatot ez a korosztály. Az idős szülők gondozását is ez a fiatal, nyugdíjas korosztály végezte. Ma a későbbi nyugdíjba vonulás miatt – illetve ma már a nyugdíjas korosztály is dolgozik – kevesebb idő marad a szolgálatra. De az anyagi lehetőségek bővülésével, az odaszánt lelkületű testvéreink ma is szolgálatban vannak, emellett az adakozási kedv is jelentős. Amit korábban magunk készítettünk el, azt ma sok esetben készen vesszük meg és juttatjuk el a rászorulóknak. Havonta egy szombaton a Dunaalmási Szere-

tetotthonba mentek segíteni, takarítani, konyhai szolgálatot végezni, beteget látogatni. Ez a szolgálat összekovácsolta a szolgálók körét és valódi segítséget jelentett az otthon lakói számára. Azonban a higiéniai előírások megváltozásával egyre kevesebb lehetőség adódott a konyhai munkára, amely a szolgálat beszűkülését eredményezte. Hasonló volt a helyi gyermekotthonban végzett szolgálat is: pedagógusok jártak be gyermekeket tanítani, fejleszteni, vasárnaponként süteményt vittek nekik.

Az Úr indíttatásából fakadóan egyre többen szerettek volna segíteni a rászorulóknak, tenni valamit másokért. Ha rajtunk megkönyörült az Úr, ha minket olyan sokszor megsegített, akkor mi is segítsünk másoknak, ezzel fejezve ki az Isten iránti hálánkat. Ezzel az Ige szavának teszünk eleget, mert ha megtettük eggyel is a legkisebbek közül, akkor magával az Úrral tettük meg. A hitbeli érettség, a lelki nagykorúság megerősíti a diakóniai szolgálatok iránti elkötelezettséget.

Jelenlegi gyakorlatok

Diakóniai munkaközösségi megbeszélését tartunk, imaközösséget, amelyen a korábbi évtizedekben szolgáló diakónusok és a jelenleg is aktívan szolgálók vesznek részt. Az állásban lévő diakónus vezetésével a városi, bentlakásos idősek otthonában áhítatokat tartunk énekekkel, verssel, bizonyságtétellel. Többen megyünk ezekre az idősotthoni alkalmakra, amelyeken nagy számban vesznek részt az idősebb testvérek is: szobalátogatással, lelkigondozással szolgálunk a városi idősotthonok lakói között. A saját gyülekezet idős korosztályát is felkeressük, látogatjuk, vagy esetenként telefonos lelkigondozást végzünk. Fontos, hogy az idősebb, betegebb gyülekezeti tagokat is mobilizálni tudjuk, eljuttatni a gyülekezeti alkalmakra. Rendszeresen szeretetvendégségeket szervezünk a gyülekezet éves missziói alkalmaihoz kapcsolódva.

A gyülekezet diakóniai szolgálata egész évben sokféle módon igyekszik támogatni a rászorulókat és jelen lenni a szükséget szenvedők mellett. A karácsonyi időszakban gyermekcsomagokat állítunk össze, az idősek számára saját készítésű ajándékokkal készülünk, valamint élelmiszercsomagokkal segítjük a nehéz helyzetben élő családokat és egyéneket. Emellett rendszeresen szervezünk játék-, ruha- és egyéb használatieszköz-gyűjtéseket, valamint pénzadományokat fogadunk és juttatunk el azokhoz, akiknek a legnagyobb

szükségük van rá. Külön figyelmet fordítunk a mozgáskorlátozott emberek támogatására is: kerekesszékek és más gyógyászati segédeszközök beszerzésében és továbbításában működünk közre. A lelki segítségnyújtás területén működik a Kékkereszt imacsoport, emellett a hajléktalanmisszió keretében rendszeresen teaosztást végzünk a városi Kríziskezelő Központ helyiségében, lehetőséget teremtve a személyes találkozásokra és beszélgetésekre is. Szolgálatunk fontos része a kórházlelkésszel való folyamatos kapcsolattartás, amely által a kórházban ápoltak és hozzátartozóik felé is igyekszünk figyelemmel és támogatással fordulni.

Körülbelül 2005 óta van diakóniai állás a gyülekezetben. Ekkortól kezdve állást tart fenn a gyülekezet a diakóniai szolgálatok összefogására, szervezésére. A diakóniai munkaközösség magját a fiatal nyugdíjasok és a már hosszabb ideje nyugdíjban lévő gyülekezeti tagok alkotják, de a szolgálatba aktívan bekapcsolódnak fiatalabb nők, férfiak és az ifjúság tagjai is. A közösség sokféleképpen vesz részt a diakóniai munkában: fizikai szolgálattal, adományozással és imádsággal egyaránt támogatják a feladatokat. Az önkéntes napokon és gyűjtések során részt vesznek a főzésben, sütésben, bevásárlásban, az adománycsomagok összeállításában és a dekorációk elkészítésében, míg mások elsősorban lelki szolgálatot vállalnak imádsággal, bátorítással, valamint a különböző szolgálati lehetőségek és látogatások népszerűsítésével. Számos gyülekezeti tag jelentős anyagi adományokkal is hozzájárul a diakóniai munka megvalósulásához.

A gyülekezeti diakónia egyszerre fordul a közösség tagjai és a városban élő rászorulók felé: szolgálata kiterjed az egyháztagokra, valamint a szegényekre, árvákra, hajléktalanokra és más nehéz élethelyzetben élő emberekre is. Kiemelt figyelmet fordít a gyülekezet 70, 80 és 90 év feletti idős tagjaira, ugyanakkor a magányosok, egyedülállók, nagycsaládosok és más rászorulók támogatása is fontos része a szolgálatnak. A diakóniai munka révén évente megközelítőleg 250–300 emberhez jut el a gyülekezet szeretetteljes segítsége és gondoskodása. A mindennapok része a szolgálat, minden nap készen állunk a rászorulók fogadására, az idősek látogatására, a bajba jutottak megsegítésére. A programok, gyűjtések hirdetése által is jelen van.

A gyülekezet fontos szolgálati területnek tartja a diakóniát. A gyülekezet éves missziói programja meghatározza a diakóniai munkát, a gyülekezet éves költségvetésében külön soron szerepel a diakóniára szánt adományok gyűjté-

se és a kiadások. Volt olyan féléves céladományos gyűjtés, amely kifejezetten a diakónia javára lett meghirdetve. Egy-egy nehéz helyzetben lévő egyháztag anyagi megsegítését – a diakónus munkatárs javaslatát is figyelembe véve – a presbitérium szavazta meg. A diakóniai programok, gyűjtések, hirdetések folyamatosan elhangzanak a vasárnapi istentiszteleteken és hétközi alkalmakon is.

A diakónus félévente beszámol a gyülekezetben folyó diakóniai munkáról a presbitériumnak, emellett a heti szintű megbeszéléseken egyeztetjük az aktuális szolgálatokat. A diakóniai vezető koordinálja a szolgálatokat, havonta tartunk diakóniai munkaközösségi megbeszélést. A diakóniai vezető fél állását a gyülekezet tartja fenn, emellett a gyülekezeti költségvetésben külön soron szerepel a diakóniai szolgálatokra elkülönített összeg. A rendszeres kapcsolattartás, híráramlás, találkozók, konferenciák elősegítik, hogy a helyi diakónia kapcsolatban legyen az országos diakóniával. Így biztosított a lelki, támogató háttér, amely megerősít bennünket is, hogy egy nagyobb közösség részei vagyunk.

A Szeretetszolgálat által meghirdetett országos megmozdulások a gyülekezeti hirdetésekben is megjelennek. A Szeretethíd keretében a gyülekezet területén, épületeiben tevékenykedtünk nagy számú önkéntessel, valamint a városi iskolákban a hitoktatók segítségével. Virágültetés, kerítés festés, utca takarítás, temetőrendezés is szerepel a szolgálatok között. Emellett gyűjtünk az adventi időszakban a Szeretetdoboz keretében tartós élelmiszert és a Nyilas Misi pakk keretében a rászoruló gyermekeknek karácsonyi ajándékokat. A Szeretetdobozhoz kapcsolódva kezdtünk el gyűjteni tartós élelmiszert a helyi gyülekezet rászorulóinak is. Ezeken az alkalmakon a gyülekezet minden korosztálya képviselteti magát, az ifjúság is örömmel várja ezeket az programokat. A női kör tagjaitól is több kezdeményezés elindult: időseknek süteménysütés, régi szemüvegek gyűjtése Afrikában élő rászorulóknak. Volt olyan év is, amikor a városi adventi vásáron asztalt béreltünk, hogy igés kártyákkal, szórólapokkal, személyes beszélgetéssel jelen legyünk a város életében. Eddig még nem kértünk segítséget társadalmi missziótól vagy diakóniai intézménytől.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A lelkészek és a diakónusok kölcsönösen kiegészítik egymás szolgálatát, a hirdetett ige mellett, az elmenni és tanítvánnyá tenni, a megkeresni az „elveszettet" parancsnak engedelmeskedve pásztorolni, segíteni a ránk bízottakat. Odaadni azt az egy pohár vizet a másik embernek, megtenni néhány lépést a másikért, végighallgatni azt, akit senki nem hallgat meg. Vinni a vigasztalás igéit, bátorítani, lelkigondozni, imádkozni, és ha kell, odaadni az ennivalót, az adományt, az élelmiszer utalványt, a ruhát, a kabátot, kinek mire van szüksége. Mert az Úr Jézus azt mondta, hogyha a legkisebbel megtettétek, akkor Ővele tettétek meg. A gyülekezeti tagok, idősek, rászorulók felkeresése saját otthonában, lelki és fizikai segítségnyújtás, több évtizedes múltra tekint vissza és ma is működő fontos szolgálat.

Az imádság, Isten akaratának, vezetésének az elkérése megelőz minden szolgálatot. Fontos az örömmel, hálából végzett szolgálat, hiszen mid van, amit ne kaptál volna. Isten hányszor lehajolt hozzánk, mi is hajoljunk le egymáshoz! Isten hányszor megbocsátott, mi is bocsássunk meg egymásnak. Isten hányszor meghallgatott, mi is hallgassuk meg egymást. Isten hányszor újat kezdett velünk, mi is engedjük meg a másiknak, hogy újra megpróbálhassa. Isten feltétel nélkül szeret minket, mi is tegyük ezt! Isten minden nap gondoskodik rólunk, mi is gondoskodjunk a ránk bízottakról!

Kihívások

A generációváltás a diakóniában szolgálók között is megvalósul. Sokan az imaszolgálaton kívül már mást nem tudnak vállalni. A gyülekezeti diakóniában rájuk is gondolnunk kell, felkarolásuk, látogatásuk, akár segélyezésük is fontos területté válik. Emellett fontos új szolgálók bevonása, de a nyugdíjkorhatár kitolódásával egyre kevesebb a fiatal nyugdíjas. Így mindenki kevesebbet tud vállalni, de kellő számú önkéntessel még így is megvalósíthatóak a programok. Emellett a fiatalabb családok és az ifjúság bevonása a szolgálatokba mindig napirenden van.

Jövőkép

A diakónia fontos területe marad a gyülekezetnek, mivel az idősebb korosztály számaránya folyamatosan növekszik, így egyre többen szorulnak fizikai és lelki segítségre, akiknek a családtagok hiánya vagy elfoglaltsága miatt egyre inkább csak a gyülekezeti diakónia jelenti a megoldást.

A jövőben fontos feladat lesz az idősek mobilizálása, látogatása, az elmagányosodás enyhítése, több önkéntes bevonása akár csak heti egy-egy órányi vagy alkalmi szolgálatba is.

Fontos lenne a diakóniában szolgálók továbbképzése, a látogatások szempontjainak megbeszélése, az idősek iránti tisztelet, elfogadás erősítése, az otthoni beteg- és idősápolásra való felkészítés az egészségügyben jártas szakemberek bevonásával, a már működő ellátórendszerről való tájékoztatás, református nyugdíjasklub, nappali foglalkoztató működtetése.

A főállású diakónus fenntartása még a nagyobb gyülekezetekben sem valósul meg, sok esetben csak fél állásban alkalmazva. Emiatt megoldás lehet, hogy több gyülekezet összefogásával lehetne egy-egy diakóniai állást fenntartani, a diakónus minden nap egy-egy helyen dolgozna, szervezné a szeretetszolgálatot, vagy minden egyházmegyében lehetne egyházmegyei diakóniai állás, aki aktívan, a lelkészek munkáját kiegészítve végezné a szolgálatokat. Az ehhez szükséges forrásokat egyházmegyei és egyházközségi közös összefogással lehetne megvalósítani.

Sonkádi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Sonkádi Református Egyházközség vegyes összetételű, leginkább idősebb és közép korosztályból álló, segítőkész, szeretetteljes gyülekezet. Kis településen végezzük a szolgálatainkat, amelynek a teljes összlakossága a népszámlálási adatok alapján 950 fő. De a nehéz megélhetés miatt több család elutazott az ország belső, nagyobb városaiba, így életvitelszerűen csak 600 fő él itt. A fiatalok is a tanulmányok és a munkalehetőség hiánya miatt csak hétvégente látogatnak haza. Elmondásuk szerint iskolájuk befejezése után nem itthon tervezik a nagy betűs életüket. Mindezek miatt a pénzbeli adományok helyett leginkább a diakóniai szolgálatokban jeleskedik a gyülekezet.

Kezdetek

2023. január elseje óta szolgálok a gyülekezetben, mint önálló lelkipásztor. Már több tapasztalattal érkezhettem ide a gyülekezetbe, ugyanis gyermekkoromtól kezdve az anyagyülekezetemben is részt vettem több diakóniai szolgálatban: ebédet hordtam özvegy, idősebb testvéreknek, és a kórházban is minden hét szerdáján elhagyatott, árva gyermekek gondozásával szolgáltam. 2022 februárja óta a Református Szeretetszolgálat alkalmazásában kórházlelkészi szolgálatot végzek a Mátészalkai Kórházban, betegek, nővérek, mentősök, munkatársak lelkigondozásában. Ebben a szolgálatban nevelkedve jött az a gondolat, hogy szeretném bevonni a gyülekezetet a kórházi szolgálatba.

Jelenlegi gyakorlatok

Eddig a gyülekezetben nem működött rendszerezett, megszervezett diakóniai szolgálat, így nagy örömmel fogadták a gyülekezeti tagok ennek kezdeményezését, beleélve magukat a betegágyban fekvő és szenvedő testvérek helyzetébe – hiszen a betegség nem válogat. 2023 adventjében vette kezdetét az első diakóniai szolgálat, amikor mézeskalácsot sütöttek az asszony testvérek, majd a férfi testvérekkel és az ifiseinkkel együtt közösen becsomagolták. Ehhez hozzájárultak a botpaládi testvérgyülekezet asszonyai mézeskalács felajánlásával. Fontos kihangsúlyozni azt, hogy minden szükséges alapanyagot a gyülekezeti testvérek hoztak el a saját konyhájukból vagy vásároltak meg. Ezen karácsonyi ünnepen 240 karácsonyi csomag készült el. Minden csomagba öt mézeskalács és egy igéskártya került a gyülekezet áldó köszöntésével együtt. Ezeket a csomagokat karácsony első napján visszük el. Legtöbbször nem egyedül, hanem egy botpaládi családdal, néha az ifiseinkkel együtt teszem ezt, amelyet közösen sikerült szétosztanunk azoknak a betegeknek, akik nem tudtak otthon lenni ez idő alatt, a szerető család közelségében. Jutott ezekből a csomagokból az ünnepi időszakban szolgáló orvosoknak, nővéreknek, mentősöknek, portásoknak és takarítóknak egyaránt. Karácsony másnapján a velem szolgáló család tartott beszámolót a szolgálat áldásairól. Többféle példát is felhoztak, hogy milyen kedves és megható pillanatokat éltek át: volt olyan fekvőbeteg, akit egész ünnepen nem látogattak meg, és csak ez az egy csomag volt, amit kapott, s ami az övé – ezt a csomagot ölelgetve, sírva aludt el. Volt olyan beteg, akinek elállt a szava és követett bennünket, többszörösen is meg akarta köszönni, de nem tudta. Volt olyan beteg, aki azonnal felbontotta a csomagot és a kórházi teával el is fogyasztotta, hiszen az ünnep alatt csak ennyi édessége, süteménye volt. Volt olyan beteg, aki a saját fenyőfadíszét adta nekünk, amit az unokája készített. A gyermekosztályon újszülött csecsemőt láthattunk, akit épp akkor hozott ki a nővér a műtőteremből. Családokat ismerhettünk meg.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Gyülekezetünkben jelenleg már többfajta diakóniai szolgálat működik. A kórházi adományokat és ajándékokat ünnepnapokra készítjük: Mikulásra, karácsonyra, húsvétra, nőnapra, anyák napjára, illetve a Semmelweis-napra. Az adományok leginkább karácsonykor jellemzők, melyek használt, de még jó állapotban lévő ruhafélék, cipők, játékok, élelmiszer és tisztálkodási szer felajánlások a kórházban fekvő, nélkülöző betegek részére. Az ajándékok változók: általában saját kézzel készítettek, melyek mindig tartalmaznak igés kártyát vagy traktátust.

Mindezek mellett lassan egy éve elindult a csigatészta készítés, mely leginkább nőszövetségi alkalom, de azok a gyülekezeti tagok is megjelennek, akik nem részesei a nőszövetségnek vagy csak ritkán látogatják az istentiszteleti alkalmakat. A tészta alapanyagát teljes mértékben az asszonyok, nők ajánlják fel. Az elkészült tésztát egy részét a messziről érkező vendégeknek adjuk ajándékba, másik részét pedig a gyülekezet használja fel. Az asszonyközösség kiválóan működik a gyülekezetünk konyhájában, a megszervezett alkalmak után bőséges szeretetvendégséget tudunk tartani a közösen főzött ételekből vagy az otthonról hozott, felajánlott süteményekből. Fontos kiemelni, hogy a megmaradt ételeket az özvegyek és rászorulók között osztjuk szét az alkalom után.

Kiemelendők még a nyári táborban végzett gyülekezeti szolgálatok, ahová nagyon sok étel és ital felajánlás érkezik, ezek legtöbbször fedezik a tábori étkeztetés nagyobb részét. Nem csak tárgyi felajánlás érkezik, ugyanis a főbb étkezéseket, illetve az egyéb konyhai feladatokat az asszonyok és az ifisek látják el önkéntesként, biztosítva ezzel a konyha egész napos működését. Nyári táborunk célja az, hogy minden gyermeknek esélye és lehetősége legyen Isten közelségében lenni, így csupán egy jelképes, 2000 forintot kértünk el az egész heti táborozásra, amely öt nap délelőttjét foglalja magában. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek halljon Isten szeretetéről. Záró alkalmunk a családi nap, amely mindenki számára ingyenes. Ezen az alkalmon láthatják a szülők, mi minden történt a tábori hét során.

A gyülekezet asszonyainak tehetsége a horgolásban is megmutatkozik. Rengeteg könyvjelzőt, asztalterítőket, karácsonyi- és húsvéti díszeket készítenek keresztszemes varrással vagy horgolással, amelyeket ingyen ajánlanak fel gyülekezetünk számára. Az elkészült munkadarabok nagyrészét szintén elajándékozzuk.

Egyéb gyülekezeti diakóniában is részt veszünk még. Az önkormányzattal nagyon jó barátságban, együttműködésben működünk, ebbe beletartozik a helyi idősek gondozása a nappali szociális központban, ahol közös programokat szervezünk. Heti rendszerességgel közös áhítatot tartunk keresztyén énektanulással. Mindezek mellett több gyülekezeti alkalomba is bevonjuk őket: családi napok, református ünnepekre való közös készülődés. Meganynyi étkeztetéssel támogatjuk őket. A kisebbségi önkormányzattal van közös együttműködési megállapodásunk, amelyben igyekszünk a magunk erejével támogatni a helyi programokat. Közösen is szervezünk, illetve részt veszünk azokon, felajánlással támogatjuk a programokat.

A fogyatékkal élők felkarolásában is igyekszünk helyt állni. Minden évben részt veszünk és támogatjuk ezt a programot jelenlétünkkel és természetbeni adományokkal.

Esélyteremtés program mellett az óvoda felé is szolgálunk adományokkal. Sok felajánlás érkezik a gyülekezetünkbe, több gyermekjátékkal és ruházattal. Az óvoda felé is szoktunk vinni belőle, aminek váltóruhaként hasznát tudják venni. Megannyi játékot, édességet, gyümölcsöt és üdítőt is adományozunk számukra.

Segítjük a külhoni és kárpátaljai testvéreinket is, valamint a kórházat is. A kórházban is gyűjtést szoktunk szervezni, amelynek keretében ruházatot gyűjtünk azok számára, akik valamilyen bentlakásos idősek otthonából kerülnek be és semmit sem hoznak magukkal, vagy küldenek utánuk, illetve hajléktalanok számára. A gyermekosztályra gyűjtünk plüssöket, illetve olyan játékokat, amelyeket mi is szívesen adnánk a saját gyermekeinknek, tisztálkodási szerekkel és ruházatokkal együtt. A mentőállomásra is mindig viszünk plüssjátékokat, hogy ha olyan családhoz hívják ki őket, ahol kisebb gyermek van, akkor tudjanak nekik adni.

A diakóniai szolgálat szervezője a helyi lelkipásztor, vagyis jómagam, melyben a kedves feleségem segít. Az eltervezett szolgálatok megvalósításában a gyülekezet segítségét kérjük és örömmel részt is vesznek ezekben. A diakóniai szolgálat célcsoportja a betegek, özvegyek, idősek és szegénységben élő emberek, valamint a váratlan krízishelyzetbe kerülő testvérek. Nehéz lenne megszámolni, hány embert érünk el, de annyi embert, amennyit az Úr szárnyaink alá helyez. Minden diakóniai és missziói szolgálatunk után a legközelebbi istentiszteleten beszámolunk a munkánkról, pozitív visszajelzésekkel.

Külön öröm számunkra, hogy a Filemon Szolgálat nyitott felénk és érdeklődik diakóniai szolgálataink, a gyülekezet élete iránt. Eddig külső segítséget nem kértünk, mindent önerőből végeztünk, hittel, testvéri szeretettel, keresztyén elhivatottsággal. Minden diakóniai gyakorlatot sikernek éltünk meg, amelyeket valódi szeretettel végeztünk, nem kötelességből, hanem szeretetből. Ha más gyülekezetnek adnunk kellene tanácsot, talán ez lenne az: „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe." (1Kor 16,14)

Kihívások

Több kihívással kell szembenéznünk. Leginkább elöregedő gyülekezetekről beszélünk, így a fiatalok hiányával szembesülünk. Más oldalról nézve az összes elindított diakóniai szolgálatunkat pénzügyi támogatás nélkül végezzük, ezeket önerőből kellett megoldani.

Jövőkép

Diakóniai szolgálatunk jövőjét tekintve jó reménységgel vagyunk, hiszen szeretetben visszük végbe minden munkánkat, a legapróbb dolgokban is nagy lehetőséget látunk. Az eddig működő szolgálatokat szeretnénk továbbra is megtartani, ugyanis mindegyiket sikerként éljük meg és hálát adunk Istennek a megélt kegyelemért.

Budapest-Angyalföldi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A gyülekezetben Szloboda József lelkészsége alatt mindig, de már előtte is volt diakóniai szolgálat, ami így minimum 40 évre tekint vissza. Fő szempontjai mindig is hasonlóak voltak, mint ahogy jelenleg is működik. Rendszeresen támogatunk egy autista bentlakásos iskolát, aktívan jelen vagyunk a szenvedély-

beteg misszióban is, felkaroljuk a látóterünkbe kerülő, nehéz sorsra jutott testvéreinket. A diakónián belül a legnagyobb szolgálatunk az idősek felé történik. Gyülekezeten belül az idősek és betegek felkarolása történik meg, a kórházban beteglátogatás és kórházmisszió valósul meg, és fontos missziói terület az önkormányzati idősotthonban végzett szolgálat is. A szolgálatban a lelkészek, presbiterek, önkéntesek a gyülekezetből és a gyülekezet által alkalmazott diakónus vesz részt, van diakóniai bizottságunk. A tapasztalat azt mutatja, hogy a gyülekezeti diakónia akkor a leghatékonyabb, ha a koordinálására alkalmaz egy munkatársat, vagy valamelyik lelkész, presbiter vagy önkéntes felvállalja a koordinálás feladatát. Hogy mikor mi a fő vonal, a munkatársak létszámától, a felmerülő szükségektől és az önkéntes segítők összetételétől is függ.

Kezdetek

2008-ban indult az ismerkedés a gyülekezet tagjaival, felkerestük az időseket a saját otthonaikban is. Kiderült, hogy ki szeretné diakónus és/vagy lelkész látogatását, és ki az, aki a gyülekezeti alkalmakon kívül szorosabb kapcsolatot nem szeretne a munkatársakkal. 2010-ben az addig is folyó beteglátogatás mellett indult el a kórházmisszió, a diakóniai bibliaóra, önkéntesek szerveződtek, és újabb gyülekezeti, közösségi programok szerveződtek. Fontos és célravezető, ha a diakónus részt vesz – lehetőség szerint – az összes közösségi programon, mert egyrészt megismerkedik azokkal a gyülekezeti tagokkal, akik szívesen vállalnak szolgálatot az idősek körében, valamint egy-egy alkalomra az idősebbeket is be lehet vonni, s mindezzel párhuzamosan a különböző generációkat, korosztályokat lehet egymás felé érzékenyíteni, összekapcsolni.

Jelenlegi gyakorlatok

Szolgálat nagyobb részt inkább befelé zajlik: saját gyülekezeti tagjaink felkarolása. „Ezért tehát, amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben." (Gal 6,10) Van, aki önállóan végzi a látogatásokat, mert kialakult közöttük kapcsolat a templomban való találkozás során. Van, aki azt az idős embert kezdte el látogatni, vagy telefonon felkeresni, akinek szokta vinni a karácsonyi csomagot, és van, ahol felmérjük, hogy kialakul-e kölcsönös szimpátia.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Mit adunk? Segítés a gyülekezeti programokra, templomba eljutáshoz. Karácsonyi ajándék, látogatás személyesen, kapcsolattartás telefonon. Segítés a bevásárlásban, takarításban, segítés a kapcsolat kialakításában az önkormányzattal, az idősotthonnal, konkrét szeretetszolgálattal, misszióval, anyagi nehézségek felmerülésekor támogatás. Utóbbihoz lelkészi, presbiteri, illetve diakóniai bizottsági döntése szükséges. Volt, aki egyszer elveszítette a nyugdíját, volt olyan, akinek a megélhetéshez képest irreálisan alacsony volt a nyugdíja és nem voltak hozzátartozói, és van olyan, aki nagyon magas gyógyszerköltséggel szembesül. Minden esetben igyekszünk segíteni.

A kifelé végzett szolgálatunk: a kórházmisszió, az idősotthonban tartott bibliaóra, olyan emberek meglátogatása, akikre más gyülekezet, önkormányzati munkatárs, vagy messzebb élő családtag hívja fel a figyelmünket.

A kórházmissziót hosszas, előzetes egyeztetések után a Nyírő Gyula Kórház krónikus osztályán indítottuk el, első alkalommal egy karácsonyi műsorral. Ezután kéthetente jártunk látogatni az osztályra. Lelkész vezetésével, kisebb önkéntes csapattal. Kaptunk egy kis helyiséget, ahol mindig áhítattal, imádsággal kezdtünk, majd átbeszéltük, ki melyik kórterembe, kihez megy látogatni. Aztán imádsággal és a tapasztalatok megbeszélésével zártuk az alkalmat. A COVID aztán ezt a missziót egy időre lezárta. Ahogy lehetett menni ismét látogatni, a kórházban lelkileg mind a nővérek, mind a betegek olyan állapotban voltak, hogy szó szerint „beszippantottak", folyamatos jelenlétünket igényelték volna.

Az utóbbi hónapokban a kórházban rendszeresen zárlat volt valamilyen fertőzés miatt, így ritkultak a látogatások. Az ünnepek alkalmával a lelkészekkel bemegyünk úrvacsorát osztani, beszélgetni.

A kerületben lévő Ezüstfény Idősek Otthonába a lelkész kéthetente járt bibliaórát tartani. Aztán ahogy bekapcsolódtunk a Szeretethíd programba, egyre több alkalommal önkéntesekkel mentünk együtt. 2016-ban felvettük a kapcsolatot az Empátia Idősek Otthonával, és oda is havi rendszerességgel jártunk, önkéntesekkel együtt. Az Ezüstfény Otthon messzire költözött, az Empátia Idősotthont pedig a COVID ideje alatt teljesen felszámolták. 2022 óta a Jakab József Idősek Otthonába járunk: mind a munkatársak, mind az otthonban lakó idősek nagyon örülnek annak, amikor megyünk.

Rendszeresen felhívják a figyelmünket egy-egy egyedülálló idős emberre, akinek vagy nincsenek családtagjai, vagy távol laknak. A tapasztalat az, hogy ezek a látogatások nem szoktak sikerrel járni, nem lesz belőlük rendszeres alkalom. Csak a kívülállók érzik úgy, hogy jó lenne az illetőnek, ha a templomból járna hozzá valaki. De ha ezt ő nem kéri magától, akkor nem szoktak nyitottak lenni egy ilyen jellegű kapcsolattartásra.

Eltelt majdnem húsz év a diakóniai szolgálatunkban: akik korábban önkéntesként vettek részt, most már feléjük is van önkéntes szolgálat, saját betegségük vagy idős voltuk miatt, vagy éppen azért, mert családon belül is betegápolás lett a feladatuk.

A Filemon Szolgálat által szervezett konferenciák, találkozások óriási segítséget jelentenek az önkénteseknek, hogy lássák: nincsenek egyedül; a közösségben nagy erő van, valamint az ember másokon keresztül inspirálódik, ötleteket kap, új lendületet szerez, tanulni, fejlődni tud. Ez kifejezetten érzékelhető volt a mi gyülekezetünkben is. Mindenkinek jó volt találkoznia hasonszőrűekkel. Szoros a kapcsolatunk a Magyar Református Szeretetszolgálattal és a Református Szeretetszolgálattal, részt veszünk a szervezett találkozókon, valamint bekapcsolódunk a meghirdetett segítő programokba.

Kihívások

A gyülekezet minden évben különít el a diakónia szolgálatra, valamint minden évben van, aki névtelen adományt küld kifejezetten gyógyszertámogatásra, s egy-egy bajba jutott helyzetén presbiter testvérek és gyülekezeti tagok szoktak eseti adománnyal segíteni.

Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy törődjünk azokkal is, akik a szolgálatban részt vesznek. Diakóniai bibliaórákat tartunk havonta egyszer, amelynek keretében a karácsonyra kapott lelki olvasmányt vesszük át közösen, fejezetről fejezetre. Közben beszélgetünk és imaközösséget tartunk. A könyv témája, ami alapján haladunk, minden esetben kapcsolódik a segítő szolgálathoz. Végzünk lelkigondozást, szupervíziót, egyéni beszélgetéseket is tartunk: társas lények vagyunk, így a bennünket ért hatásokat szükségünk van megbeszélni, kibeszélni magunkból. A diakónus az önkéntesekkel nem csupán megbeszéléseket folytat, hanem lelki beszélgetésekkel is felkarolja. Emellett, amikor intenzívebb kórházmisszió folyt, a Gyökössy Intézettől csoportos szupervíziót is vettünk igénybe. Ha valami megterhelő ér bennünket, mélyebb beszélgetést lelkészeinktől is kérhetünk és készséggel kapunk is.

Félévente egyszer „különlegesebb" bibliaórát tartunk, mely egyben csapatépítő alkalom is. Időhiány és a nehezebb szervezés miatt elsősorban a templom körüli nagy kert adottságait használjuk ki erre. Szolgálatainkat és saját életünket imaháttérrel is megtámogatjuk. Chatcsoportban, istentisztelet előtt, valamint időnként online imacsoport formájában is.

Jövőkép

A diakóniára szükség van a gyülekezet közösségében, hisz mindig akadnak olyanok, akiket nagyobb nehézség ér. A diakónia nyilvánvaló jelenléte segít a gyülekezeti tagoknak abban, hogy érzik, egy támogató közösség tagjai lehetnek. Azt is tudjuk, hogy az embernek arra is szüksége van, hogy tudjon segíteni. A gyülekezet erre is biztonságot nyújtó közösség, ahol nem idegeneket segítünk és nem félve nyújtjuk a segítséget.

Győr-Szabadhegyi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Győr-Szabadhegyi Református Egyházközség 2014 óta önálló, közel 1300 lelket számláló gyülekezet, mely a városra is hatással van kulturális, szabadidős, oktatási vonatkozásokban. Az egyházközség Győr földrajzi területének és 130 000 fős lakosságának körülbelül felét éri el. A valóságban rugalmasan

és alkalmanként nagyobb az elérés létszámban és földrajzi területben is.

Elsősorban a misszió, az örömhír hirdetése és a bizonyságtételre való vezetés, biztatás a legfontosabb szolgálati területeink. Az egyházközségben minden generáció kap támogatást a lelki fejlődéshez, a szabadidő eltöltéséhez, így a gyülekezeten kívüli szűkebb és tágabb környezetüket is támogatjuk. A közösségi programok segítségével kapcsolati háló épül az egyén és a családok közösségben tartására, fejlődésének segítésére, nyomon követésére.

A 15-30 fős konfirmandus (7. és 8. osztály) és a középiskolás-egyetemista ifi a gyülekezet fenntartható utánpótlása. A középiskolások 50 órás közösségi szolgálatra bevonása kiemelten fontos. Minden istentiszteletünk után működik a Keresztyén Kávézó: egy közösségi tér, ahol az „ifisek" a szolgálattevők, és bárki leülhet az ingyenes sütemény és meleg ital mellé beszélgetni. Heti rendszerességgel a lelki támasz, a hálózat- és közösségépítés helyszíne.

A Győr-Szabadhegyi Református Egyházközségnek évi kb. 370 hittanosa van, 14 intézményben, 130 csoportban, 6 hittanoktatóval. A hittanoktatók feltérképezik és összefogják a segítségre szorulókat, vagy akik segítőként bevonhatóak. A 100 fölötti létszámú alkalmak – kürtőskalács-sütés, kézműves foglalkozások, kirándulások, műsorok, hittanos tanévzárók, táborok – a városi közösséget is erősítik. A hittanoktatók a szülőknek szerveznek gyermeknevelési előadásokat, műhelybeszélgetéseket is.

A nőszövetségi csoport 30 fő körüli, de hatásuk messze túl ér a gyülekezet falain. Hagyomány a szeretetotthonok és idősotthonok látogatása, konferenciákon való részvétel, nemzetközi imanapok szervezése. Jótékonysági ajándékvásárokat, gyűjtéseket szervezünk például határon túli gyülekezetek és anyaotthonok részére. A Dunántúli Református Egyházkerület Nőszövetségi konferenciáját körülbelül 110 fővel Győr-Szabadhegyen tartották. A gyülekezet aktív szervezői segítik a hitéleti alkalmakat és a diakóniai munkát. A református bál szervezését, lebonyolítását végzik, ahol a város közel 300 fős közössége vesz részt.

Kezdetek

Az egyházközség keretein belül 2020 januárjától – miután a presbitérium jóváhagyta a csoport működését – a szervezett formában végzett diakóniai munka önköltségen, önkéntesek munkája révén valósul meg. Azóta a szolgálók köre

2 főről 14, kiemelt időszakokban 40 főre bővült, melyet kiegészít azok száma, akik az ifjúsági csoportokon és a nőszövetségen keresztül alkalomadtán segítenek be.

A diakóniában a kezdetektől elsősorban a gyülekezet tagjainak, családtagoknak és közvetlen környezetünkben élő rászoruló családoknak segítettünk személyes látogatással (együttlét, beszélgetés, közös imádkozás), alkalomadtán háztartásbeli és/vagy ház körüli munkákban való besegítéssel, illetve gépkocsival való behozatallal gyülekezeti programokra, emellett az utóbbi években programszervezést és egyre kiterjedtebb adománykoordinációt végzünk.

A szervezett diakónia a 2020. évben indult, az első két évben sokat tanulhattunk az MRSZ online találkozóin más gyülekezetek diakóniai csoportjaitól. Szeretnénk helyben jobban összefogni a szolgálat sokféle részterületét, hogy mások is könnyen bele tudjanak lépni egy kialakult rendszerbe, mindenkinek az adottságaihoz és érdeklődéséhez mérten. Ebben a munkában, mint eddig is, számítunk a Magyar Református Szeretetszolgálat szakmai és hálózati támogatására, iránymutatására és erőforrásaira.

Dani László, a diakóniai iroda akkori gyülekezeti diakóniai referense szervezésében folytak beszélgetések gyülekezetünk kezdeményezésre. Az iroda egyik célja volt a különböző református gyülekezetekből származó diakóniai munkatársak összegyűjtése a tapasztalatcsere érdekében (6 online beszélgetés, 19 felvett taggal, ebből 11 fő győri volt). A felvetett témakörök változatosak voltak, tapasztalatszerzés céljából látogatásra meghívást kaptunk országszerte több református gyülekezetbe, sok új tapasztalattal, inspirációval, tananyaggal gazdagodtunk.

Jelenlegi gyakorlatok

Az elmúlt öt évben folyamatosan bővülve, jelenleg 30 szépkorúval vagyunk rendszeres kapcsolatban, és évente még körülbelül 60 család alkalmi adományokkal való támogatása valósul meg.

A gyülekezeti nőszövetséggel karöltve segítséget nyújtunk személyes, lelki támasz-imaközösség, háztartásbeli (például takarítás) és/vagy ház körüli besegítés (például kertgondozás) formájában, illetve, kérésre bevásárlásban, gyógyszerek kiváltásában, autós szolgálatban, hivatali és egyéb ügyintézésben.

Jelenleg 14+6 állandó önkéntes munkatárssal dolgozunk rendszeresen, még legalább ugyanennyi gyülekezeti tag, család tud időszakosan besegíteni, például adományt osztani, vagy autóval való elhozatalt vállalni.

Az éves szolgálati időráfordítás minimum 4000 óra/év, mely csak a személyes látogatások időigényét foglalja magában, a programszervezést és az adományok kiosztását nem. Az egyes részfeladatok koordinátorai összefogják az önkénteseket. A lelkészekkel folyamatosan kapcsolatban vagyunk, nyomon követik a munkánkat, tanácsolnak és a lelki tartalmat ők biztosítják.

Adományosztáskor, jellemzően városrészenként van egy alkoordinátor, aki mint önkéntes adományosztó egy adott városrészben osztja ki az adományt, az általa ismert családoknak. Lényeges, hogy olyan családokat támogatunk, akik önkénteseink közvetlen környezetében élnek, tudunk a hátterükről, rendszeresen beszélünk velük, vagy olyan, akár a hittanos gyermek révén megismert családokat, akiket az évek folyamán nyomon követhettünk. Ez idővel szinte magától működő rendszerré alakítható, mely az ismeretségi körünkből jövő családok bevonásával és számának növelésével tovább bővíthető. Ezen felül a gyülekezeten belüli programszervezések és más gyülekezetekkel, civil szervezetekkel való kapcsolatépítések újabb kapcsolódási pontokat hoznak létre személyekkel és partnerintézményekkel. Ezeket a fontos együttműködéseket ápoljuk.

2025 karácsonyán mintegy száz, édességet tartalmazó ajándékcsomagot osztottunk ki gyülekezetünkbe járó idős testvérnek, és körülbelül ugyanennyi tartós élelmiszert magában foglaló adománycsomagot adtunk a körülöttünk élő családoknak a templomi cipősdoboz-gyűjtési akció és a Rotary Club Győr-Rába karácsonyi tartós élelmiszer gyűjtése jóvoltából.

Eredmények számokban (a 2025-ös évi beszámoló alapján):

- 80 fő az idősek kontaktlistáján,
- 14+6 (kb. 20 állandó szolgáló, plusz minimum 20, akik alkalomszerűen besegítenek),
- 30 idős rendszeresen kap(ott) segítséget,
- együttműködések, tapasztalat-megosztás más gyülekezetek diakóniai munkatársaival és civil szervezetekkel.

A várt eredményeink: összekovácsoltabb csoport, közös tanulás és célmeghatározás, egymás erősségeinek jobb ismerete, egymás támogatása. A gyülekezet aktív tagjai más csoportok (bibliakör, ifi, családosok köre, dicsőítő csapat) munkájában is sok energiával, odafigyeléssel és odaszánással vállalnak részt.

A partnerszervezetekkel való kapcsolataink révén igyekszünk minél kiterjedtebben szolgálni gyülekezetünk tagjait, elsősorban az idősebbeket és a családosokat, valamint az évek során megismert családokat, egyéneket. A városban is erőnkhöz mérten szeretjük támogatni a civil és egyéb szervezetek kezdeményezéseit. Partnerségre törekszünk, amikor lehetőség adódik erre, többek között a helyi Vöröskereszttel, a helyi munkásszállókkal, a családsegítő szolgálattal és más győri és környékbeli felekezetekkel működünk együtt.

A gyülekezet mindennapjaiban jelen van a szolgálat, különböző munkaintenzitással: események, programok, adományosztás esetén nagyon aktívan működik a csoport. A közösség formálásának nagy ereje van, tapasztaljuk, hogy ki-ki adottságai révén milyen sok mindent hozzá tud tenni egy közösség életéhez, úgymint lelkigondozás, beteglátogatás, autós szolgálat, személyes gondoskodás, mások bátorítása és megszólítása, szervezés, beszámolók, elszámolások készítése, szeretetvendégség szervezése, partnerszervezetekkel való kapcsolatépítés, adománygyűjtés-és osztás nehéz helyzetű, rászoruló családoknak.

Az október elsejéhez kapcsolódó vasárnapon, az idősek napján az istentisztelet után süteményezést és kávézást szervezünk. Egy évben kétszer szervezzük meg az idősek délutánját, ezen kívül vannak munkatársak közötti, vagy programok előtti egyeztetések, minden alkalom nyitott a nagyobb közösség számára. Az idősek délutánja nem képzelhető el az ifjúsági csoportok, a nőszövetség és a bibliakörök résztvevőinek hatékony közreműködése nélkül, akik például az adományok osztásában is nagy részt vállalnak.

Az egyházközség vezetőinek éves beszámolót adunk karácsony után, valamint kérésre presbiteri ülésen beszélünk a szolgálatról, kimutatásokkal alátámasztva a munkánkat, mivel az egyik koordinátorunk presbiter is egyben, így a programok menetébe bárki a gyülekezetből betekintést nyerhet.

A diakóniai szolgálatot Horváth Renáta és Schatz Judit koordinálja. Horváth Renáta 2018-ban csatlakozott a Győr-Szabadhegyi Református Egyházközséghez, és Schatz Judittal együtt végzik a szolgálatot 2020-tól kezdve, aki 200. óta tagja a közösségnek. Másokat is bevonnak a munkába, szerveznek

sokadmagukkal programokat és lehetőségeik szerint segítenek családoknak a közösségünkben és a tágabb környezetben.

A gyülekezeti rendszeres és alkalmi programok, lelki és szabadidős közösségi alkalmak alapvetően tetszőleges életkorú önkéntesek feladatvállalásai révén szerveződnek. Ez a finanszírozási mód erős elkötelezettséget, közösségépítő és összetartó erőt, hálózati kapcsolatot igényel, hiszen a legtöbb közösségi programnak van pénzügyi vonatkozása. A diakónia is a missziói munkatervben foglalt célokhoz rendelt éves költségvetési kereteken belül gazdálkodik, kéthavi költségelőleggel való rendszeres pénzügyi elszámolási kötelezettséggel.

Megismertük Fehérné Kiszlinger Anettet, az alsóörsi iroda adománykoordinátorát, akivel azóta számos alkalommal cserélünk információt, kaptunk adományokat rajtuk keresztül, valamint bekapcsolódtunk általa több szeretetszolgálati programba.

A Szabadhegyi Reformátusok Alapítványa a rendelkezésére álló szerény pénzügyi eszközökkel a Győr-Szabadhegyi Egyházközség sokrétű programjait igyekszik támogatni, különös tekintettel az ifjúsággal és a diakóniával kapcsolatos alkalmakat. Többek között az országos református ifjúsági találkozók utazási és részvételi költségeihez, valamint a napközis táborok szervezéséhez tudott hozzájárulni. Alapvetően az SZJA 1%-os felajánlásokból valósultak meg az egyes programok, illetve az alapítvány által kialakított és kibocsátott Téglajegy-rendszerrel a gyülekezet egyes épület-felújítási, állagmegóvási, bővítési feladataihoz tudott hozzájárulást nyújtani.

A 2025. évben már ötödik alkalommal kaptunk a Rotary Club Győr-Rábától tartós élelmiszert a győri Metro áruházban rendezett karácsonyi gyűjtésük eredményeként, melyet többek között rászoruló családoknak, szegénységben élőknek, egyedül élő, többségben betegséggel küzdő idősnek, sérült gyermeket nevelő családoknak, gyermeküket egyedül nevelő szülőknek, Kárpátaljáról érkezett családoknak adományoztunk. A bőséges adományokból összesen körülbelül 100 család részesült, a közösségünkben és gyülekezeti tagjaink révén a közvetlen környezetünkben. A nagyvonalú adományból korábban egyes partner-szervezeteinknek is tudtunk juttatni. Menekültszállók konyhájára küldtünk alapélelmiszereket, ugyanezt tettük a városi munkásszállókkal, és adtunk a családsegítő központnak is. Tanúsíthatjuk, hogy más gyülekezetekkel és a szervezetekkel való együttműködést érdemes tovább vinni.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A gyülekezetünk alapértékei: összefogás és rendszerben gondolkodás, feladatok leosztása, gyülekezet tagjainak széleskörű bevonása, közösségi felelősségvállalás és szervezettség, kiszámíthatóság, diakóniai hálózat és partnerszervezetekkel, valamint a Magyar Református Szeretetszolgálattal rendszeres kapcsolat fenntartása.

Adományosztás városrészenként önkéntesek koordinálásával

Ha beérkezik adomány – legyen az tartós élelmiszer, ruha, háztartási eszközök, bútor, orvosi segédeszköz –, akkor egy városrész alkoordinátora, mint önkéntes adományosztó, kiosztja az adományt az általa ismert családoknak. Fontos visszacsatolást kérni az önkéntesekről, hogy megtörtént-e a csomagosztás, milyen reakciókat kaptak, milyen kihívások, megoldandó helyzetek merültek fel, miket tapasztalnak a rászoruló családoktól, mert mindebből tanulunk és látjuk jobban a társadalmi szükségeket.

Programok az ifjúsági csoportok és a nőszövetség közreműködésével, ifjúsági kávéház

A Győr-Szabadhegyi Református Egyházközség keretein belül működő ifjúsági kávéházban fiatalok szolgálnak fel vasárnaponként és egyéb közösségi programok során saját maguk vagy a templomba járó családok által készített házi süteményt, valamint kávét és teát, így a programokon résztvevők kellemes hangulatban tudnak időt tölteni beszélgetéssel, játékkal, együttléttel, tanulással. A fiatalok a felszolgálás mellett ki-és bepakolással, takarítással, mosogatással előkészítik és zárják az alkalmakat. A nőszövetség is hatékonyan részt vesz a terítésben, a dekorációban, a takarításban, a kapcsolattartásban.

A 2025 februárjától vasárnaponként működő ifjúsági kávéház összefogja az egyházközség minden generációját, emellett a szombati ifjúsági alkalmak és kirándulások olyan szorgos és tettrekész közösséget hoztak létre, melynek tagjai nem csupán az egyházközséghez tartozó fiatalok, hanem szélesebb körből ismerősök, osztálytársak, hittanosok, a szomszédságban élő fiatalok is becsatlakoztak, felekezeti hozzátartozásra való tekintet nélkül. Továbbá beintegrálódnak ide az egyházközség által szervezett gyerektáborok résztvevői is, akik megtalálták a helyüket a befogadó közösségben. Az alkalmak hetente

a 12–23 év közötti korosztályból körülbelül 20 főt szólítanak meg, ehhez társul még alkalomadtán a programok lebonyolításában besegítők köre. A kisifi (5–7. osztály) a konfirmációra készülő, vagy a hittanos gyermekközösségből származó fiatalokat szólítja meg, akikkel az iskolai hittanoktatás révén ismerkedtünk meg.

A kávéház nagyobb volumenű rendezvényeken is vállalja sütemény, kávétea, szendvicsek felszolgálását, úgymint a 40-60 főt megmozgató idősek délutánján, a 30-40 főt számláló kisgyermekes családok körén, valamint a nőszövetségi és más gyülekezeti alkalmakon, ahol rendszerint szeretetvendégség, közösen elkészített, bográcsban készült étel fogadja az érkezőket.

Karácsonyi csomagosztás

Az idősek számára az elmúlt adventben is 100 darab adománycsomagot állítottunk össze a következők szerinti feladatmegosztásban. Novemberben egy mintacsomag összeállítása történt, költségvetési keretből forrás rendelkezésre állt. Két gyülekezeti tag másodmagával bevásárolt novemberben, ehhez a készpénz a templom házipénztárából, a diakóniai keretből volt biztosított (számlát kértek). Egy másik gyülekezeti tag beszerezte a csomagolózacskókat, mások biztosítottak adományokat (például gyümölcs, igekártya, stb.) a csomagokhoz. A hittantanárok csoportjának vezetője összefogta a hittanos gyermekek által készített karácsonyi könyvjelzők elkészültét, majd második lelkészünk vezetésével az „ifi" még novemberben összerakta a csomagokat. Törekszünk arra, hogy a legtöbb csomagot december folyamán személyesen, a templomban adjuk át, ha ez nem járható út, akkor az önkéntes munkatársak kiviszik a csomagot az idős lakására, előre egyeztetett időpontban.

A Rotary Club Győr-Rába által felajánlott tartós élelmiszer csomagok osztása rászoruló családok számára történik, ez 100 csomagot jelentett. Ennek a lépései: A koordinátor egyeztet a rotarysokkal. Az ifjúsági csoportok tagjait megkérik, hogy segítsenek be a gyűjtési napokon, legalább pár órát vállalva, ahol megszólítják a Metroba érkezőket és megköszönik a felajánlott adományokat. A diakóniai lista nevei közül a koordinátor megkérdezi, hogy mely önkéntesek szeretnének az adott évben is vinni csomagot az általunk támogatott családoknak. Ezek a folyamatok öt éve begyakoroltak, olyan családokat támogatunk, akik önkénteseink közvetlen környezetében élnek, tudunk a hátterükről, rendszeresen beszélünk velük. Jelenleg több mint 40 család van a listán és a számuk folyamatosan nő. Fotókat nem készítünk a rászoruló családokról,

személyiségi jogokra hivatkozva, viszont ha bárki szeretné látni, hova mennek a csomagok, lehetőséget biztosítunk arra, hogy egy-egy önkéntessel az érdeklődő látogatóba elmenjen. Az akció végén köszönőlevelet írunk a Rotarynak.

Egyéb adományok: céges felajánlások, ruha, háztartási eszközök, bútor, orvosi segédeszköz, gyermekjátékok

Az adományokat fogadni kell, ide is szükséges egy koordinátor, aki kaput nyit és igazgatja a szálakat, valamint számon tartja, mi érkezett. Az adományok elhelyezése egyelőre a parókia garázsában történik, szétosztásuk főként karácsony után valósul meg kapacitás hiányában.

Karácsonyi álom programban való részvétel

2025-ben 17 nehéz családi körülmények között élő hittanos gyermek családja kapott ajándékcsomagot a Magyar Református Szeretetszolgálat által meghirdetett és szervezett országos Karácsonyi álom programban. Ebben az esetben az MRSZ szervezi az ajándékok beérkezését és lejuttatását gyülekezetünkbe. A csomagok templomba szállítása december elején történik, melyeket karácsony előtt titokban el kell juttatni a hittanos családoknak.

Minden gyakorlat átadható, felépíthető, örökíthető és adaptálható egy közepes méretű (100-300 istentiszteletekre járó gyülekezeti tagokkal rendelkező, körülbelül 40 fő gyülekezeti tag aktív részvételét biztosító) gyülekezet számára, vagy kisebb léptékben akármekkora gyülekezet számára, ahol összetartó „törzscsoport" tud mozgatni folyamatokat, más csoportokat.

Kihívások

A 2024-es év gazdag ajándékainak hála, 2025 karácsonyán még nagyobb megmozdulás volt szükséges a karácsony előtti időszakban. A felállított, mára jól működő rendszernek köszönhetően a fenti részterületen folyó munkát 3-4 személy koordinálta a szokásos kettő helyett, így az adományok szétosztásakor egy-egy személyre kisebb feladatmennyiség terhelődött. A szállításban részt vevő, kocsival rendelkező személyek számát is növelni kellett, ugyanígy a csomagokat osztó egyénekre jutó elvégzendő munka mennyiségét is csökkenteni kellett, több önkéntes bevonásával. Koordinátor és önkéntesek szint-

jén, főként utóbbi időkben a megnövekedett látogatási igényekre tekintve, folyamatosan humánerőforrás-hiányban vagyunk, a rendszeres folyamatok kivitelezése, szervezése általában nagy terhet ró kevés emberre. Megtapasztaltuk, hogy az idősek látogatása fizetett, állandó diakóniai munkatárs nélkül hosszú távon nem kivitelezhető feladat, most már csak rendszertelenül látogatva tudjuk vállalni újabb személyek látogatását, lelkészeinkre is sok feladat hárul e téren.

Jövőkép

A jövőben fontos célunk az önkéntesek támogatása és megerősítése csendes napok, közösségformáló alkalmak és továbbképzések szervezésével, amelyek nemcsak a szolgálathoz szükséges ismereteket bővítik, hanem lelki feltöltődést is nyújtanak. Emellett szeretnénk növelni a szolgálat költségvetését, többek között pályázati források bevonásával, hogy még több kezdeményezést tudjunk megvalósítani. Kiemelt cél a más gyülekezetek diakóniai szolgálataival való kapcsolatépítés, a jó gyakorlatok megosztása, a hálózatépítés, valamint az egymás kölcsönös támogatása, építése és bátorítása. Mindezek mellett fontos feladatnak tartjuk a gyülekezeten belül is erősíteni a szolgálat iránti elköteleződést, hogy egyre többen kapcsolódjanak be aktívan a közösség életébe és a diakóniai feladatokba.

Szeretnénk kiterjeszteni a közösségépítő, széles társadalmi körök bevonását lehetővé tevő szolgálatainkat, a Magyar Református Szeretetszolgálat támogatásával. Gyülekezetünk a házi segítségnyújtás szolgálatát tervezte megvalósítani a távoli jövőben, melyre nagy igény lenne, de egyelőre a humánerőforrás feltételei ehhez nem adottak. Emellett több civil szervezet is jelezte, hogy szívesen támogatna minket közösségi munkával, anyagi támogatással és például az adományosztásban, a szállításban való részvétellel. Ezt koordinációra fordítható kapacitás hiányában egyelőre nem tudtuk megvalósítani, pedig fejlődési lehetőségeink gyakorlatilag korlátlanok.

Diósdi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Diósdi Református Gyülekezet Pest megyében, a budapesti agglomerációban működő református közösség. Saját önmeghatározása szerint nyitott gyülekezet kíván lenni, amelynek életében egyszerre jelenik meg a Krisztushoz tartozás, az egymáshoz kapcsolódás és a település lakói felé forduló szolgáló szeretet. A gyülekezet életében fontosak a rendszeres istentiszteleti alkalmak, a gyermekek, fiatalok és idősek megszólítása, valamint azok a közösségi programok, amelyek a gyülekezetet nem zárt közösségként, hanem a város életéhez kapcsolódó lelki és emberi erőforrásként jelenítik meg.

A gyülekezet több korosztály felé is szolgál. A vasárnapi istentiszteletek mellett gyermek-istentisztelet, ifjúsági alkalom, hittan, valamint a nyugdíjas házban havi rendszerességgel tartott istentisztelet is kapcsolódik a közösség életéhez.

Ez azt mutatja, hogy a gyülekezet figyelmet fordít az élet különböző szakaszaiban élő emberekre, köztük az idősekre is. A 2025–2026-os időszakban ez az idősek felé irányuló szolgálat különösen a demencia témájához, a hozzátartozói gondozás támogatásához és az egészségmegőrzéshez kapcsolódott.

Diósd a budapesti agglomerációhoz kapcsolódó, fejlődő település, amely mára több mint tizenkétezres várossá vált. Egy növekvő, változó településen különösen nagy jelentősége van azoknak a helyi közösségeknek, amelyek bizalmi teret adnak az embereknek. Az idősödő lakosság, a családok terhei, a gondozási feladatok, a demenciával kapcsolatos félelmek és az egészségmegőrzéssel kapcsolatos ismerethiány olyan szükségletek, amelyekre helyben, személyes és közösségi formában is választ kell adni.

A Diósdi Református Gyülekezet ebben a környezetben olyan befogadó helyszínként jelent meg, ahol a település idősebb lakói, hozzátartozói és gondozói közérthető ismeretekhez, lelki megerősítéshez és közösségi támogatáshoz juthattak. A gyülekezet szerepe ezért túlmutatott a helyszín biztosításán: a programok által a közösség a helyi diakónia, a prevenció és a társadalmi érzékenyítés fontos szereplőjévé vált.

Kezdetek

A gyülekezet életében erősen megjelenik a nyitottság, a kapcsolódás, a közösségépítés és a hordozó szeretet. Ezek az értékek közvetlenül kapcsolódnak a diakóniai szolgálathoz. A demenciával élő emberek, az idősek és a hozzátartozó gondozók támogatása olyan terület, ahol különösen fontos az elfogadás, a türelem, a méltóság megőrzése és az ítélkezésmentes jelenlét.

A gyülekezeti diakónia ebben az esetben nem csupán egy-egy program megszervezését jelenti, hanem azt a szemléletet, hogy az idősödő, betegséggel élő vagy gondozási terhet hordozó ember nincs egyedül. A gyülekezet a keresztyén felebaráti szeretet gyakorlati megélésével olyan közösségi teret biztosított, ahol a résztvevők biztonságban beszélhettek félelmeikről, kérdéseikről és tapasztalataikról.

Jelenlegi gyakorlatok

A 2025–2026-os időszak egyik meghatározó diakóniai gyakorlata az Alzheimer Café jellegű előadássorozat és az ahhoz kapcsolódó gondozói csoportalkalmak befogadása volt. A programok célja az volt, hogy a demencia témakörét közérthető, szakmailag hiteles és emberközeli módon mutassák be a lakosság idősebb tagjai, hozzátartozói és gondozói számára.

Az Alzheimer Café alkalmak hozzájárultak ahhoz, hogy a demenciáról nyíltabban, kevesebb félelemmel és több megértéssel lehessen beszélni. A résztvevők ismereteket kaphattak a természetes időskori feledékenység és a kóros memóriazavar közötti különbségről, a korai felismerés fontosságáról, az orvosi kivizsgálás szükségességéről, valamint arról, hogyan lehet a mindennapokban támogatni a demenciával élő embert. Kiemelt szerepet kapott a méltóságot megőrző kommunikáció, a türelmes odafordulás, a biztonságos környezet kialakítása és a családtagok teherbírásának védelme.

A gondozói csoportalkalmak kisebb, személyesebb körben adtak lehetőséget a tapasztalatok megosztására. A hozzátartozói gondozás gyakran hosszú ideig tartó, érzelmileg és fizikailag is megterhelő feladat. A csoportban a résztvevők kimondhatták nehézségeiket, kérdezhettek, meghallgathatták egymást, és megtapasztalhatták, hogy nincsenek egyedül. Ez önmagában is tehercsökkentő hatású lehetett, miközben gyakorlati segítséget is adott a mindennapi helyzetek kezeléséhez.

A diakóniai szolgálat célcsoportja elsősorban az idősebb korosztály, a demenciával élők hozzátartozói, a családi gondozók, valamint azok a diósdi lakosok, akik szeretnének többet tudni az idősödésről, a demenciáról, az egészségmegőrzésről és a gondozás mindennapi kérdéseiről. A program kifelé irányuló gyakorlatnak tekinthető, mert nem kizárólag a gyülekezet belső tagjait, hanem a tágabb települési közösséget is megszólította. Ugyanakkor befelé is hatott: erősítette a gyülekezet diakóniai identitását és érzékenyítette a közösséget az idősek, betegek és gondozók helyzete iránt.

A gyülekezet honlapján a vezetők között külön szerepel diakóniai gondnok. A diakóniai ügyeket Fige Gergely fogja össze, aki szociálgerontológusként és presbiterként különösen az idősebb korosztály támogatását tartja fontosnak. A diakóniai munka így a gyülekezeti vezetéshez, a presbiteri szolgálathoz és a szélesebb református diakóniai kapcsolatrendszerhez is kötődik. A szolgálat kapcsolódik a Filemon Szolgálat közösségéhez és a Magyar Református Sze-

retetszolgálathoz is, ami lehetőséget ad arra, hogy a helyi szükségletek tágabb egyházi szeretetszolgálati tapasztalatokkal találkozzanak.

A gyülekezet tagjai a befogadó légkör megteremtésével, jelenlétükkel, nyitottságukkal és szolgálatkészségükkel vesznek részt a diakóniai szemlélet megvalósításában. A programoknál különösen fontos volt, hogy az érintettek ne intézményes, távoli környezetben, hanem személyes, bizalmi közösségi térben találkozzanak a témákkal.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A bemutatott gyakorlat sikeressége abban áll, hogy egy helyi gyülekezet valós társadalmi szükségletre adott választ. A demencia sok családot érint, mégis gyakran tabuk, szégyenérzet és bizonytalanság övezi. Az Alzheimer Café és a gondozói csoportalkalmak lehetőséget adtak arra, hogy a résztvevők tudást, lelki megerősítést és közösségi támogatást kapjanak. A gyakorlat más gyülekezetek számára is átadható: szükség van egy nyitott helyszínre, érzékeny szervezésre, hiteles szakmai tartalomra és olyan közösségi légkörre, ahol az emberek bátran kérdezhetnek.

Fontos tanulság, hogy az előadásokat érdemes kisebb, személyesebb csoportalkalmakkal kiegészíteni. Az előadás ismeretet ad, a csoport pedig lehetőséget teremt a megosztásra, az egymástól tanulásra és a lelki teher csökkentésére. Az idősek felé irányuló diakónia akkor válik igazán élővé, ha egyszerre van jelen benne a hitből fakadó odafordulás, a közösségi befogadás és a gyakorlati segítségnyújtás.

Kihívások

A gyülekezet diakóniai szolgálatának jövője az idősek, gondozók és családok további támogatásában látható. A 2025–2026-os programok megmutatták, hogy a gyülekezet képes olyan helyi szükségletekre reagálni, amelyek túlmutatnak a szűken vett gyülekezeti tagságon. A következő időszak fontos fejlesztési iránya az időseknek szóló egészségmegőrző csoportfoglalkozás elindítása lehet.

Az egészségmegőrző csoportfoglalkozás célja, hogy rendszeres, kiscsoportos formában támogassa az időseket testi, lelki és szellemi egészségük megőrzésében. A foglalkozások témái közé tartozhat a biztonságos mozgás, a memória és figyelem karbantartása, az egészséges táplálkozás, a megfelelő folyadékfogyasztás, az alvás és pihenés szerepe, a társas kapcsolatok védőhatása, valamint a mindennapokban is alkalmazható egyszerű egészségvédő szokások kialakítása.

A tervezett csoportfoglalkozás nem csupán ismereteket adna, hanem közösséget is építene. Az idősek számára különösen fontos, hogy az egészségmegőrzés ne elvont tanácsok formájában jelenjen meg, hanem apró, követhető és saját élethelyzetükhöz igazítható lépésekben. A csoport alkalmat adna beszélgetésre, gyakorlásra, egymás bátorítására és arra, hogy a résztvevők megtapasztalják: az idősödés idején is lehet aktívan, tudatosan és méltósággal tenni az életminőség megőrzéséért.

Jövőkép

Ez a jövőbeni cél szervesen folytatná az Alzheimer Café és a gondozói csoportok szemléletét. Míg a korábbi alkalmak a demencia megértését és a gondozói támogatást helyezték előtérbe, az egészségmegőrző csoportfoglalkozás a megelőzés, az aktivitás, a közösségi kapcsolódás és az önállóság megőrzésének lehetőségeire építene. Így a Diósdi Református Gyülekezet tovább erősíthetné idősek felé irányuló diakóniai szolgálatát és helyi közösségi szerepét.

Monorierdői Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Monorierdői Református Egyházközség Monorierdő községben található, Pest megyében. Településünkön hozzávetőleg 6000 fő él, agglomerációs jellegéből fakadóan sok újonnan beköltöző család érkezik ide és emiatt sokan is ingáznak Budapest és Monorierdő között, mind fiatalok, mind felnőttek. A faluban található katolikus közösség is. Gyülekezetünk 150 főt számlál, összetételében vegyes életkorúnak mondható.

Kezdetek

Maga a gyülekezet fiatal, eleinte a Monor-Kistemplomi Gyülekezet szórványaként működött, majd 2018-tól missziói, 2025 januárja óta pedig anyaegyházközségként működünk. Az eltelt évek alatt gyarapodtunk létszámban, illetve szolgálati területekben is. Igyekszünk megőrizni a hagyományos elemeket, azonban törekszünk arra is, hogy mindennek legyen biblikus alapja, s ha esetleg vannak rég berögződött, de csak „szokáson alapuló" dolgok, akkor ezeken próbálunk formálni. Fontos számunkra a megújulás, s próbálunk ezért tenni, kísérletezni is, de nem célunk mindent minden áron megújítani.

Jelenlegi gyakorlatok

Gyülekezetünk egyre inkább fejlődik a szolgálati területekben, igyekszünk nyitottak és odafordulók lenni minél több üggyel kapcsolatban. Alább, a teljesség igénye nélkül szeretnénk bemutatni több jó gyakorlatunkat.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Az istentiszteletekkel párhuzamosan gyermekfelügyelet és gyermek istentiszteletet is tartunk, így a családosoknak könnyen megoldható, hogy kisebb gyermekeikkel együtt tudjanak eljönni istentiszteletre. A felügyeletet és gyermek istentiszteletet alkalmanként felváltva látják el többen. A legkisebbek számára baba-mama szoba áll rendelkezésre, a templomtérbe való rálátással és kihangosítással.

Kéthetente vasárnap reggel 8 órától imaközösséget és imaszolgálatot tartunk, ahol aktuális alkalmakért, ügyekért, az istentiszteletért és minden olyan dologért imádkozhatunk közösen, melyeket elénk hoz a Szentlélek. Továbbá az idei év kezdetével „imaládát" is kihelyeztünk, ahová lehetőség van bedobni az imakéréseket vagy hálaadásra indító dolgokat.

Több éve működik gyülekezeti zenekarunk, amelyik többnyire ünnepi, dicsőítő alkalmakon szolgál, saját és más, ismertebb keresztyén dalokkal. Ilyenkor különböző intézményeknek gyűjtést is szervezünk, például egy kórháznak. Az idei évtől dicsőítő istentiszteleteket is tartunk, melyek egy-két havonta egy-

egy vasárnapi istentisztelet idejében valósulnak meg, szintén a zenekar szolgálatával. A reformáció ünnepén zsoltáros istentisztelet keretein belül játszunk és éneklünk olyan énekeskönyvi énekeket, melyeket előzetesen a gyülekezeti tagok javasolnak. A település adventi programsorozatába is bekapcsolódunk koncertünkkel, ahol az ünnephez illő keresztyén, egyházi dalokkal, versekkel szolgálunk, s ahová az önkormányzattal együtt hívogatjuk a falu lakóit. Az adventi alkalmakon a helyi iskola és óvoda alapítványainak tartunk gyűjtést.

Az adventi programsorozat keretein belül a gyülekezet más, falubeli civil szervezetekkel együtt részt vesz a falu szeretetvendégségében, ahová hozzávetőleg 100 adag főtt étellel készülnek, s ennek kiosztásában is segédkeznek. Volt, hogy a gyülekezet időseire, egyedül lévő, gyülekezetbe járni már nem tudó tagjaira gondolva karácsony előtt süteményestálakat készítettünk (ki-ki hozott saját otthoni süteményéből), melyeket rövid látogatással egybekötve személyesen vittünk el számukra, a gyülekezet üdvözletét átadva.

Az MRSZ gyűjtéseiben rendszeresen részt veszünk: nyáron a tanszergyűjtésben, karácsony előtt a Nyilas Misi pakk és a Szeretetdoboz kampányokban. A Szeretetdoboz akcióban több helyi kisbolt is segítséget nyújt a náluk kihelyezett dobozokkal. Az évközben küldött Filemon hírlevelekben hirdetett diakóniai programokkal kapcsolatos információkat rendszeresen megosztjuk gyülekezeti Facebook-csoportunkban, illetve gyülekezeten kívül, a faluban is hirdetjük (például Szeretetdoboz adománygyűjtést). Emellett szervezünk ruhagyűjtést- és osztást – helyben is, de legutóbb például egy gyermekotthon számára volt gyűjtés.

A gyülekezetünk körüli nagyobb munkákra legtöbbször szervezetten készülünk, ilyen például a templom vagy a református bölcsőde udvarának karbantartása. Tavaly az őszi levélhullás idején a gyülekezeti tagok több héten át jelentkezhettek egy-egy szombat délelőtti alkalomra, amikor a lehullott faleveleket és egyéb kinti tennivalókat végezhették el, hogy a vasárnapi istentiszteletre a templomkert rendezett legyen.

A gyülekezeti tagok igéről való mélyebb elmélkedését, épülését heti rendszerességgel megtartott bibliaórák szolgálják. Több éve szervezünk gyülekezeti hétvégét, illetve a tavalyi évtől kezdve csendes hétvégét is, melyek több napos, elutazós alkalmak. A fiatalok számára kéthetente ifis alkalmakat tartunk.

Nyaranta ötnapos, alacsony díjú napközis tábort is szervezünk általános iskolások és nagycsoportosok számára, mellyel igyekszünk segíteni a helyi

gyermekek felügyeletét a nyári időszak alatt, illetve ez a családokhoz való közeledés fontos eszköze is. Ilyenkor felhívjuk a gyülekezeti tagok figyelmét az erre való adakozás lehetőségére is, például gyümölcsökkel vagy szörppel.

Gyülekezetünkben nagyobb ünnepeinkhez (karácsony és húsvét) kötődően gyülekezeti böjtöt is tartunk. A böjtről talán a legtöbb embernek az jut eszébe, hogy néhány napig nem lehet húst enni, vagy egyáltalán nem is lehet enni, de a böjt sokkal többről szól, mint bizonyos – vagy az összes – étel megvonása magunktól. Böjtölni számos dologban lehet, elhatározás kérdése. A böjt alatti fő cél nem a magunk sanyargatása, hanem hogy közelebb kerüljünk Istenhez, hogy több időt és energiát fordítsunk ebben az időszakban az Istennel való kapcsolatunkra, s ebben nem csak az étkezés akadályoz meg minket. Böjtölni lehet például a telefon- vagy internethasználattal is, vagy bármi olyan dologgal, amelyről úgy érezzük, távolabb visz minket Istentől. Ettől függetlenül természetesen ételböjt is tartható – ez valóban mindenkinek az egyéni, megfontolt vállalása kell, hogy legyen.

A böjti lemondások összeköthetők a szeretetszolgálattal is. Ha valaki ételböjtöt tart, akkor a „fel nem használt összeget", amelyet ételre költött volna, elutalhatja/odaadhatja egy olyan szervezetnek vagy szükséget szenvedőnek, akit elé hoz az Úr – erre is kaptunk már példát a gyülekezeti böjtjeink alatt.

A gyülekezeti böjtbe bárki becsatlakozhat, ezt a lelkipásztornál lehet jelezni, azért, hogy a böjt alatt majd tudjunk egymásról és egymást is tudjuk imádságban hordozni, illetve bizonyos alkalmakkor közös Messenger-csoportban kapunk igei vezetést vagy tudjuk megosztani egymással a böjtben feltörő gondolatainkat, imádságainkat is.

Gyülekezeti böjtök többféle módon is valósultak már meg: volt, hogy 4-5 összefüggő napon keresztül tartott, és a végén a böjtölők egy meghitt, közös Úrvacsorával, tapasztalatmegosztással zárták le azt. Az egybefüggő böjt alatt naponta kaptunk igei vezetést is lelkipásztorunktól. Volt azonban olyan böjt sorozat is, amely nem összefüggő napokon át, például az adventi időszak négy péntekén tartott és egy-egy pénteki nap estéjén közös együttléttel, igeolvasással, imádsággal zártuk le az aznapi böjtöt. Idén is ilyen böjti alkalmakon és egyéni vállalásokban vehettünk részt a húsvét előtti böjti időszakban.

Kihívások

Szolgálatunk során azt tapasztaltuk, hogy olykor nehéz felkutatni a diakónia valódi célcsoportjait, illetve bizonyos adománygyűjtő programok során az adományozók felé tudatosítani azt, hogy megfelelő minőségű dolgokat adományozzanak. Erre szükség van, legyen szó akár ruhagyűjtésről, gyermekek számára mesekönyvek vagy játékok adományozásáról vagy tanszergyűjtésről. Mindegyik esetén elfogadhatóak a használt termékek, de fel kell rá hívni a figyelmet, hogy valóban csak olyat adományozzanak, ami nem szakadt, nem piszkos, nem foltos, és más is örömmel tudja még használni.

Jövőkép

Jelenleg úgy tűnik, egyre többen vonódnak be a diakóniai szolgálatba, akár tevőlegesen, akár az adománygyűjtések által, és bízunk benne, hogy ebbe a növekvő irányba tarthatunk továbbra is. Terveink között szerepel, hogy szeretnénk egyre inkább bővíteni, de ezzel együtt fókuszáltabbá tenni a diakóniai célterületeket. Jelenleg egy bentlakásos intézménnyel kezdtünk el dolgozni, mely együttműködés keretein belül sokat fejlődhet majd diakóniai szolgálatunk.

Budapest-Csillaghegyi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

Csillaghegy – Óbuda és Békásmegyer között – leginkább a XIX. század végén kezdett igazán fejlődésnek indulni, egyre többen költöztek ki a belvárosból a megszépülő Csillaghegyre, így a református lakosság is megnőtt. 1926-ban tették le a csillaghegyi templom alapkövét. 1932-ben Tóth Ernő óbudai vallás-

tanár és lelkész lett a gyülekezet első pásztora. Az építkezések 1/3-át holland adományokból fedezték, s nem keveset lehetett köszönni Tóth Ernő holland származású feleségének is. Rövid ideig Csillaghegy az Újpesti Református Egyházközség leányegyháza volt, önálló egyházközséggé 1941-ben alakult. Battyányi Géza a gyülekezet negyedik lelkésze, 2005 óta szolgál Csillaghegyen.

Kezdetek

A gyülekezetnek jelenleg körülbelül 300 egyházfenntartója van, közel 20 presbiter, illetve pótpresbiter szolgál. Nagyobb ünnepek esetén előfordul, hogy alig lehet helyet találni a 286 férőhelyes templomban, de egy átlagos vasárnap is legalább 80-100 fő jelen van az istentiszteleten. Ezen felül többen online követik az istentiszteleteket, amelyeket élőben is mindig közvetítünk Facebook-oldalunkon.

A templom Budapest egyik külső kerületében, családi házas környezetben található, de lakótelepek, lakóparkok is vannak a vonzáskörzetében. A főváros központi részétől és a közeli agglomerációs településektől – például Budakalász, Pomáz, Szentendre – is elérhető távolságra van, ezért többen messzebbről is idejárnak. A nagyvárosi jelleg miatt van kisebb fluktuáció, de folyamatosan képviselteti magát minden korosztály.

Jelenlegi gyakorlatok

Legfőbb célunk, hogy egy nyitott, befogadó, ugyanakkor határozott református hitvalláson alapuló közösséget építsünk. Az istentiszteletek mellett számos programot szervezünk, ahol „az evangéliumot hirdetjük" (ApCsel 14,15), de családiasabb légkörben, ahol személyes beszélgetésekre is lehetőség van. A többség a gyülekezetből ismeri egymást, ezért fontos, hogy ezt a közösséget folyamatosan erősítsük. Az egyes kisebb csoportoknak szóló rendszeres alkalmak mellett – például délelőtti bibliaórák, ifi foglalkozások illetve miniifi, amit az ifisek tartanak – évente két alkalommal csendesnapot tartunk, ahol olyan kérdésekről beszélgetünk, mint például "kik a keresztyének?"

A gyülekezetben mindig is erős volt a diakóniai irányultság, ami egyrészt azt jelenti, hogy odafigyelünk a tagjainkra – egy nagycsaládként tekintünk ma-

gunkra –, másrészt a nagyvilág eseményeit is követjük és segítünk, ahol kell. A lelkészek és a presbitérium mindig is nyitottak voltak, illetve jelenleg is nyitottak a diakóniai kezdeményezésekre. Talán az erős értelmiségi rétegnek is köszönhető, hogy sokan hajlandóak sokat áldozni diakóniai célokra és példát mutatnak a többieknek.

Régebben gyakran járt a gyülekezet különböző református intézményekbe, például a Schweitzer Albert Református Szeretetotthonba vagy a Leányfalui Református Szeretetotthonba segíteni, de idővel úgy éreztük, hogy a tárgyi-, illetve pénzadomány hasznosabb segítség.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Egyik jelenlegi programunk is így alakult ki: az őrbottyáni Juhász Zsófia Református Szeretetotthonba minden évben, karácsony előtt süteményeket viszünk, így járulunk hozzá a karácsonyi ünnepségükhöz. Korábban az MRSZ Szeretethíd programjának keretében önkéntes munkát is végeztünk már ott. A sütemények megvásárlását, szállítását és átadását egyik presbiterünk szervezi, a gyülekezetben pénzt gyűjtünk rá – készpénzzel, illetve átutalással is lehet támogatni minden adománygyűjtésünket. A gyűjtésre való felhívást folyamatosan hirdetjük istentiszteleteinken, illetve online felületeinken (Facebook, honlap, hírlevél) és ugyanezeken a fórumokon beszámolunk a programok megvalósulásáról is.

Másik rendszeres, kifelé irányuló gyűjtésünk, amivel az MRSZ munkájához is csatlakozunk: a karácsonyi Szeretetdoboz akció. Az elmúlt években jellemzően itt is pénzt gyűjtöttünk, amit továbbutaltunk az MRSZ-nek, de 2025-ben lehetőség volt tárgyi adomány leadására is. A gyülekezetnek időközben lett Filemon önkéntese, aki vállalta, hogy koordinálja a gyűjtést és elszállítja a tárgyi adományokat az újpesti irodába, hogy az MRSZ-nél dolgozókat is próbálja tehermentesíteni.

Vannak egyedi gyűjtéseink is: most, 2026 tavaszán például Kárpátalja megsegítésére gyűjtöttünk, amit egy gyülekezeti tagunk kezdeményezésére indítottunk el. Minden istentiszteleten beszámolunk róla, hogy mennyi pénz gyűlt eddig össze.

A befelé – gyülekezeti tagok felé – irányuló diakónia szintén mindig is hangsúlyos volt a gyülekezetben. Ezzel kapcsolatban a karácsonyi gyermek-, va-

lamint időscsomagjainkat szeretnénk kiemelni, amihez szinte az egész gyülekezet hozzájárul valamilyen módon. Ez a program is pénzgyűjtéssel indul, de igyekszünk úgy szervezni, hogy ne (vagy csak kicsit) legyen átfedésben a Szeretetdoboz, illetve az őrbottyáni süteményre szóló gyűjtésekkel. Az elmúlt évek újítása volt, hogy az ajándékokat az ifisek csomagolják, így az önálló jövedelemmel még nem rendelkező fiatalok is meg tudják tapasztalni a diakóniai tevékenység örömét. A csomagokat – főleg a gyermekek részére – a december 24-én délután tartott családi istentiszteleten szoktuk kiosztani, a templomba esetleg már eljönni nem tudó idős tagjaink részére pedig karácsony előtti látogatás alkalmával kerülnek átadásra a lelkészünk és presbitereink közül kikerülő segítők által. Fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy ezek nem rászorultsági alapon járó csomagok, inkább kedves gesztus azon gyülekezeti tagjaink felé, akik jellemzően már ritkábban tudnak eljönni a templomba.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyülekezet egyfajta második családként segítse minden tagját, ha valaki valamiben hiányt szenved, ezért a jó gyakorlatok között kiemelném azt is, hogy működik széles körben nem meghirdetett segítségnyújtás is a tagok nagy része között. Például van olyan presbiterünk, aki rendszeresen szállít időseket a vasárnapi istentiszteletekre vagy a bibliaórákra, de arra is volt már példa, hogy anyagi, vagy egyéb munkavégzésben segítséget nyújtottunk egy-egy tagunknak, amikor nehéz helyzetbe került.

Diakóniai gondolkodásunkat jól jellemzi a gyülekezeti termünk falán található ige: *„Az Isten szeretet"* (1Ján 4,8). Nem egy alapítványként tekintünk magunkra, hanem olyan közösséget szeretnénk teremteni, ahol mindenki megérezheti Isten szeretetét, és ha megérezte, akkor képessé válik ő is ezen közösség szolgálatára valamilyen módon. Egyik erősségünk, hogy a legnagyobb hangsúlyt a hitéletre helyezzük, mert ha ez jól működik, akkor a szolgálatra való motiváció jön magától. Ezzel kapcsolatban, ami még fontos, hogy a lelkész és a presbitérium támogassa a tagoktól jövő kezdeményezéseket, de Csillaghegyen ez is megadatott nekünk.

Legsikeresebb programunknak egyértelműen az idősek karácsonyi csomagját tartjuk, mert ebben vesznek részt a legtöbben, és az ifiseket is be tudjuk így vonni a szolgálatba. Ami még fontos a diakóniai gyakorlattal kapcsolatban, az az átláthatóság és a kommunikáció. Az istentiszteleteken történő hirdetések mellett hírlevélben, Facebookon, illetve honlapunkon is elérhető minden fontos információ és beszámoló programjainkról, gyűjtéseinkről, így könnyű értesülni a gyülekezetben zajló történésekről és csatlakozni is a szol-

gálatokhoz. Az adománygyűjtésekkel kapcsolatban sikerült megoldanunk, hogy ne nagyon legyenek átfedések. Ez főleg az adventi időszakban kihívás, de ott is javasolt szakaszolni. Például az MRSZ számára történő gyűjtéseket már el lehet kezdeni novemberben – ott egyébként is körülbelül december első hetéig le kell adni az adományokat –, míg a gyülekezeten belüli célokra lehet az adventi időszakban gyűjteni.

Kihívások

A legnagyobb kihívást talán az jelenti, hogy megtaláljuk azokat az embereket, akiknek szüksége lenne a gyülekezetre. Itt elsősorban nem a klasszikus értelemben vett rászorulókra vagy potenciális új hívek toborzására gondolunk, hanem korábban a gyülekezetbe járó idősekre, akikkel egy ideje már nincs személyes kapcsolatunk. Nincs főállású diakónus, sem diakóniai szolgáló csoport a gyülekezeten belül, ezért nincs mindig kapacitásunk mindenkivel találkozni, személyesen meghallgatni.

Jövőkép

Amiben fejlődni szeretnénk, az a minden tagunk számára egyformán elérhető segítségnyújtás, amihez valószínűleg szervezetebbé kellene tenni a diakóniai szolgálatot a gyülekezetben. Az idősebbek esetében jó lenne, ha mindenkit el tudnánk érni, a fiatalabbakat illetően pedig jó lenne, ha mindenkit be tudnánk vonni valamilyen szolgálatba, ezáltal növelve a hitüket és csökkentve a lemorzsolódásukat. Elsődlegesen meglévő programjainkat, jó gyakorlatainkat szeretnénk tovább erősíteni, de továbbra is teret biztosítunk alkalmi projekteknek.

A Magyar Református Szeretetszolgálat felé is bizalommal vagyunk és figyeljük a programokat, felhívásokat. A Filemon Szolgálat sokat segít abban, hogy több információhoz jussunk, tanuljunk, időben értesüljünk a lehetőségekről. A szolgálat hosszabb távon segíteni fog minket, hogy a diakóniai munkát hatékonyabban tudjuk megszervezni és ötleteket fog adni még több ember szolgálatba bevonásához is.

Debrecen-Ondód-Macsi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Debrecen-Ondód-Macsi Református Missziói Egyházközség 1949-ben alakult. A kis tanyasi környezetben élő lakosságot az 1960-as években falvakba tömörítették, így alakult ki a három kis település, amelyek Debrecen város településrészei: Ondód, Kismacs, Nagymacs.

A gyülekezet három településen él, így vasárnaponként három helyszínen van istentisztelet. Rendszeresen Nagymacson 9.30 órától, Ondódon 14 órától ünnepekhez és gyermekalkalmakhoz kötődően, Kismacson pedig 11 órától tart istentiszteletet a lelkipásztor. A három település közül egyik sem rendelkezik szakrális térrel, így Kismacson és Ondódon a helyi közösségi házak adnak helyet az istentiszteleteknek, míg Nagymacson egy régi, az egyházközség tulajdonában lévő, körülbelül 20 főt befogadni képes épületben tartjuk a gyülekezeti alkalmakat. A gyülekezeti létszám folyamatosan növekszik, de alapvetően kislétszámú gyülekezetnek számítunk. A három településrész egységét a presbiteri gyűlések, csendes hétvégék, kirándulások, testvérgyülekezetek látogatása teszik összefogottá, mivel itt mindhárom településrész együtt képviseli az egyházközséget. Bár eltérőek, de alapvetően hasonló körülmények között élő gyülekezeti tagok nagy szeretettel vannak egymás iránt, keresik a közös alkalmakat, hogy együtt tudjanak gondolkodni, tervezni.

A gyülekezetek területén a környező tanyák lakossága él az 1960-as évek óta, falusi környezetben. A települések létszáma 500-1500 fő közötti lélekszámú. A legnagyobb Nagymacs, a legkisebb Kismacs, Ondód pedig 950–1000 fő lélekszámú. Az idősödő településrészeket jellemzően egyre inkább felváltja a

fiatalabb családok jelenléte, kitelepülése a nagyvárosból. Ennek köszönhetően a gyermekek létszámára, és ezzel együtt a települések lélekszámára is jellemző a fiatalok hangsúlyosabb jelenléte. A településrészek egyikén sincs iskola. Kismacson van egy óvoda, Nagymacson pedig két, kis létszámú lakásotthon a Református Nevelőszülői Hálózat keretein belül. Mindezek miatt nagy kihívás a szolgálat a fiatalok irányába, mivel a hitoktatás jelenléte az iskolákban közelebb vinné a gyülekezeti élethez is és a gyülekezet létszámának emelkedéséhez is az egyházközséget, a szülőket, gyerekeket egyaránt.

Mindhárom gyülekezetre jellemző a hit általi összetartó szeretet és az egymás iránti tisztelet, a hit adta, kifelé irányuló példamutatás. Az önkéntes munka egyre jobban beépül a mindennapokba, és az adott helyzetekre irányuló szolgálatokra. Az odafigyelés egymásra és külső környezetünkre, a lelki és cselekvő segítés közelebb hozza a gyülekezet tagjait ahhoz, hogy egyre többet és szélesebb körben tudjon kiteljesedni az a diakóniai munka, amely nem csak a „kapni jó", hanem az „adni jó" cselekedetekben és a szeretetben egyaránt előtérbe kerül.

Kezdetek

A diakónia a gyülekezeteinkben egyes formáit tekintve mindig is jelen volt, de a környezet alakulása még közelebb hozta a lakosságot, így a gyülekezet tagjait is egymáshoz. Ez azt is jelenti, hogy más típusú diakóniai szolgálatok is megjelentek a gyülekezet életében, mivel közelebb kerültek egymáshoz az emberek, jobban meg tudták ismerni egymást és felismerték azokat a lehetőségeket, amelyek nem is diakóniai szolgálatnak, hanem emberbaráti szeretetnek is mondhatók. A diakóniai szolgálat a gyülekezetünkben a betegek látogatása, kórházi/otthoni látogatás, az idősek látogatása, kiadványok elvitele, gyászolók meglátogatása, lelki támasz a nehéz helyzetben, illetve adományok eljuttatása. Jellemző például, hogy Ondód tehetősebb kisgyermekes családjai kérik a lelkészt, hogy a kevésbé tehetős macsi családokhoz juttasson el ruhát, játékot.

A kezdetektől elindulva a diakóniai munka folyamatosan alakult, és ismerve egymást a gyülekezet tagjai, valamint a közvetlen környezetüket, jelzéssel éltek a lelkipásztor felé, ahol úgy látták, hogy szükség lenne az Ige erejére, illetve a segítségre, és ennek megfelelően a kapcsolatok közelségét figyelembe véve, önkéntesen felvállalták a látogatást a gyülekezet tagjai. Az itt élő emberek – is-

merve, hogy a tanyavilágból kerültek ki – zárkózottabbak és érzékenyebbek az átlagtól. Ezért nagyon fontos, hogy megfelelően közelítsük meg a segítség formáját. A betegségből lábadozókért, műtét előtt állókért, a gyászolókért az Ige erejével és személyes látogatással próbálunk reménységet önteni. Eljuttatjuk a legfrissebb kiadványokat, hogy lelkileg erőt merítsenek belőle. A szükséget szenvedőknek élelmiszercsomaggal, tűzifával segítünk. A ruhaadományokkal, gyermek- és felnőttruhákkal, a családok átmeneti otthonában lévő, valamint a látóterünkbe eső rászorulókat segítjük. A lakásotthonokban élő gyermekek és a kisgyerekes családok számára a gyülekezet költségvetésének a terhére advent idején kézműves foglalkozásokat tartunk, ahol az elkészített termékeket természetesen mindenki hazaviheti. A Magyar Református Szeretetszolgálathoz is juttatunk el ünnepek előtt és azon kívül is élelmiszer-, valamint ruhaadományokat, az ünnepek előtti áruházi gyűjtésekben is önkéntesen részt vállaltunk. Ezeket az utóbbi lehetőségeket a Filemon Szolgálat létrejötte és a Szeretetszolgálattal így létrejött segítő kapcsolat után tudtuk kialakítani. Nagyon fontos a gyülekezet életében, hogy ez a kapocs hozzá tudja segíteni a gyülekezetet ahhoz, hogy minél több rászorulónak tudjon támasz lenni, és az önzetlenül felajánlott segítséggel olyan embereknek is tudjon adni, akiket személyesen nem ismer, de tudja, hogy nagy a szükség az ő életükben.

A diakóniai gondolkodást a gyülekezetben nagymértékben a COVID-időszak változtatta meg. Az első időszak félelme, az aggódás és a testvérek összetartása, a hit erejével való erősítése főként a lelkipásztor online istentiszteleti alkalmaival vált elviselhetőbbé. Követve az oldal látogatottságát, a megtekintési létszám jóval fölötte járt az azelőtti istentiszteleti alkalmak látogatottsági létszámának. A reményt adta vissza és a hit erejével imádkoztunk a betegeinkért. Szájmaszkokat varrtunk és eljuttattuk először a 65 éven felülieknek, majd a településrész minden lakosához. Az imaközösség még jobban erősítette a testvérek összetartozását és az egymás iránti elköteleződését. Utána erősebb lett a kapcsolatunk és hitbeli bizodalmunk.

Jelenlegi gyakorlatok

Jelenleg a beteglátogatás, a kiadványok eljuttatása idősebb testvéreinkhez, akik nem tudnak eljönni az istentiszteleti alkalmakra, a családlátogatás, a rászorulók élelmiszerrel és tűzifával való segítése, ruhagyűjtés és a rászoruló

családokhoz való eljuttatása szerepel a tevékenységek között. A Szeretetszolgálat gyűjtéseiben való részvétel, valamint önkéntes munkával való segítése a rászorulókért végzett munkában. A részvétel minden esetben önkéntes. Akinek tudomására jut a környezetében szükséget szenvedő, beteg vagy lelkileg támaszra szoruló testvérünk, lakótársunk, az tájékoztatja a gyülekezet lelkészét vagy egymást, és felvállaljuk a segítő együttműködést, feladatot. Az imaközösséggel pedig a hit erejét hívjuk segítségül a lelki támaszért.

A diakóniai szolgálat szorosan kapcsolódik a gyülekezet lelki és közösségi életéhez, mivel istentiszteleteken imádkozunk a szenvedőkért, a betegekért, gyógyulásukért. A közösség pedig tevőlegesen, önkéntesen felajánlja személyes látogatással, kiadványok elvitelével, hogy a lelki táplálék ereje segítsen átvészelni a nehéz időszakot. Istentiszteleteken, a hirdetések alkalmával a lelkész felhívja a figyelmet az önkéntes segítség lehetőségére, amit a Filemon Szolgálat rendszeres hírlevele, illetve aktuális körlevelei tartalmaznak.

A gyülekezet a Filemon Szolgálat, illetve az MRSZ összekötőjén keresztül szerez tudomást a diakóniai szolgálatokról. A Filemon Szolgálat hírlevele nagy segítség ebben, mert tájékoztatnak a lehetőségekről. A programokhoz való kapcsolódás még nem tudott szélesebb körben kialakulni, de a lehetőségeinkhez mérten igyekszünk részt venni a szolgálatokban.

A Filemon Szolgálat (az önkéntesünk Kovács Edit) segítségével kibővítette a látókörét a gyülekezetnek, hogy milyen területeken és hogyan lehet segítségére a rászorulóknak. Megtudhatjuk, melyek azok a missziói lehetőségek, ahol megtalálhatjuk a segítség formáját az önkéntes munkában való részvételünkkel. Természetesen saját településrészünkön egyéni lehetőségeink szerint egyre többen ki tudják venni részüket a szolgálatból. Ezen kívül számos olyan esemény és lehetőség van még, ahol a Szeretetszolgálat munkáját is tudjuk segíteni. Nagyon tanulságos és sok tapasztalattal, jó gyakorlattal feltöltődve térünk haza a Filemon Szolgálat balatonszárszói Konferenciáiról, ahol az előadásokkal, a missziók bemutatásával, a gyülekezetek életét segítve, hasznos útmutatást kapunk a fejlődés és az önkéntesség irányvonalairól, lehetőségeiről. A gyülekezet tagjai szívesen vesznek részt az önkéntes feladatokban. Felajánlják, hogy amennyiben bármiben segítséget tudnak nyújtani, számíthatunk rájuk.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Legáldottabb szolgálata a gyülekezetünknek, hogy betegeink otthoni vagy kórházi látogatása alkalmával a lelki táplálék, a kiadványok elvitele által és az együtt imádkozás erejével a reményt erősítjük. A családlátogatások alkalmával lelkészünk a szűkebb környezetben jobban megnyíló testvérünk lelki támasza lehet. Helyben jobban megtapasztalja azokat a lehetőségeket, amelyekkel még teljesebbé tehetjük a segítséget. A beteglátogatás, a közvetlen környezetünkre figyelés a segítés lehetőségével, a közösségi kiadványok elvitele idős, magányos testvéreinknek, lakótársainknak mind olyan szolgálat, amelyhez nem kell különleges képességekkel rendelkezni, csak bízni és hinni.

Kihívások

Legfőképpen nem kihívással, hanem az Ige erejében való bízás kishitűségével találkoztam. A testvérek az önzetlen segítség nyújtásával példát mutatnak, és bizalmat keltenek ahhoz, hogy nem kell szégyellni azt, ha nehéz helyzetbe kerül valaki és segítségre szorul.

Jövőkép

Gyülekezetünkben továbbra is folytatjuk a segítő szolgálatot. Amennyiben bármilyen jó tapasztalat, gyakorlat átvehető más gyülekezetek életéből, arra nyitottak vagyunk. A kórházi beteglátogatásban való részvétellel kapcsolatosan jelentkeztünk képzésre, hogy minél hatékonyabban el tudjuk végezni ezt a feladatot. A Szeretetszolgálat munkájában segítő önkéntesként szeretnénk minél több feladatban, akcióban részt venni.

Sárospataki Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Sárospataki Református Egyházközség gyülekezete rendkívül sok rétegből áll. A korosztályokon túl a különböző értelmiségi, társadalmi és kulturális réteghez tartozó testvérek a gyülekezetünk tagjai. A vasárnapi istentiszteleteken valamennyien egyszerre vannak jelen, hétköznaponként tartunk külön rétegalkalmakat. Egyelőre korra és nemekre bontva, de reménység szerint tovább tudjuk rétegezni az alkalmakat, hogy még inkább mindenki a hozzá legközelebb állókkal tudjon azonos teológiai kérdésekre választ keresni. Azon munkálkodunk, hogy a testvérek először a magukhoz közel álló embertársaikkal találkozva, együtt felbátorodva a nagy gyülekezet szerves és aktív részesei legyenek. Együtt mindig könnyebb és talán szebb is megtalálni a nagy egészben azt a szolgálatot, ami valakinek a legmegfelelőbb, és ha ebben nincs egyedül, akkor az külön öröm. Vagy ha van egy kis kör, amely hasonló gondokkal küzd, azonos kérdéseik vannak, akkor egymás hite által jobban tudnak növekedni, erősödni, főleg úgy, hogy az egész nagy közösség pedig imádságban hordozza az ő életüket. Ezek a dolgok oda-vissza működnek: például külön férfi és női körünk van, mert nem feltétlenül azt mozgatja a férfiakt, mint ami az asszonyokat – viszont ha olyan szolgálatról van szó, mint például egy nyári gyermektábor szervezése és megvalósítása, akkor a felnőttek közös erővel és egy szívvel, egy lélekkel tudnak a maguk területein szolgálni. A nők a tanításban és az étkeztetésben, a férfiak a játékban és a kirándulásokban.

Sárospatak egy kis város. Ennek megfelelően a környezet is gyakran egy nagy faluhoz hasonlít, ahol mindenki ismer mindenkit, illetve sok esetben nagyvárosi idegenkedés is előfordul. Vannak könnyen megszólítható nyitott emberek és családok, de gyakran találkozunk elzárkózással. A társadalomban betöltött szerep a nyitottság, valamint elzárkózás szempontjából megfigyeléseink szerint nem egyenesen arányos a hovatartozással.

Kezdetek

Gyülekezetünk egy tradicionális testvéri közösség. Értékeinket igyekszünk megőrizni, de a hitvallásunk mentén haladunk a korral is. Ez utóbbit is egy-egy alkalommal szívesen veszi a közösségünk. A diakóniai szolgálat mindig jelen volt a gyülekezetben, az adományozás és adományok gyűjtése révén, általában a nagyegyházhoz csatlakozva, annak szervezésében.

Ha valaki segítségre szorul közülünk, akkor a gyülekezet igyekszik megoldást keresni. Néhány esetben az adományozást illetően a tárgyi, vagy inkább úgy fejezem ki, hogy a nem pénzbeli segítség a leghatékonyabb.

Jelenlegi gyakorlatok

Jelenleg az adventi és a böjti időszakban a piaci misszió működik. Ezen időszakokban meleg teát és igéskártyát osztunk, ami lehetőséget teremt a kötetlen beszélgetésre. A téli időben pedig melegételosztást gyakorlunk a rászorulók felé.

A diakóniai szolgálat a gyülekezet lelki és közösségi életéhez is kapcsolódik, hiszen egyre gyakrabban jelennek meg a templomi istentiszteleten olyan emberek, akikkel először a piacon találkoztunk.

Adománygyűjtésekben és közös ételosztásban kapcsolódunk a Magyar Református Szeretetszolgálat programjaihoz. Nyári gyülekezeti gyermektábor programjai, például arcfestés, kreatív játékok, ugrálóvár biztosításában is jelen van a Szeretetszolgálat. A Filemon Szolgálat elindulása óta jó kapcsolatban vagyunk, amit igyekszünk jobbá és színesebbé tenni. A gyülekezeti tagok szerepét jól mutatja, hogy a gyülekezetünknek van egy hivatalos kapcsolattartója, aki már több programot is szervezett az MRSZ képviseletében.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A piaci missziót és az egyháztáji vásárt különösnek is fontos és jól sikerült diakóniai gyakorlatnak tartjuk. A sárospataki piaci misszió egy böjti időszakban kezdődött Abaújszántón. Néhány héttel voltunk csak karácsony után, és abban az esztendőben korán volt húsvét. Jócskán hűvös idő volt még. Arra gondoltunk, hogy karácsony előtt az adventben mindenki szeret mindenkit, mindenki adományokat gyűjt és ajándékoz. Kicsit úgy is érződik ez az időszak, mintha már a rászorulók is csordultig lennének a bőség zavarában. Aztán jön a január-február. Ugyanúgy hideg van, ugyanúgy munkanélküliség van, ugyanúgy szegényesen élnek a családok, viszont elmúlik karácsony és elmúlik az adakozási kedv, a segítő kezek zsebbe kerülnek majd tizenegy hónapra. A sárospataki melegételosztás mintájára szerettük volna Abaújszántón is életre hívni a történelmi egyházak, állami intézmények és különböző alapítványok, közösségek társadalmi szerepvállalását. Sárospatakon ez majd tíz éve jól működik. Novembertől áprilisig minden szombaton melegétel osztás van a városi piacon. Amikor egyházak, egyházi alapítványok kerülnek sorra, akkor az testi táplálék mellé lelki eledelt is kapnak a megjelentek.

Politikai okokra hivatkozva az abaújszántóiak nem voltak ennek a megvalósításában partnerek, ha úgy tetszik, testvérek. A gyülekezet anyagilag nem tudta vállalni, hogy hat szombaton át meleg ételt oszt a városban élő rászorulóknak. Ezért azt találta ki a közösség, hogy meleg teát és igéskártyát fog osztani a piacon, „Böjti lelki fröccs" címen.

Első alkalommal a kíváncsiság hozta oda az embereket, hogy kik és miért adnak ingyen teát a vásárlóknak? Aztán a következő alkalmakon olvasva az igéskártyák bibliai üzenetét, többen megjegyezték, hogy ez nekik szól. Honnan tudtuk, hogy nekik most erre volt szükségük? Elmondtuk, hogy nem mi vagyunk ennek tudói, az Úristen az, aki elkészítette itt ezt a találkozást, nem csak velünk gyülekezeti tagokkal, hanem Ővele is. Beszélgetni kezdtünk az Isten dolgairól, az egyház küldetéséről és sok egyéb keresztyén kérdésekről.

De alkalom volt ez másra is. Vártuk is. Az akkori politika és az egyházpolitika ügyein felbátorodva sok ember a „szólj be a papnak" műfajt kezdte el gyakorolni. Őszintén örültünk neki, mert valahol ez volt a célunk. Templomi környezetben, egy palástos lelkészt, egy ünneplőbe öltözött presbitert nem szólít meg az utca embere ilyesmi gondolatokkal, pedig ezek is foglalkoztatják őket. Na de a piacon, ahol ő van otthon, ahová évek vagy évtizedek óta jár, ott

fölényben érzi magát. A hazai pályán bátorságot merít és mer kérdezni. Mindenkinek hitünk, meggyőződésünk szerint válaszoltunk. Jókat beszélgettünk.

Még abban az évben adventben is a négy szombaton kimentünk a piacra. Ismét igét és teát vittünk, ismét mindenről szabadon beszélgettünk. Nagyon sokan büszkén mutatták a pénztárcájukat, hogy itt vannak a böjti igék, amelyek az elmúlt időben sokszor adtak nekik erőt és vigaszt.

Egy év után néhányan rendszeres templomba járók lettek a piaci igék és beszélgetések nyomán. Valamennyien egyháztagjainkká is váltak.

Az akkori abaújszántói lelkész házaspár már Sárospatakon szolgál. Patakon is elültették a gyülekezeti tagokkal a piaci misszió mustármagját. Hasonló tapasztalat van eddig, mint ami Szántón volt. Itt is vannak már rendszeresen templomba járók, áldozatkész egyházfenntartók és aktív gyülekezeti tagok.

Az egyháztáji vásárral a keresztyén manufaktúrák, készítők és termelők megélhetéséhez járulunk hozzá úgy, hogy közben a gyülekezetet is edukáljuk abban, hogy vásároljanak keresztyént és hazait. Mind a piaci misszió, mind pedig az egyháztáji vásár meghonosítható is átadható más gyülekezetek számára.

Az adventi gyülekezeti estünk a COVID-19 bezárások ideje alatt kezdődött Abaújszántón. A templomokat zárva kellett tartani, de szabad térben lehetett gyülekezni. Egy régi hagyományt hívtunk életre, a kántálást. A templom és a gyülekezeti ház közzé a parkolóba hívtuk a testvéreket, ahol énekkel magasztaltuk az élő Istent.

Az éneklést követően, amolyan batyus-tarisznyás szeretetvendégséget tartottunk. A süteményt a gyülekezeti tagok, a meleg teát és a forralt bort az egyházközség biztosította. Fém hordókat díszítettünk fel karácsonyi ruhába, s azokon mécsesek adták a meleg fényt, hogy egy-egy család azt körbe állva beszélgessen az élet nagy dolgairól. A következő évben már szalmabálákra is le lehetet telepedni, amelyek között raklapok adták azt asztal adta közösségek lehetőséget.

Mindezek mögött a háttérben adventi vásárt is tartottunk, a COVID idején ugyanis ezek sem voltak. A keresztyén kézművesek, manufaktúrák és termelők termékeit bizományos alapon összegyűjtöttük, és a presbiterek segítségével azokat a kántálást követően áruba bocsátottuk. Mindent olyan áron adtunk, ahogyan azt közvetlenül is meg lehetett volna vásárolni, de ha valaki borravalót adott, akkor azzal hozzájárult az egyházközség anyagi terheinek hordozásához. Több mint tíz keresztyén családnak tudtunk így segíteni anya-

gilag abban az időben, és többszázan kaptak azon a karácsonyon olyan ajándékot, amelyeken biblia üzenettel bíró ige volt olvasható. Az akkori szántói, a mostani pataki lelkész házaspár ezt a missziós gyakorlatot is hozta magával. Sárospatakon azzal lett kiegészítve, hogy az adventi vásár előtt a templomban a kántálást egybekötötték egy úgynevezett nativitas istentisztelettel. Ez a passiós istentisztelet mintájára történik. A passióban énekekkel, imádságokkal és igével, annak üzeneteivel mutatják be a testvérek a szenvedéstörténetet. A nativitas istentiszteleten ugyanilyen liturgiával a születéstörténetet hirdettük a gyülekezetnek. A visszajelzések szerint áldott alkalom volt. A testvéreknek volt lehetősége találkozni az élő Istennel és az övéivel is.

A húsvéti időszakhoz kapcsolódóan is vannak már hagyományai a gyülekezetnek. A valamikori abaújszántói lelkész házaspár már korábban beosztott lelkészként szolgált Sárospatakon. Patakról vitték azt a szokást Szántóra, hogy húsvét hajnalán feltámadási istentiszteletet tartanak a gyülekezetben. A templomba hívogatjuk a testvérek olyan kezdési időpontban, amikor még sötét van – ebben a tavaszi óraátállítást érdemes figyelni. Így amikor vége van az istentiszteletnek, már világos lesz. Van ennek is egy üzenete. A húsvét hajnali feltámadás istentiszteletet most úgy terveztük, az áhítat után asztalhoz telepedtünk, és szó szerint húst vettünk magunkhoz. Együtt fogyasztottuk el, amiért együtt dolgoztunk meg, és amit együtt böjtöltünk ki. Hisszük, hogy Jézust beengedve az ajtónkon „velünk vacsorál".

Sárospatak környezeti adottságait kihasználva pünkösd másodnapján a hegyen tartjuk az istentiszteletünket. A gyülekezet azon közösségével, akik vállalják a közel egy órás hegymenetet, felmegyünk a város határában lévő Tengerszemhez. Csodálatos, amolyan természet temploma helyszíne lesz a pünkösdi istentiszteletnek. Természetesen akik nem tudják vállalni a túrát, azoknak a segédlelkészünk istentiszteletet tart a templomban. Tehát igei üzenet nélkül nem marad senki sem, aki arra vágyik.

A testvéri közösségnek egy része a gyülekezeti háznál marad és ebéddel készül mindazok számára, akik a hegyi istentiszteleten voltak. A közös ebéd családi nappal folytatódik. Bibliai játékok, vetélkedők a családok és baráti közösségek számára. Az MRSZ jóvoltából az ugrálóvár is használatban lehetett ezen a napon.

Oláh Csaba, a Szeretetszolgálati területi képviselőnk és közbenjárónk sok esetben nagy segítségünkre van. Több gyülekezeti gyermektáborban, az egyházközséghez köthető református intézményekben, ételosztásban és adománygyűjtésekben volt már segítségünkre a munkatársaival.

Reménység szerint az olvasók között lesz olyan, aki azt mondja a saját gyülekezetében, hogy tegyünk egy próbát, szervezzünk hasonló üzenettel bíró missziós alkalmakat.

Kihívások

Bizalmatlanság első körét, ha megfutjuk, akkor már könnyebben kapcsolódnak az emberek. Ebben türelmet kell gyakorolni, illetve következetesnek kell maradni, ami az értékrendünket illeti.

Jövőkép

Reménységgel tekintünk a gyülekezeti diakónia jövőre. Szerintünk a számos szolgálati területből tudunk találni néhány olyat, ami a gyülekezetünknek testhezálló és nem utolsósorban, a Lelki áldás is érezhető ezeken keresztül.

Kecskeméti Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Kecskeméti Református Egyházközség az ország egyik legnagyobb református gyülekezete, közel 1000 egyházfenntartó taggal. Számos intézményt működtet. Oktatási intézményeiben óvodától gimnáziumig mintegy 1500 gyermekkel foglalkozunk, diakóniai intézményünk a Sion-ház, amiben több telephelyen 100 lakás került kialakításra. A gyülekezet több kis közösségben éli életét városrészek szerint, így a Belváros mellett heti rendszerességgel vannak istentiszteletek Petőfivárosban, Kadafalván, Széchenyivárosban, Voelkertelepen és Katonatelepen. A török hódoltság idején épült belvárosi templomban vasárnaponként három istentiszteletet tartunk, így a már említett városrészi istentiszteletek, illetve a kórházi és internátusi áhítattal együtt minden vasárnap 10 istentiszteleti alkalmon vehetnek részt a hívek. A hétközi alkalmak sorában megtalálunk területi alapon szerveződő bibliaórákat a már említett városrészekben, valamint rétegalkalmakat is: családos körök, kékkereszt bibliaóra, imaóra, Cursillo-kör, ifjúsági alkalmak. A város minden iskolájában és az óvodák döntő részében folyik hittanoktatás, aminek keretében 800 gyermeket érünk el. A gyülekezetben 13 lelkész szolgál, a presbiterek száma 40.

A gyülekezet megyeszékhelyen, az ország nyolcadik legnagyobb városában található. Míg korábban mezőgazdaság és arra épülő ipar jellemezte, az elmúlt 15 évben az ide települt német autóipari gyárnak és a nyomában települt további vállalatoknak köszönhetően erős iparosodás volt megfigyelhető. A város lakossága kis mértékben csökken, ezzel szemben az agglomeráció mind területi vonatkozásban, mind lakosságszámban növekszik. A város egyetemi

központtá vált az elmúlt években. Társadalmát illetően erős középosztállyal rendelkezik, ugyanakkor jelen vannak a leszakadó rétegek is, valamint egyre nagyobb problémát jelent a droghasználat is. A településen megtalálhatóak a kertvárosi és lakótelepi övezetek is. Az egyházközség életében a következő hangsúlyok jelennek meg: kisebb, személyesebb, területi elven formálódó közösségek létrehozása, megerősítése a gyülekezet egységének fenntartása mellett; az oktatási intézmények fenntartásával a református nevelés biztosítása kisgyermekkortól az érettségiig; híd-alkalmak szervezése, az egyháztól távol élők elérésére – mint például a Kékkereszt, gyászfeldolgozó csoport, házaskurzus, Alfa-kurzus, Merj randizni alkalmak. Gyülekezeti és intézményes diakóniai szolgálattal vagyunk a rászorulók felé, és jó viszonyt tartunk fenn más keresztyén közösségekkel is.

Kezdetek

A gyülekezeti diakóniai szolgálat szervezett elindulása a belmissziós mozgalomnak köszönhetően a 20. század első évtizedeire tehető. Számos, ma már gyülekezeti szolgálatot az egyházhoz kötődő egyesületek végeztek. Már az első világháború idején megjelent a szegények, árvák segítése, illetve a városban létrejött a Madas-árvaház, mint első diakóniai intézmény, amely elsősorban, de nem kizárólagosan, lelkészárváknak biztosított gondoskodást. A két világháború közötti időszakban mind a felnőtt gyülekezeti tagokat tömörítő egyesületek, mind a fiatalokat összefogó szervezetek (Keresztyén Ifjúsági Egyesület, SDG Református Diákszövetség) folytattak szeretetszolgálati tevékenységet: gyűjtéseket, jótékonysági esteket szerveztek. Jelentősnek mondható a KIE-hez kötődő népfőiskolai tevékenység, amely a kiterjedt Kecskemét környéki tanyavilágban élő fiatalok számára biztosított képzést és ezáltal kitörési lehetőséget.

A második világháború idején a zsidómentésben szolgált a gyülekezet, elsősorban keresztelésre szóló igazolások kiállításával. A háborút követő nehéz évek az újjáépítés jegyében teltek, sok anyagi forrást emésztett fel az egyházi épületek renoválása, az oktatás újraindítása. Ezzel párhuzamosan az egyházközség elvesztette földjeit, amelyek jelentős bázisai voltak az intézmények fenntartásának és a rászorulók segítésének is. Az '50-es évek elején megroppant az egyház akkori társadalmi bázisát jelentő módosabb parasztpolgári ré-

teg is. Ennek ellenére a diakóniai szolgálat soha nem szűnt meg. Adatok vannak arra nézve az 1970-es évekből, hogy a gyülekezet évi 1-2 alkalommal átlag 20 családot tudott segélyezni. Rendszeresek voltak az alkalmi segélyek is, például rendszeresen támogatott a gyülekezet árvízkárt szenvedett helységeket, gyülekezeteket is. Ebben az időben a gyülekezet rendszeresen támogatta pénzbeli adománnyal és vállalkozó gyülekezeti tagok önkéntes szolgálatával is az őrbottyáni szeretetotthont, illetve minden évben megtartották a diakóniai vasárnapot is diakóniai jellegű előadással, szeretetvendégséggel egybekötve.

A '80-as években folytatódtak a már korábban megkezdett szolgálatok, a rendszerváltás környékén pedig kinyíltak a lehetőségek. Testvérgyülekezeti kapcsolatok szövődtek, a romániai forradalom idején több segélyszállítmányt szervezett a gyülekezet. A délszláv háborúban horvátországi református közösségek számára juttattuk el adományainkat. Megjelent az igény az intézményes diakóniai szolgálat kiépítésére is, így az egyházközség több ütemben és telephelyen építette fel a Sion Nyugdíjasházat és Gondozási Központot. Fontos, hogy a '90-es évek elejétől egészen mostanáig több gyülekezeti tagunk választotta a diakónusi hivatást és állt szolgálatba a gyülekezeti vagy intézményes diakóniában. A második világháború előtt működő karácsonyi vásár megtartásának szokását is sikerült feleleveníteni, ennek bevételéből rászorulókat, magányosokat támogattak.

Jelenlegi gyakorlatok

Az intézményes ellátás keretében főleg idősekkel foglalkozik gyülekezetünk, de a közöttük végzett szolgálat is egyre differenciáltabbá vált: nyugdíjasklub, demensek nappali ellátása, házi segítségnyújtás épült ki az évek alatt. A gyülekezeti diakóniai szolgálat ellátására az egyházközség diakóniai központot hozott létre, ahol adományok gyűjtése, raktározása folyik. A hivatásos diakónus mellett számos önkéntes és önkéntes közösség, például a nőszövetség veszi ki részét a szeretetszolgálatból. 2019 tavasza óta működik a Hajnalcsillag Tanoda, ahol hátrányos helyzetű, főleg roma gyermekekkel foglalkoznak. Mint egyházi tanoda nem csupán a fejlesztés, felzárkóztatás szolgálatát végzi, hanem Krisztus lelkületével próbálja Istenhez szeretni, vezetni azokat, akikkel kapcsolatba kerül. A tanoda munkarendjében hetente négy hétköznap délután és szombat délelőtt foglalkoznak a gyerekekkel.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Diakóniai területen szolgálnak speciális, szakirányú végzettséggel rendelkező munkatársak: diakónusok és szociális munkások. Diakónus végzettséggel hat szolgatárs rendelkezik, szociális végzettséggel hárman. Mellettük egy lelkipásztor felelős elsősorban a nyugdíjasházban élők és dolgozók lelki-hitbeli gondozásáért. Rajtuk kívül húszan rendelkeznek középfokú szociális végzettséggel. A munkatársak mellett elképzelhetetlen a diakóniai szolgálat az önkéntesek nélkül. Ők döntően olyan gyülekezeti tagok, akik már nyugdíjas korúak, a fiatalabb, aktív korú gyülekezeti tagokat alkalomszerűen tudjuk csak bevonni önkéntes szolgálatba, például segélyszállítmányok bepakolására. Az önkéntesek olyan különféle szolgálatokat végeznek, mint vasalás a tanodának és gyülekezeti tagoknak, látogatás, heti rendszerességű imaközösség, egyházi rendezvényeken vendégfogadás, süteménykészítés szeretetvendégségre, adományok válogatása, raktárrendezés. A Kecskeméti Református Egyházközségben számos olyan önkéntes csoport működik, amelynek legalább részben diakóniai jellegű szolgálata van. A Kecskeméti Kékkereszt csoport szenvedélybetegekkel, különösen is alkoholbetegekkel és családjaikkal foglalkozó prevenciós, gyógyító és utógondozó közösség. Vezetője addiktológiai végzettséggel is rendelkező lelkipásztor, valamint számtalan önkéntes gyülekezeti tag. A nőszövetség a gyülekezet aktív, szolgálatkész nőtagjait összefogó szervezet. Tevékenysége részben diakóniai jellegű. Tagjai önkéntes munkával és felajánlásokkal segítenek a rászorulóknak. Jellemző szolgálatuk a tésztakészítés a karácsonyi vásárra, a vásár lebonyolítása, alkalmi segítő szolgálatok. A kórházi beteglátogató csoport tagjai a vasárnapi kórházi istentisztelethez kapcsolódva látogatják a kórházban fekvőket, összekötik őket a kórházlelkésszel, nagy ünnepeken adományokkal szolgálnak a kórházban fekvő részére. A baba-mama kör a kisgyermekes édesanyákat kapcsolja össze. Közösséget biztosít az idejük nagy részét gyermekükkel otthon töltő anyukák számára, segítséget nyújtanak egymásnak a gyermeknevelés kérdéseiben, gyermekruhák továbbadásával szolgálnak egymás felé, a gyermekágyas anyukák családjairól a gyermekük születése utáni hetekben komatállal gondoskodnak. A diakóniai bizottság a presbitérium diakóniai kérdésekkel foglalkozó javaslattevő testülete. Tagjai között szakirányú képzettséggel rendelkezőket és ilyen irányú végzettséggel nem bírókat is találunk.

A Kecskeméti Református Egyházközségben a gyülekezeti diakóniai munka pénzbeli forrásait alapvetően az egyházközség biztosítja. A költségvetésben erre előre meghatározott pénzösszeg áll rendelkezésre. Emellett nagy segítséget jelentenek a nem pénzügyi támogatások. A gyülekezeti tagok és gyülekezeten kívüli magánszemélyek természetbeni felajánlásai is jelentősen hozzájárulnak a diakóniai szolgálathoz. A teljesség igénye nélkül megemlíthetők itt ruhaadományok, tartós élelmiszerek, háztartási cikkek felajánlása. A gyülekezeti tagok adakozását megkönnyítendő a diakónusok ún. „diakóniai bevásárlólistát" állítottak össze. Ezen azok a termékek szerepelnek, amelyekre szükség van a mindennapi munkában a rászorulók támogatása során. A „diakóniai bevásárlólista" szórólapként megtalálható az istentiszteleti helyeken, eredményesen segíti a szeretetszolgálati munkát azzal, hogy egyértelműen megfogalmazza, konkrétan mire van szükség aktuálisan a szeretetszolgálati munkában.

Az áttekintésből látható, hogy a diakóniai szolgálat szervesen illeszkedik a gyülekezet életébe, hiszen az önkéntesek kivétel nélkül az egyházközség tagjai, sőt, a diakóniai intézmény alkalmazottai is részben a gyülekezethez kötődnek. Az egyházközség fontosnak tartja a diakóniai szolgálatot, amihez a költségvetésben is elkülönített keretet biztosít. A diakóniai szolgálat rendszeresen megjelenik a gyülekezet életében, diakóniai vasárnapon, diakóniai szolgálók istentiszteletén, karácsonyi vásáron és sok egyéb módon is.

Gyülekezetünk évek óta kapcsolódik a Szeretethíd programhoz. A Hajnalcsillag Tanodával együtt szervezzük az alkalmat. Az MRSZ segítségével, karácsonyhoz kapcsolódva cipősdoboz adományokat juttatunk el délvidéki református gyermekeknek, amit a református iskolák diákjai állítanak össze. Több száz gyermeket vonunk be a Nyilas Misi pakk programba. Ezzel párhuzamosan a Szeretetdobozok összeállításában a gimnázium osztályai minden évben bekapcsolódnak. Az MRSZ koordinátorán keresztül rendszeresen kapunk adományokat – élelmiszer, ajándékcsomag, tisztítószer – diakóniai szolgálatunk végzéséhez.

Kihívások

A diakóniai szolgálat és a diakónusi tisztség megbecsülésének elégtelen volta, azaz nem hiányzik teljesen a megbecsülés, de a többi egyházi tisztséggel szemben (lelkész, presbiter, tanító) hátrányt szenved, az egyházi törvényi előírással szemben nem kerül sor szentelésre. Az oklevél megszerzését diakónusi fogadalomtétel, majd az egyházi intézményekben vagy a diakóniai szolgálatra alkalmazó gyülekezetekben végzett hároméves gyakorlati munka követi. Ezek után kérheti a jelölt diakónussá történő felszentelését. Ezt a kérelmet a felügyelő gyülekezet vagy intézet vezetője, illetve a felszentelt diakónustársak ajánlása alapján, szolgálati úton kell az illetékes egyházkerületi közgyűlés elé terjeszteni. A közgyűlés dönt a felszentelésre bocsátásról. A felszentelt diakónust szolgálati helyén ünnepi istentisztelet keretében iktatják be. /2000. évi II. törvény a Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálatáról 17.§ (2)/

A gyülekezeti diakóniai szolgálatban állók bérhátránya az intézményi diakónusokkal, szociális munkásokkal szemben szintén nagy probléma, emellett a diakóniai szolgálatban nehézséget jelent az aktív korú önkéntes szolgálók bevonása.

Jövőkép

Elsődleges célunk a gyülekezet tanítása és diakóniai érzékenyítése segítségével az aktív korúak megszólítása és bevonása szeretetszolgálati tevékenységbe. Emellett fontos az intézményi diakóniai szolgálat egyháziasabbá, Krisztus-központúvá tétele. Diakónusok, lelkészek és önkéntesek intenzívebb jelenléte az intézményben.

Másik előttünk álló feladat a diakóniai szolgálatban állók specializálódása a palliatív szemléletmód és gondozás területén, és az ehhez kapcsolódó intézményi háttér megteremtése.

Nagykanizsai Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Nagykanizsai Református Egyházközség egy vidéki, határközeli városban élő, történelmi gyökerekkel rendelkező, mégis megújulásra nyitott református közösség. Gyülekezetünk számára Nagykanizsa nemcsak szolgálati hely, hanem otthon, identitás és felelősség is. Az elmúlt években a gyülekezet életében jelentős lelki és közösségi megújulás történt. A korábbi alapalkalmak – vasárnapi istentisztelet, bibliaóra – mellett mára több szolgálati forma is megerősödött: családi zenés istentisztelet, kórus, hittanoktatás, Alpha-kurzus, házi csoportok, családos tábor, szórványalkalmak, valamint a diakóniai szolgálatok. A gyülekezet saját beszámolója szerint a közösség a „végeken" is virágzó, imádkozó református életet él, és Nagykanizsa mellett Galambokon, Letenyén, Murarátkán és Zalakaroson is megjelentek vagy megerősödtek szolgálati alkalmak.

Gyülekezetünk alapállása röviden így foglalható össze: hívogató gyülekezetből felkereső gyülekezetté szeretnénk válni. Nemcsak azt várjuk, hogy az emberek bejöjjenek a templomba, hanem keressük annak útját, hogyan mehetünk oda hozzájuk – a szórványban élőkhöz, a családokhoz, idősekhez, rászorulókhoz, intézményekhez és azokhoz, akik még távol vannak az egyháztól.

A gyülekezet Nagykanizsán és egy kiterjedt szórványterületen szolgál. A gyülekezethez Nagykanizsa mellett két kisváros, Letenye és Zalakaros, valamint további 67 kistelepülés tartozik. Ez sajátos lelkészi, missziói és diakóniai jelenlétet kíván. A nagykanizsai reformátusság történetileg is szórványhelyzetben élt: a térségben a református jelenlét többször megszakadt, majd újraépült, ezért a közösség számára különösen fontos a hit, a hagyomány és a református identitás őrzése.

A települési környezet egyszerre városi és szórványos. Nagykanizsa városi központként több intézményi, oktatási és társadalmi kapcsolódási pontot ad, ugyanakkor a környező kisebb településeken sokan elszórtan, kisebb református jelenléttel élnek. Ezért a gyülekezet szolgálata nem korlátozódhat a templom köré: fontos a személyes felkeresés, az intézményi jelenlét, a szórványalkalmak, valamint az emberek élethelyzeteihez igazodó lelkigondozói és diakóniai figyelem.

A gyülekezet életében legerősebben a következő értékek jelennek meg: az első az Istenre hagyatkozó imádságos lelkület. A templomfelújításnál is ez volt a kiindulópont: a gyülekezet először nem pénzt vagy adományokat kért, hanem imádságos hátteret, és ezután nyíltak meg a lehetőségek, érkeztek felajánlások és pályázati források.

A második a felkereső missziói szemlélet. A gyülekezet felismerte, hogy a mai ember sokszor nem magától lép be a templomba. Ezért az egyháznak emberkeresővé kell válnia: jelen kell lennie a szórványokban, intézményekben, családok mellett, időseknél és rászorulóknál.

A harmadik a szolgáló közösség építése. Nem egy ember végzi a szolgálatot, hanem egyre többen kapcsolódnak be. A gyülekezeti életben megjelentek hívő pedagógusok, hittanoktatók, kórustagok, tábori segítők, családos alkalmak szervezői és diakóniai szolgálók is. A gyülekezet életének egyik képe, hogy „a lelkésznek több keze és lába lett" – vagyis a szolgálat közösségivé vált.

A negyedik a kapcsolatalapú gondoskodás. A diakóniai szolgálat nem egyszeri akciókra, hanem hosszú távú kapcsolatra, mentori jelenlétre, lelki támogatásra és szükség szerinti gyakorlati segítségre épül.

Kezdetek

A diakóniai szolgálat nem egyetlen intézményi döntéssel indult, hanem a gyülekezet lelki és missziói megújulásának részeként formálódott. A gyülekezetben mindig is jelen volt az idősek, betegek, családok és nehéz helyzetben élők felé való odafordulás. Az elmúlt években azonban ez tudatosabb, szervezettebb és rendszeresebb formát kapott.

A gyülekezetben a missziói és diakóniai gondolkodás szorosan összekapcsolódott: a cél nem pusztán segítségnyújtás, hanem Krisztus szeretetének személyes jelenléttel történő továbbadása. A szórványgondozás, az Alphakurzusok, a családos táborok, a hittanoktatás, az idősek és betegek látogatása, valamint az intézményi kapcsolatok mind hozzájárultak ahhoz, hogy a diakónia a gyülekezet életének szerves részévé váljon.

A kezdetekben a diakóniai munka inkább személyes, eseti és szükséghelyzetekre válaszoló segítségnyújtásként jelent meg. A gyülekezet odafigyelt az idősekre, betegekre, nehezebb helyzetű családokra, és igyekezett ott segíteni, ahol éppen szükség volt rá.

Azóta a szolgálat tudatosabb és rendszeresebb lett. A diakóniai gyakorlatban ma már megjelenik a hosszú távú kísérés, a rendszeres intézményi jelenlét, a hajléktalanszállóval és a családok átmeneti otthonával való kapcsolat, valamint a „láthatatlan diakónia", vagyis az egyénekre és családokra szabott, sokszor csendes segítségnyújtás. Minden hónap harmadik vasárnapján ételt szállítunk és osztunk 90+40 fő részére. A változás lényege: az alkalmi segítség mellett egyre inkább kapcsolatalapú, hűséges, ritmusra épülő szolgálat formálódott ki.

Két olyan korábbi gyakorlat vagy tapasztalat is volt, amely különösen meghatározta a diakóniai gondolkodást a gyülekezetben. Az egyik a szórványgondozás tapasztalata. A gyülekezet felismerte, hogy az emberek sokszor nem jönnek maguktól, hanem meg kell őket keresni. Ez a szemlélet – hívogató gyülekezetből felkereső gyülekezetté válni – a diakóniában is alapvető lett. Nemcsak várjuk a rászorulót, hanem igyekszünk jelen lenni ott, ahol él, ahol küzd, ahol szüksége van emberi és lelki támogatásra.

A másik a gyülekezeti megújulás tapasztalata. A templomfelújítás, az Alphakurzusok, a hittanoktatás bővülése, a családos táborok és a szórványalkalmak mind azt mutatták meg, hogy Isten akkor is ad munkatársakat és erőforrásokat, amikor emberileg kevésnek látjuk magunkat. Ez a bizalom határozza

meg a diakóniai gondolkodást is: nem mindent tudunk előre, de hűségesen elindulunk, és közben Isten kirendeli a szükséges embereket, az alkalmakat, a kapcsolatokat és a lehetőségeket.

Jelenlegi gyakorlatok

Jelenleg a gyülekezet diakóniai szolgálata több területen jelenik meg. Működik rendszeres intézményi jelenlét a nagykanizsai hajléktalanszálló és a családok átmeneti otthona felé. A gyülekezet minden hónap harmadik vasárnapján étkezéssel és személyes jelenléttel kapcsolódik ehhez a szolgálathoz. A Kanizsai Pálfi János Református Szeretetotthon Konyhája elkészíti az ebédet 90+40 fő részére, a gyülekezeti tagok között megszervezzük a szállítást és az ételosztást. Alkalomról alkalomra 8-12 fő vesz részt.

Emellett jelen van a „láthatatlan diakónia" is, amely az egyének és a családok személyre szabott segítése. Ez a szolgálat sokszor nem nyilvános, de mégis fontos lelki, kapcsolati és gyakorlati támaszt jelent. Ide tartozik a hátrányos helyzetű családok kísérése, szükség szerinti anyagi vagy természetbeni segítség, lelki támogatás (meghallgatás, beszélgetés), kapcsolattartás és mentori jelenlét.

A gyülekezet életében diakóniai jelleggel jelenik meg az idősek és betegek látogatása, az úrvacsora házhoz vitele, a családok támogatása, valamint a nehezebb anyagi helyzetben élők segítése, például tábori részvételhez vagy egyéb közösségi kapcsolódáshoz. A diakóniai munka részben szervezett szolgálati rendben, részben személyes kapcsolatokon keresztül működik.

A jövőben fontos cél a szolgálati rend további erősítése: feladatmegosztás, felelősök kijelölése, rendszeres visszacsatolás és az imaháttér tudatosabb szervezése. A diakóniai szolgálatban lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok és önkéntes szolgálók vesznek részt. A gyülekezet szolgálati modellje nem egyetlen személyre szeretne épülni, hanem közösségi részvételre. A szolgáló vezetésről szóló látásunk szerint a lelkipásztor feladata nem az, hogy mindent egyedül végezzen, hanem hogy másokat is felkészítsen és bevonjon a szolgálatba. Ez a gyülekezeti diakóniában is fontos szempont: a szolgálat akkor lesz fenntartható, ha több ember ajándéka, ideje, figyelme és hite fonódik össze.

A gyülekezet tagjai többféle módon kapcsolódnak be: ételkészítéssel, adományokkal, személyes jelenléttel, kapcsolattartással, imádsággal, látogatás-

sal, gyakorlati segítséggel és alkalmankénti szervezési feladatokkal. Fontos, hogy nem minden szolgálat látványos. Sok diakóniai cselekedet csendben történik: egy család mellé állás, egy idős testvér felkeresése, egy gyermek tábori részvételének támogatása, egy rászoruló ember meghallgatása. Ezek a „láthatatlan" szolgálatok mégis mélyen hordozzák Krisztus szeretetét.

A modell egyszerre kifelé és befelé irányul, de hangsúlyosan kifelé forduló szolgálat. Kifelé irányul, mert a gyülekezet kilép saját falai közül: hajléktalanokhoz, átmeneti otthonban élő családokhoz, szórványban élőkhöz, nehéz helyzetű emberekhez, határon túli rászorulókhoz és az intézményekhez kapcsolódik.

Ugyanakkor befelé is hat, mert a diakóniai szolgálat formálja a gyülekezetet. Segít abban, hogy a közösség ne önmagáért éljen, hanem megtanulja Krisztus szeretetével látni a rászoruló embert. A diakónia így nemcsak segítségnyújtás, hanem gyülekezetformáló erő is.

Ezért fontos az is, hogy intézményi keretek között is végezzük. A Kanizsai Pálfi János Református Szeretetotthont 2023. július 1-től vette át a Nagykanizsai Református Egyházközség. 75 lakónk van, melyből 15 fogyatékkal élő.

A szolgálat célcsoportjai: a hajléktalanszállón élők vagy oda kapcsolódók, a családok átmeneti otthonában élő családok, hátrányos helyzetű családok, idősek és betegek, szórványban élő reformátusok és keresők, olyan gyermekek és fiatalok, akik családi vagy szociális helyzetük miatt külön figyelmet igényelnek, azok az emberek, akiknek nemcsak anyagi, hanem lelki, kapcsolati és közösségi támogatásra is szükségük van. Filemon-szemléletben gondolkodunk és szolgálunk: nem „ellátottként" vagy „rászorulóként" szeretnénk tekinteni rájuk, hanem méltósággal bíró testvérként.

A jelenlegi adatok alapján a rendszeres intézményi szolgálat 75 fő, a havonta a hajléktalanszálló és a családok átmeneti otthona közösségére tekintettel 140 fő, emellett a „láthatatlan diakónia" egyéneket és családokat kísér személyesen: jelenleg 17 család, amely megközelítőleg 60-70 fő. Az adventben szervezett gyűjtéseink során 1500-2500, Nagykanizsán és környékén élő embert értünk el 1000 cipősdobozzal. Kárpátalján élő rászoruló gyermekek számára szerezhettünk örömöt 300-800 cipősdobozzal, valamint erdélyi gyermekek számára gyűjtöttünk 100 játékokkal teli cipősdobozt.

A diakóniai szemlélet nem különálló programként, hanem a gyülekezet életének szerves részeként van jelen. Megjelenik a látogatásokban, az imádságokban, a családok segítésében, az intézményi jelenlétben, az idősek és betegek gondozásában, valamint a közösségi alkalmak támogatási gyakorlatában.

A gyülekezet mindennapjaiban az a felismerés erősödött meg, hogy a diakónia nem csupán „valakiknek a szolgálata", hanem a gyülekezet közös ügye.

A diakóniai szolgálat imádságban, beszámolókban, közösségi döntésekben és szolgálati alkalmakban kapcsolódik a gyülekezet lelki életéhez. Működik a diakóniai bizottságunk is. A gyülekezetben általános gyakorlat, hogy a nagyobb szolgálati ügyeket imádságban hordozzuk. Ahogyan a templomfelújításnál is elsőként imádságos hátteret kértünk, úgy a diakóniai szolgálatban is fontos, hogy ne csak szervezés legyen mögötte, hanem lelki hordozás is.

A jövő egyik célja, hogy a diakóniai hangsúlyok még tudatosabban jelenjenek meg az istentiszteleteken és gyülekezeti alkalmakon: például imatémák és szolgálati beszámolók formájában.

A lelkipásztor és a presbitérium szervezési és közösségi felelősséggel segíti a diakóniai szolgálatot. A lelkipásztor feladata a szolgálati irány kijelölése, az imádságos háttér erősítése, a szolgálók bátorítása és a kapcsolatok építése. A presbitérium feladata, hogy a diakónia ne egyéni ügy, hanem gyülekezeti felelősség legyen. A szolgáló vezetés szempontjából különösen fontos, hogy a vezetés ne hatalmi vagy ellenőrző módon működjön, hanem másokat is felhatalmazzon és felszabadítson a szolgálatra.

Jelenleg a koordináció részben lelkipásztori, részben gyülekezeti szolgálói kapcsolatokon keresztül történik. A rendszeres intézményi szolgálatoknál kialakult ritmus segíti a szervezést, de a jövőben szükséges a koordináció tudatosabbá tétele. A tervezett irány: felelősök kijelölése, feladatmegosztás, rendszeres visszacsatolás, imaháttér megerősítése, valamint olyan kísérő szerepek kialakítása, amelyekben egy-egy szolgáló mentori vagy kapcsolattartói módon segíthet egy-egy személyt, családot vagy intézményi kapcsolatot. A szolgálat elsősorban gyülekezeti adományokra, önkéntes felajánlásokra, természetbeni segítségre, célzott gyűjtésekre és közösségi támogatási formákra épül. A gyülekezet korábbi gyakorlata alapján a nehezebb anyagi helyzetben élő családokat például jótékonysági estek szervezésével is igyekeztünk támogatni.

A finanszírozásban fontos szempont, hogy a segítség ne pusztán pénzügyi kérdés legyen, de legalább ilyen lényeges a személyes jelenlét, az idő, az odafigyelés, az imádság és a kapcsolati támogatás. A Filemon Szolgálat szemlélete megerősítette a gyülekezetben azt a látást, hogy a diakónia nem pusztán segélyezés, hanem testvéri kapcsolat. Arra emlékeztet bennünket, hogy a rászoruló emberre nem ellátottként, nem problémaként, hanem méltósággal bíró testvérként kell tekinteni. Ez a szemlélet segíti, hogy a gyülekezeti diakó-

nia ne akcióközpontú, hanem kapcsolatközpontú legyen. Nem az a cél, hogy „mi segítsünk nekik", hanem hogy egymásért felelős testvérek közösségévé formálódjunk.

A gyülekezet diakóniai szemlélete kapcsolódik a református szeretetszolgálati gondolkodáshoz. A hitből fakadó segítségnyújtás, a személyes jelenlét, a rászorulók méltóságának védelme és a közösségbe ágyazott szolgálat mind olyan hangsúlyok, amelyek összhangban vannak a szeretetszolgálat programjaival, például közös akciók vagy gyűjtések formájában.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A gyülekezet különösen sikeresnek tartja a hosszú távú, kapcsolatalapú segítségnyújtást, amely túlmutat az alkalmi támogatásokon. Ennek kulcsa a folyamatos kísérés: személyes kapcsolattartás, lelki támogatás és szükség szerinti gyakorlati segítség.

Kiemelt jó gyakorlat a rendszeres intézményi jelenlét a hajléktalanszállóval és a családok átmeneti otthonával kapcsolatban. Minden hónap harmadik vasárnapján a gyülekezet étkezéssel és személyes jelenléttel kapcsolódik ehhez a szolgálathoz. Ez azért értékes, mert nem egyszeri akció, hanem egy adott ritmusra épülő jelenlét.

Fontos a jó gyakorlat továbbá a láthatatlan diakónia, amely csendben, személyre szabottan segít egyéneket és családokat. Ez sokszor nem kerül reflektorfénybe, de hosszú távon jelentős lelki és társadalmi hatása van.

Más gyülekezetek számára különösen átadható: a rendszeres, ritmusra épülő intézményi jelenlét; a személyes kapcsolattartásra épülő mentori kísérés. A lelki és gyakorlati segítség összekapcsolása, a méltóságot védő, nem kirakat-jellegű segítségnyújtás, valamint az alacsony küszöbű bekapcsolódási lehetőségek kialakítása. Elengedhetetlen az imaháttér és a szolgálati rend összekapcsolása, a diakónia gyülekezeti szemléletformáló erejének tudatosítása.

A legfontosabb tanulság: a tartós változás kapcsolatokon keresztül valósul meg, nem egyszeri segítséggel.

Kihívások

A diakóniai szolgálat egyik legnagyobb kihívása, hogy több területen személyekhez kötődik. Ezért fontos a feladatok tudatos megosztása, új szolgálók bevonása és a szolgálatok rendjének a kialakítása. További kihívás a gyülekezeti tagoknak bevonása a szolgálatokba. Szükség van arra, hogy a szolgálati lehetőségekre, amelyekhez azok is tudnak kapcsolódni, akik még nem mernek nagyobb felelősséget vállalni. Fontos kihívás a láthatóság és méltóság egyensúlya is. Beszélni kell a szükségekről és a szolgálatokról. További feladat a személyes kapcsolatok mélyítése az intézményi szolgálatokban, valamint a fiatalok bevonása, hogy a diakóniai szemlélet ne külső elvárásként, hanem belső indíttatásként formálódjon bennük.

Jövőkép

A gyülekezet jövőjét olyan közösségként látjuk, amely továbbra is imádkozó, missziói és szolgáló közösségként él Nagykanizsán és a hozzá tartozó szórványokban. A diakóniai szolgálat jövője számunkra nem pusztán a segítségnyújtás bővítését jelenti, hanem azt, hogy a diakónia még mélyebben beépüljön a gyülekezet közösségi életébe.

A fejlesztés fő célja a diakóniai szolgálat közösségi beágyazottságának erősítése úgy, hogy közben megmaradjon annak személyes jellege. Fontos, hogy a diakónia ne csak feladat legyen, hanem közösséget formáló szolgálat. Reménységünk szerint a jövőben is emberközeli, hitből fakadó és közösségépítő marad.

A következő évek fő fejlesztési irányai:

- Feladatmegosztás kialakítása, felelősök kijelölése, rendszeres visszacsatolás és erősebb imaháttér.
- Bevonódási lehetőségek bővítése, alkalmi segítség, imaszolgálat, mentorálás, kapcsolattartás, intézményi szolgálatokba való bekapcsolódás.
- Szemléletformálás a gyülekezetben, történetek, szolgálati lehetőségek megosztása, diakóniai hangsúlyok tudatos megjelenítése gyülekezeti alkalmakon, annak erősítése, hogy a szeretetszolgálat közös gyülekezeti ügy.
- Távlati cél a fiatalok bevonása, célzott gyűjtések, konkrét élethelyzetekről szóló beszélgetések, szolgálati tapasztalatok közös feldolgozása, hogy a fiatalok ne csak nézői, hanem résztvevői legyenek a szeretetszolgálatnak.

A várt eredmény: szélesebb gyülekezeti részvétel, fenntarthatóbb szolgálati működés, valamint erősebb kapcsolat a diakónia és a gyülekezeti lelki élet között.

Tiszaszentimrei Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

Gyülekezetünk több évszázados múltra visszatekintő református közösség, amely hosszú története során mindvégig fontos szerepet töltött be településünk életében. Hitvalló keresztyén közösségként nemcsak az evangélium hirdetését tekintjük feladatunknak, hanem a ránk bízott emberek szolgálatát is.

Gyülekezeti életünkben a lelki alkalmak, az istentiszteletek, a gyermek- és ifjúsági munka, valamint a közösségépítő programok egyaránt hangsúlyos szerepet kapnak. Különösen fontos számunkra, hogy a hit megélését a mindennapi szeretetszolgálatban is kifejezésre juttassuk.

Gyülekezetünk egy kétezer fő alatti településen él és szolgál egy halmozottan hátrányos helyzetű térségben. A települést az elöregedés, a fiatalok elvándorlása, a korlátozott munkalehetőségek és az ebből fakadó szociális kihívások jellemzik. Ebben a környezetben különösen nagy jelentősége van a közösségi összefogásnak és az egyházi jelenlétnek. A gyülekezet igyekszik lelki és gyakorlati segítséget nyújtani mindazok számára, akik támogatásra, bátorításra vagy közösségre vágynak.

Gyülekezetünk életében kiemelt értéket képvisel a diakóniai szemlélet és a szolgáló szeretet. Ennek egyik fontos mérföldköve volt, hogy 2011-ben az önkormányzattól átvettük a település szociális ellátórendszerének fenntartását. Meggyőződésünk, hogy az evangélium hirdetése és a felebaráti szeretet gyakorlása elválaszthatatlan egymástól. Közösségünk hangsúlyt fektet a generációk összekapcsolására, a gyermekek és fiatalok hitre nevelésére, az idősek megbecsülésére, valamint arra, hogy a gyülekezet valódi lelki otthon és megtartó közösség legyen minden korosztály számára. Fontos számunkra az együttműködés a település intézményeivel és lakóival, hogy hitünket a mindennapokban is látható módon éljük meg és szolgáljuk embertársainkat.

Kezdetek

A diakóniai szolgálat gyülekezetünk életében nem újkeletű, hiszen a rászorulók segítése és a közösségért vállalt felelősség hosszú ideje jelen van a gyülekezeti gondolkodásban. Szervezett formában azonban 2011-ben kapott új lendületet, amikor a település önkormányzata átadta a szociális ellátórendszer fenntartását a református egyházközségnek. Ezzel a gyülekezet nemcsak lelki, hanem intézményes keretek között is szolgálni kezdhette a település és a környező közösségek lakóit. A szolgálat célja kezdettől fogva az volt, hogy Krisztus szeretetét a mindennapi gondoskodás és segítségnyújtás által is kézzelfoghatóvá tegye.

A kezdeti időszakban a legfontosabb feladat az ellátások biztonságos működtetése, a szolgáltatások megszervezése és a szükséges szakmai hát-

tér kialakítása volt. Az évek során a munka jelentősen kibővült és professzionalizálódott. Ma már több településre kiterjedő szolgáltatási rendszer működik, amely magában foglalja az idősek ellátását, a házi segítségnyújtást, a szociális étkeztetést, a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat, valamint a fogyatékkal élők támogatását is. A szakmai fejlődés mellett ugyanakkor változatlanul fontos maradt az a szemlélet, hogy az ellátottak ne csupán szolgáltatást kapjanak, hanem emberi figyelmet, odafordulást és szeretetteljes törődést is.

Gyülekezetünk diakóniai gondolkodását alapvetően az a felismerés formálta, hogy a hit és a szolgálat elválaszthatatlan egymástól. Már az intézményes szolgálat elindulása előtt is természetes volt a gyülekezetben az idősek, betegek és nehéz helyzetben élők látogatása, támogatása. A 2011-ben átvett szociális feladatok során pedig újra és újra megtapasztaltuk, hogy a településen élők sokszor nemcsak anyagi vagy fizikai segítségre szorulnak, hanem meghallgatásra, bátorításra és emberi kapcsolatokra is. Ezek a tapasztalatok megerősítették azt a meggyőződésünket, hogy a diakónia nem pusztán feladat vagy intézményi működés, hanem Krisztus szeretetének gyakorlati megélése a mindennapokban. Ez a szemlélet ma is meghatározza gyülekezetünk szolgálatát és döntéseit.

Jelenlegi gyakorlatok

Gyülekezetünk diakóniai szolgálata több területen valósul meg. Intézményfenntartóként idősek bentlakásos ellátását, idősek nappali ellátását, házi segítségnyújtást, szociális étkeztetést, család- és gyermekjóléti szolgáltatást, valamint támogató szolgálatot működtetünk. Emellett gyülekezeti keretek között is rendszeres a betegek, idősek és magányos emberek látogatása, a krízishelyzetbe került családok támogatása, valamint az ünnepekhez és közösségi alkalmakhoz kapcsolódó szeretetszolgálat.

A diakóniai munka egyrészt intézményi keretek között, szakmai program alapján működik, másrészt a gyülekezet tagjainak önkéntes szolgálataival egészül ki. A különböző szolgálati területek szorosan együttműködnek egymással, így a lelki és a szociális segítségnyújtás egymást erősítve van jelen.

A szolgálatban szakképzett szociális munkatársak, gondozók, ápolók, családsegítők és támogató szolgálati munkatársak vesznek részt. Mellettük a lel-

kipásztorok, presbiterek és számos gyülekezeti önkéntes is bekapcsolódik a különböző szolgálatokba.

A gyülekezeti tagok látogatásokkal, adománygyűjtésekkel, közösségi programok szervezésével, ünnepi szolgálatokkal és személyes segítségnyújtással kapcsolódnak be a diakóniai munkába. Sok esetben az ő figyelmük és jelenlétük jelenti az első segítséget a rászorulók számára. A szolgálatunk elsősorban kifelé irányuló szolgálat, hiszen a település és a térség lakóinak szükségleteire kíván válaszolni. Ugyanakkor befelé is hat, mert a gyülekezet tagjait aktív szolgálatra, felelősségvállalásra és a hit gyakorlati megélésére ösztönzi. A diakóniai szolgálatunk célcsoportja elsősorban az idősek, betegek, fogyatékossággal élők, a szociálisan nehéz helyzetben lévő családok, valamint mindazok, akik testi, lelki vagy közösségi támogatásra szorulnak. A különböző szolgáltatásokon keresztül évente több száz emberrel kerülünk kapcsolatba. Az intézményi ellátások, a támogató szolgálat, a család- és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint a gyülekezeti diakóniai alkalmak együtt jelentős számú ellátottat és családot érnek el a térségben.

A diakóniai szemlélet gyülekezetünk mindennapi életének meghatározó része. Nem csupán egy szolgálati ágként tekintünk rá, hanem a keresztyén élet természetes megnyilvánulásaként. A közösség tagjai rendszeresen találkoznak a diakóniai munka eredményeivel és szükségleteivel. A diakóniai szolgálat rendszeresen megjelenik az istentiszteleteken, imaközösségekben és gyülekezeti alkalmakon. Az ellátottakért és a munkatársakért rendszeresen imádkozunk, beszámolók hangzanak el a szolgálatról, és a közösség döntéseiben is fontos szempont a szolgáló jelenlét erősítése. A gyülekezet számára a diakónia nem külön feladat, hanem a hitből fakadó életforma.

A lelkipásztor és a presbitérium fenntartóként rendszeresen figyelemmel kíséri az intézményi és gyülekezeti diakóniai munkát. A stratégiai döntésekben, fejlesztési irányok kijelölésében és a lelki háttér biztosításában egyaránt aktív szerepet vállalnak. A szolgálat koordinálása intézményi szinten az intézményvezetés és a szakmai vezetők feladata, akik napi kapcsolatban állnak a munkatársakkal és az ellátottakkal. Intézményvezetőként a lelkipásztor rendszeresen kettős formában van jelen – a szakmai oldal mellett részt vesz a szolgálat lelki támogatásában és a közösségi kapcsolódások erősítésében. A szolgálat működését elsősorban állami normatív támogatások, egyházi források, pályázati lehetőségek és kisebb részben térítési díjak biztosítják. Emellett jelentős segítséget jelentenek a különböző adományok és támogatások is.

A Filemon Szolgálat elindulása megerősítette a gyülekezet diakóniai identitását, és új szempontokat adott a szolgáló jelenlét megéléséhez. Gyülekezetünk és intézményeink rendszeresen figyelemmel kísérik a Magyar Református Szeretetszolgálat programjait, és lehetőség szerint bekapcsolódnak azokba. A szakmai együttműködés, a képzések, az adományprogramok és a közös kezdeményezések mind hozzájárulnak szolgálatunk fejlődéséhez. Különösen fontos számunkra a Szeretethíd önkéntes napokhoz való csatlakozás, amelynek keretében évről évre lehetőség nyílik arra, hogy hitünket a szolgáló szeretet cselekedeteiben is megmutassuk.

Gyülekezetünk lelkipásztora a program indulása óta az egyházmegye Szeretethíd-koordinátora, így a kezdeményezés szervezésében és népszerűsítésében is aktív szerepet vállal. Ennek köszönhetően közösségünk már a kezdetektől bekapcsolódott a Szeretethíd szolgálataiba. Az elmúlt évek során gyülekezeti tagjaink számos önkéntes akcióban vettek részt: közterületek rendezésében, idősek és rászorulók segítésében, intézmények szépítésében, valamint különböző közösségi és környezetvédelmi programok megvalósításában.

A Szeretethíd program különösen fontos számunkra, mert jól tükrözi azt a szemléletet, amely gyülekezetünk diakóniai szolgálatát is meghatározza: a hit nem csupán szavakban, hanem a felebarát iránti szeretet konkrét cselekedeteiben válik láthatóvá. A program egyben lehetőséget teremt arra is, hogy a gyülekezet tagjai – fiatalok és idősek egyaránt – közösen szolgáljanak, erősítve ezzel a közösség összetartozását és társadalmi felelősségvállalását.

Gyülekezetünk évek óta aktív együttműködésben áll a Református Nevelőszülői Hálózattal is. A gyülekezeti ház rendszeresen helyszínt biztosít a nevelőszülők számára szervezett képzéseknek, szakmai találkozóknak és közösségi alkalmaknak. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőségeinkhez mérten támogassuk azokat a családokat és szakembereket, akik a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő gyermekekről gondoskodnak.

Emellett a gyülekezeti házban rendszeresen helyet biztosítunk a nevelt gyermekek és vér szerinti családtagjaik kapcsolattartásához is. Igyekszünk olyan nyugodt, biztonságos és befogadó környezetet teremteni, amely elősegíti a családi kapcsolatok ápolását és a gyermekek érzelmi biztonságát. Ezt a szolgálatot a keresztyén szeretet gyakorlati megélésének tekintjük, mert hiszszük, hogy a közösség feladata figyelemmel és felelősséggel fordulni a gyermekek és családok felé. Ez az együttműködés tovább erősítette gyülekezetünk

diakóniai szemléletét, és hozzájárult ahhoz, hogy a szeretetszolgálat a mindennapokban is kézzelfogható módon jelenjen meg közösségünk életében.

Szolgálatunk során több alkalommal vettünk igénybe szakmai, módszertani vagy anyagi segítséget egyházi és diakóniai szervezetektől, illetve más gyülekezetektől. Különösen értékesek számunkra azok az együttműködések, amelyek tapasztalatcserét, szakmai fejlődést vagy konkrét segítségnyújtást tettek lehetővé. Meggyőződésünk, hogy a diakóniai szolgálat egyik fontos erőforrása az egyházi közösségek közötti együttműködés és egymás támogatása.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Gyülekezetünk különösen fontos és eredményes gyakorlatnak tartja az idősek felé végzett szolgálatot. A szervezett szociális ellátások mellett gyülekezeti tagjaink és presbitereink önkéntes szolgálatként rendszeresen látogatják azokat az idős testvéreket, akik koruk, egészségi állapotuk vagy mozgásuk korlátozottsága miatt már nem tudnak részt venni a gyülekezeti alkalmakon. Ezek a látogatások nem csupán a kapcsolattartást szolgálják, hanem lelki gondozást, bátorítást és a gyülekezeti közösséghez való tartozás élményét is közvetítik. Fontosnak tartjuk, hogy azok a testvéreink se érezzék magukat magukra hagyva, akik már nem tudnak személyesen jelen lenni az istentiszteleteken vagy más gyülekezeti alkalmakon.

Más gyülekezetek számára is könnyen átadható és megvalósítható gyakorlat lehet az idősek rendszeres látogatásának megszervezése. Tapasztalatunk szerint ehhez nem elsősorban anyagi forrásokra, hanem elkötelezett önkéntesekre, figyelemre és szeretetre van szükség. A személyes jelenlét, a beszélgetések, az imádság, és a lelkipásztor révén az úrvacsorai közösség az otthonukhoz kötött testvérek számára felbecsülhetetlen értéket jelent, miközben a látogatók hitét és szolgálatkészségét is erősíti.

Kihívások

Diakóniai szolgálatunk során számos kihívással találkoztunk, amelyek részben a település és a térség társadalmi helyzetéből, részben pedig a szociális ellátórendszer általános nehézségeiből fakadnak. Halmozottan hátrányos helyzetű térségben szolgálunk, ahol sok idős ember él egyedül, gyakoriak a szociális problémák, és sok család küzd anyagi vagy életvezetési nehézségekkel.

Jelentős kihívást jelent a szakember-utánpótlás biztosítása, a szociális területen dolgozók megtartása, valamint az egyre növekvő ellátási igények és a rendelkezésre álló erőforrások közötti egyensúly megteremtése. Emellett folyamatos feladatot jelent az intézményi infrastruktúra fejlesztése, a jogszabályi változásokhoz való alkalmazkodás és a magas szakmai színvonal fenntartása.

Ugyanakkor a nehézségek mellett számos áldást és megerősítést is megtapasztaltunk. Megéltük, hogy Isten mindig adott erőt a feladatokhoz, és sok esetben a legnehezebb helyzetekben is megnyitotta a megoldás lehetőségeit. A kihívások nem eltántorították, hanem inkább megerősítették közösségünket abban az elhívásban, hogy Krisztus szeretetével szolgáljuk embertársainkat.

Jövőkép

Gyülekezetünk és diakóniai szolgálatunk jövőjét reménységgel és felelősséggel szemléljük. Meggyőződésünk, hogy a mai társadalmi kihívások közepette egyre nagyobb szükség van olyan keresztyén közösségekre, amelyek nemcsak hirdetik az evangéliumot, hanem a szeretetszolgálatban is hitelesen jelen vannak. Célunk, hogy gyülekezetünk továbbra is lelki otthona legyen a településen élőknek, miközben a diakóniai szolgálat által kézzelfogható segítséget nyújtunk a ránk bízott embereknek.

A jövőben is fontosnak tartjuk a generációk közötti kapcsolatok erősítését, a gyermekek és fiatalok megszólítását, valamint az idősek és a nehéz helyzetben élők támogatását. Hisszük, hogy Isten továbbra is feladatot és küldetést ad számunkra ezen a településen, és szeretnénk hűséggel élni azokkal a lehetőségekkel, amelyeket elénk tár.

A következő években szeretnénk tovább erősíteni és fejleszteni a már működő szociális szolgáltatásainkat, különös tekintettel az idősek ellátására és az otthonukban élő, segítségre szoruló emberek támogatására. Fontos célunk

az intézményi infrastruktúra folyamatos korszerűsítése, az ellátottak életminőségének javítása, valamint a munkatársak szakmai fejlődésének támogatása.

Terveink között szerepel a közösségi programok bővítése, az önkéntes szolgálatok erősítése, valamint a gyülekezet és a diakóniai intézmények kapcsolatának további elmélyítése. Szeretnénk még inkább bevonni a gyülekezeti tagokat a szolgálat különböző területeibe, hogy a diakónia ne csupán egy intézmény feladata legyen, hanem a teljes gyülekezeti közösség közös küldetésévé váljon.

Emellett keressük azokat a pályázati és együttműködési lehetőségeket is, amelyek segítségével tovább fejleszthetjük szolgáltatásainkat, és még hatékonyabban tudunk válaszolni a térségben élők szükségleteire. Legfontosabb célunk azonban változatlanul az, hogy Krisztus szeretetét hitelesen közvetítsük mindazok felé, akikkel szolgálatunk során kapcsolatba kerülünk.

Budapest-Újpest-Belsővárosi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Budapest-Újpest-Belsővárosi Református Egyházközség 1873-ban alakult. Ekkor határozták el az itt élő reformátusok egy fiókegyház létrehozását és választották meg az első presbitériumot. Így került Újpestre az akkor még tanító Mády Lajos, aki később majd első lelkipásztora lesz gyülekezetünknek. A leg-

meghatározóbb esemény az 1940-es években bekövetkezett lelki ébredés volt. Sokan megtértek és ez az erős mag imádkozott naponta gyülekezetünkért, ez azóta sem változott. Az imaközösség a gyülekezetünk, szolgálataink motorja: 180-200-an vagyunk felnőttek a vasárnapi istentiszteleteinken és 450 körüli hittanos gyermekünk van. 12 házi csoport és egyéb rétegalkalmak, ifjúsági csoportok keretén belül is megéljük összetartozásunkat Krisztusban.

Kezdetek

Kezdetben zömében gyári munkások jártak a gyülekezetbe. A háború utáni újjáépítések, majd a '70-es évek építkezései, a lakótelepek kialakítása többször is kicserélték Újpest lakosságát. Közben az Újvárosban és Káposztásmegyeren is alakult egy-egy református gyülekezet. Mára már új családias lakóparkok épülnek területünkön és kihívás az ideköltözöttek megszólítása.

Amikor készültünk 150 éves évfordulónk megünneplésére és kutattunk emlékeink után, akkor fedeztük fel, hogy a diakóniai lelkület mennyire áthatotta gyülekezetünk életét. Mindig is buzgón folyt a diakóniai munka: szegénygondozás, szeretetkonyha, segélyezés. Ezt mutatja a fennmaradt pénztárkönyv is. A Lorántffy Zsuzsanna Egyesületen belül is munkálkodtak, s tudomásunk szerint a székházuk is itt volt, Újpesten.

Volt idő, amikor főállású diakónusaink voltak, akik végezték és szervezték ezt a munkát. Pár éve volt az a krízisünk, hogy megbetegedett a diakónusunk és ennek nyomán azt az indíttatást kaptuk, hogy ezt a munkaágat ideje átszervezni. Heteken át hirdettük az istentiszteleteinken, alkalmainkon, hogy aki szeretne szolgálni bármilyen módon is, az jöjjön el. Nem voltak feltételeink, bárki jöhetett, idős is, fiatal is, voltunk vagy negyvenen. Nem is gondoltuk, hogy ilyen sokan leszünk: így át tudtuk beszélni a szolgálati ágainkat. Sokan ott indultak el, kapcsolódtak be és végzik azóta is hűséggel a szolgálatot.

Jelenlegi gyakorlatok

Szolgálati ágaink a teljesség igénye nélkül:

- Kapcsolattartás, telefonos szolgálat, látogatás: telefonos szolgálatba azok a testvérek is be tudnak kapcsolódni, akik már nem tudnak rendszeresen

járni alkalmainkra. A látogatást igénylő testvérek látogatását pedig felosztottuk egymás közt.
- Kórházlátogatás: ebben hiányosságaink vannak, bár mára már csak két kórház van a területünkön. Azonban a rendszeres szolgálatot, ami szerda délutánonként volt a kerületi protestáns gyülekezetekkel felváltva, egymagunk nem tudjuk ellátni. Ebben jó lenne szolgáló csapat kiépítése.
- Idősotthonok: ünnepeken a Baross utcai és Béla utcai otthon úrvacsorás szolgálatai, kéthetente a Csokonai, a Király és a Tungsram utcai otthonokba járunk bibliaórát tartani.
- Szeretetvendégségek, gyülekezeti ebédek koordinálása
- Autós szolgálat: gyülekezetbe, orvoshoz kísérés, bevásárlás
- Segélyezés, bevásárlás
- Nagycsaládok, kismamák: a kismamáknak szülés után két hétig hordjuk az ebédet, gyermekvigyázásban, vasalásban segítünk.
- Takarítás: önkéntesek takarítják gyülekezeti helyiségeinket és a templomot.
- Fizikai segítségnyújtás: takarítás, költöztetés, esetenként lomtalanítás
- Intézményekkel kapcsolattartás: Önkormányzat Szociális Osztálya, idős otthonba való elhelyezés, Magyarországi Református Egyház Magyar Református Szeretetszolgálat, Filemon Szolgálat
- Karácsonyi csomagok
- Akciókhoz kapcsolódás: Szeretethíd, Nyilas Misi program
- Mozgásukban korlátozott vagy ágyhoz kötött testvéreket raktárunkból gyógyászati eszközökkel segítjük (mankó, járókeret, szoba wc stb.)

Jó gyakorlatok és tanulságok

A diakónusok azok, akik képviselik is ezt a szolgálatot a presbitériumban, vagy hirdetik is a gyülekezet felé a szolgálatokat. Egyikük diakóniai gondnokunk is. Fontos szolgálat egy másik testvérünké, aki az internetes felületünket kezeli, ahová felkerülnek az adatok, személyek, címek, szükségek, de az elvégzett munka is. Ezen a felületen tudjuk megbeszélni feladatainkat, kérdéseinket, mert ez egy levelezési felület is. Ez megkönnyíti a szolgálatot. Itt találhatók meg a már kipróbált mesteremberek elérhetőségei is, akiktől tudunk pluszban segítséget kérni. (pl. burkoló, szobafestő stb.), más az autós szolgálatot végzi.

Diakóniai bizottságunk negyedévente ül össze a diakóniai gondnok és lelkész vezetésével. Ilyenkor felmérjük a fizikai és lelki szükségleteket. Megbeszéljük és szétosztjuk az előttünk álló feladatainkat. Imádkozunk egymásért, különösen megakadásainkért. Húsz fő van benne, többféle korosztályból. Van, amikor egy-egy házicsoportot kérünk meg a szolgálatra takarítás, főzés vagy egy-egy diakóniai projekt keretében, ilyen volt az adventi adománygyűjtés is. Az ifjúság bevonásánál különösen is fontos a kapcsolópontok megtalálása. Ificsoportoknak, ifivezetőknek is hirdetjük a szolgálati lehetőségeket. Jó látni, amikor friss lelkesedéssel, új ötlettel vetik bele magukat.

Vasárnapi istentiszteleteinken bizonyos szolgálatokat hirdetni szoktunk, így aki szeretne és akit a lélek indít, folyamatosan kapcsolódhat be a munkaágba. Elsősorban gyülekezeti tagjaink felé szolgálunk, de nyitottak vagyunk kifelé is. Pár éve az Evangéliumot Minden Otthonba Alapítvány segítségével végiglátogattuk a területünkön lévő minden otthont, majd ahol erre igény mutatkozott, oda újra elmentünk. Ennek nem volt olyan hatékonysága, mint azt reméltük: de ezt igazából nem is tudjuk mi lemérni.

Látogatási listánkon 46 fő van, akikhez rendszeresen megyünk. 50 főre készítjük a karácsonyi csomagot, 80 főre főzünk, ha gyülekezeti ebédünk van. Minden felmerülő szükséget külön mérlegelni szoktunk.

Hisszük, nemcsak egy szám a költségvetésben a diakóniára szánt összeg. Havi rendszerességgel segítünk gyülekezeti tagokat gyógyszerük kiváltásában. Szükség esetén segélyeket is szoktunk adni – temetés, gyógyászati segédeszköz kiváltása esetén például. Két gyülekezetet segítünk rendszeresen, a kárpátaljai Mezőkaszonyt, ahol szeretetkonyhát működtetnek, és a dél-olaszországi Lecce városa új protestáns gyülekezetét. Van testvérgyülekezetünk Erdélyben (Somosd) és Floridában (Creekside) is, de Magyarországon belül is (Balatonfűzfő-Balatonalmádi), akikkel rendszeres a gyülekezeti találkozás.

Évente van egy diakóniai vasárnapunk, ez február első vasárnapja. Ilyenkor az egyházmegyénkből egy vendég szolgáló végzi az igehirdetést és valamelyik társadalmi misszió mutatkozik be. Közösen ebédelünk, délután pedig megteremtjük a beszélgetés lehetőségét is. Külön perselypénzünkkel a meghívott szolgálatot támogatjuk. Mindig örültünk a velük való találkozásnak és készségüknek. Legutóbb egy börtönmissziós lelkipásztor volt közöttünk. A Filemon Szolgálatba két gyülekezeti tagunk tartozik. Ahányszor segítséget kértünk, mindig kaptunk is. Az alkalmakat hirdetjük, plakátoljuk.

Jövőkép

Isten megtartó kegyelmében reménykedünk, hogy ezután is indít szolgálatokra gyülekezeti tagokat és állít be még újakat is. Jó lenne megszervezni egy kórházlátogató csapatot, hiszen abban nem reménykedhetünk, hogy ez egyházmegyeileg vagy más módon kirendelt kórházlelkésszel megoldódik.

Mohácsi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A mohácsi gyülekezet hosszú múltra tekint vissza. Sztárai Mihály részt vett a mohácsi csatában 1526-ban, túlélte azt, majd a törökök távozása után a Mohács-szigetre menekült, s a lakosságot hegedűjével és énekével csalogatta ki a mocsaras, biztonságos rejtekhelyekről, így hirdette a reformált hitet. Tehát

gyülekezetünk egy volt abból a 100-200 gyülekezetből, amelyet Sztárai Mihály Baranyában és Tolnában alapított. A gyülekezet korai létrejöttét bizonyítja tárgyi emlék is: egy aranyozott úrvacsorai kehely, amelyre 1529-es dátum van vésve. Fennmaradt egy írásos dokumentum is: az 1530-as években a város már nem fizetett adót a pécsi katolikus püspöknek. A város és földjei katolikus földbirtokok voltak, és az adó megtagadása azt bizonyítja, hogy ettől kezdve a település protestáns vallású. Egy sövénytemplom és egy deszkatemplom után 1790-ben épült meg a jelenlegi kőtemplomunk nagy része, II. József türelmi rendeletének következtében.

Mohácson több nemzetiség és felekezet él békében évszázadok óta, a mai napig jó ökumenikus kapcsolatokat ápolunk velük. Az evangélikusok például csak az 1980-as években építettek saját templomot, addig a mi templomunkat használták, a temetőnket mai napig használják ők is. A városban katolikus többség él. Körülbelül 500-an vagyunk reformátusok. Kilenc szórvány tartozik hozzánk, de ezekben – Kölked kivételével, amellyel társegyházközséget alkotunk – elfogytak a reformátusok, vagy olyan kevesen vannak, hogy vasárnaponként bejárnak Mohácsra istentiszteletre. Egy átlagos vasárnapi alkalmon körülbelül 50 fő jelenik meg a templomunkban.

Kezdetek

A diakóniai szolgálat is hosszú múltra tekint vissza. A presbiterek és a lelkészek látogatásai mellett ebben nagy szerepet játszott a nőszövetség is. Azonban a modern, rohanó világ, a lelkes látogatók megöregedése visszavetette ezt a gyakorlatot, a COVID pedig szinte teljesen le is állította. Ekkor kaptuk a hírt a Filemon Szolgálat megalakulásáról. Mi már az első konferencián is jelen voltunk, és ez új lendületet adott a diakóniának a gyülekezetünkben. Még csak az út elején vagyunk, de a sok jó ötlet Isten segítségével kezd megvalósulni és gyümölcsöt hozni.

Jelenlegi gyakorlatok

2025 márciusában alakult meg a Filemon-csoport, akkor még csak két emberrel, de lassan tovább bővült ez a kis csapat. Minden hónap első hétfőjén gyűlünk össze 17 órakor, hogy megbeszéljük a hónap gyakorlati feladatait és teendőit, ötleteit. Kezdetben ez az idősek, betegek látogatásában merült ki. Minden héten munka után meglátogattunk valakit: bár így csak kevés emberhez jutottunk el, de már ezen is látszódott az áldás.

Jó gyakorlatok és tanulságok

2024 októberében tartós élelmiszert gyűjtöttünk, amit 2025-ben is folytattunk. Ez most már hagyománnyá vált, a gyülekezet is számít és készül rá. Az összegyűlt pénzből tartós élelmiszert vásárolunk, és a város szegényebb, egyedülálló, idősebb embereinek ki is visszük, és személyesen adjuk át nekik. Jómagam 8 éven át kézbesítőként dolgoztam, így van egy kis rálátásom arra, hogy kik is a szerényebb anyagi helyzetben lévők. Nagyon hálásak a lakók ezért az akcióért és év végén részletesen beszámolok/elszámolok az adományokról a gyülekezetben.

A 2025. évi Filemon Konferenciára munkatársam is elkísért, azóta kétszeres erővel látunk neki az ötletek megvalósításának. Zámbó András káposztásmegyeri lelkipásztor előadásán hallottunk először a mentorálásról. Ezt próbáljuk adaptálni mi is, apró változtatásokkal. A 13 konfirmandusnak választottunk egy-egy mentort a gyülekezetünkből, akik egész évben imádkoznak értük, tartják velük a kapcsolatot, próbálja belevonni a gyülekezet a programjaiba a fiatalokat. A főként fiatal és középkorú mentorok azóta sokkal aktívabbak egyéb szolgálatokban is, ők is jönnek például a hó eleji Filemon csoportmegbeszélésekre, ahol együtt ötletelünk. Innen jött az az ötlet is, hogy hívjuk meg az egyik szeretetvendégséggel összekötött istentiszteletre a mentoráltak szüleit is, és magyarázzuk el nekik a mentorprogram lényegét, valamint teremtsünk lehetőséget arra, hogy a mentor megismerkedhessen a szülőkkel is. Készítettünk meghívókat is, amiket személyesen vittünk el a családokhoz, szóban is megerősítve a meghívást. Erősfeszítéseinknek meg is volt az eredménye, a meghívottak nagy része el is jött erre a vasárnapra.

Igyekszünk a kapcsolat-és a közösségépítést is elősegíteni különböző programokkal. 2025 őszén indítottuk el a Vár a Vármegye(k)!? programot, ahol baranyai várakat, kastélyokat, várromokat nézünk meg havi rendszerességgel. Ilyenkor a helyi/ közeli lelkészt kérjük fel egy rövid áhítat megtartására, amely kapcsolódik a vár történetéhez. Ezzel jobban megismerjük a helyi gyülekezeteket, a lelkipásztorokat is, és a kirándulás, várnézés, túrázás közelebb hoz minket egymáshoz. Augusztusban Szigetvárral kezdtünk, majd a Tettye-romok következtek egy túrával a TV-toronyhoz, szeptemberben Püspökszentlászlón és Óbányán jártunk (ez gyülekezeti kirándulással egybekötött alkalom volt), októberben pedig Máré vára került sorra. Ahogy a vármegyében is egyre többen hallottak erről, vagy olvasták a Facebook-beszámolókat róluk, csatlakoztak egy-egy vár-túra erejéig pécsiek, pécsváradiak, szigetváriak hozzánk. Tavasszal folytatódtak a túrák: Pécsvárad, májusban Baranya északi részének elhagyatott kastélyai, júniusban pedig Siklósra került sor.

2026 januárjától minden hónap első vasárnapján az istentisztelet után szeretetvendégséget tartunk, amellyel szintén az ismerkedést szeretnénk erősíteni. Ezeknek a szervezését munkatársunk vállalta magára. Tavaly december óta kéthavonta társasjáték délutánokat is tartunk, ahol a különböző nemzedékeket szeretnénk közelebb hozni egymáshoz. Az alsó korhatár 12 év ezeken az estéken, felső korhatár nincs. Úgy látom, itt inkább az idősebbek jelennek meg, de örülök, hogy az egyik törzstagunk egy lelkes konfirmandus.

Nyáron tanszerekre is gyűjtöttünk. Munkatársamnak támadt az az Istentől sugalmazott ötlete, hogy az itt összegyűlt pénzen készítsünk csomagokat, és vigyük el azokhoz a gyermekekhez, akiket a mi gyülekezetünkben kereszteltek meg, és most kezdik az első osztályt. Az anyakönyvből kigyűjtöttük a neveket és a címeket, és elkészítettük a 14 csomagot, melyek tartalma 1 igés színezőkönyv, 6 darabos színes ceruza szett, csoki, nyalóka, 2 igés matrica, radír, igés kártya, igés ceruza. Ezeket a csomagokat munkatársam vitte el az érintetteknek, ami nagy szolgálat volt, mert általában kétszer vagy háromszor is el kellett mennie a címekre, mire otthon találta őket. Viszont mindenki lelkesen fogadta azt, hogy a gyülekezet gondolt rájuk. Tervek szerint ezt minden évben megismételjük, és akik most kaptak, azok 8. osztályos korukig mindig kapnak tanév elején valami meglepetést, hogy ezzel is biztosítsuk azt, hogy a közösség gondol rájuk és figyelemmel kíséri az életüket.

Tavaly a harmadik adománygyűjtési akciónk decemberben volt, amikor a Kárpátalján működő egyik szeretetkonyha számára gyűjtöttünk. Ezek az ado-

mánygyűjtő akciók egyre jobban működnek a gyülekezetünkben, ahogy hozzászoknak a hívek, és jót tesz az is, hogy mindig beszámolok arról is, hogy ezek a pénzek hová jutnak el, mit teszünk velük. Idei célunk, hogy a presbitériummal kiválasszuk a szeretetszolgálat egy társadalmi missziójá̀t, és az egész évet nekik szánjuk. Egyrészt legyen külön persely, amiben nekik gyűjtünk, másrészt ismerjük meg az adott missziót: mit csinálnak, hogyan köthető ez a gyülekezetünkhöz, hívjunk meg előadókat tőlük az alkalmainkra.

Kihívások

Amikor a tavalyi Filemon Konferenciáról hazajöttünk, azt láttuk, hogy rengeteg munka van Mohácson, sok mindent csinálhatnánk, azonban ezekhez elsősorban több munkatárs kellene. Ezért nagyon sokat imádkozunk a szolgatársakért. Isten pedig a mentorprogramon keresztül adott potenciális munkatársakat. Így még ha a fiatalokat nem is tudjuk teljesen integrálni a gyülekezetbe, de a mentorok személyében ez egy sikertörténet lehet. Fontos lenne ezeket a munkatársakat képezni, lelkileg felkészíteni a szolgálatra, a talentumaikat meglelni és használni. Ez a jövő kihívása. Első lépésként a presbitereknek szervezünk havi imaórát. 2026 az imádkozás éve, a mi gyülekezetünkben is nagyon hiányzik egy kitartó imaközösség. Emellett ezeken az alkalmakon megbeszélhetjük az aktuális nehézségeket és problémákat, gyakorlati tennivalókat is.

Jövőkép

Régóta tervezzük az ifiórák bevezetését is, de ez is még várat magára. Szívesen látnánk még egy bibliatanulmányozó csoportot is. Több ember kellene a látogatásokhoz is. Van tehát még teendő, de hisszük, hogy jó irányba indultunk el, és Isten segítségével fejlődni fog a gyülekezetünk szolgálatokban is.

Cserépfalui Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

Cserépfalu község a Bükk hegység déli részén, a Hór-völgye kapujában található. A 2025-ös adatok szerint lakossága 924 fő volt. Az elmúlt 12 év alatt csaknem százzal csökkent. A gyülekezethez való tartozást 300 fő az egyházfenntartói járulék formájában is vállalja. Az országos tendenciák a mi közössé-

günkben is jelen vannak: az intenzív ifjúsági munka, a fiatalos rendezvények, a megújuló lehetőségek ellenére is a gyülekezetet elsősorban az idősödő emberek alkotják, a fiatalabb nemzedék a városi lét felé orientálódik. A gyülekezetet jellemzően az 50-75 év közötti korosztály nőtestvérei teszik ki. A településen a munkalehetőségek korlátozottak, az utóbbi években a falusi turizmus, mint kitörési pont jelenik meg. Az újonnan betelepülők nem integrálódnak, számukra a település inkább hétvégi programot jelent.

A gyülekezeti értékek elsősorban a hagyományok erejére épülnek. A szokásokhoz való ragaszkodás megtartó erő, de egyben a továbblépés fékezője is lehet. Nehezen és csak kellő tapintattal lehet a gyülekezeti életben minden újítást bevezetni. Fontos erőtartalékunk az összefogás ereje, ami a közösségünkben szinte minden tevékenységben jelen van, amiről a későbbiekben szólunk. Az infrastrukturális ellátottságunk jó, a templom a közelmúltban újult meg, a kihasználatlan karzaton pedig – a hívek szorgos önkéntes munkája által is – kiállítótér jön létre.

Kezdetek

Az egyházközségen belül 2005-ben alakult meg a Bárka csoport, mely közösség korcsoporti összetétele a 20 évestől a 60 éves korig terjed. A Bárka tagjai amellett, hogy közösségben élik meg a hitéletüket, Istenről és Istennel beszélnek, bibliai történetek, igeversek által, örömzenével dicsőítik az Urat. Időközönként énekkel, zenével szolgálnak is különféle egyházi alkalmakon.

Hivatalosan 2007-től folyamatosan működik a Magyarországi Református Nőszövetség, mint országos szervezet helyi nőszövetségi közössége is, melynek tagjai szintén sokrétű szolgálatot látnak el egyházi alkalmakon, rendezvényeken, valamint alkalmanként kézműves ajándékokat is készítenek, például a minden ősszel megrendezett egyedülállóak köszöntésére, vagy akár különböző, egyházi célra gyűjtött pénzadományok jelképes viszonzására.

Az elmúlt években alakult meg gyülekezetünknél a Bükkifi ifjúsági csoport, melynek tagjai cserépfalui és bükkzsérci iskolás korú fiatalok. Ennek a közösségnek küldetése, hogy minél több fiatalt bevonzzon az egyházi életbe, szolgálatba. Teszik ezt nyári hittantáborok szervezésében és lebonyolításában való segítés formájában, de akár közös kirándulásokon való részvétellel is, hogy ezáltal érezzék, hogy ők is aktív tagjai a gyülekezetnek.

Gyülekezetünk évek óta szoros kapcsolatot ápol a noszvaji és a bükkzsérci gyülekezettel. Például pünkösd hétfőjén minden évben más-más helyszínen, a három településen felváltva szabadtéri istentisztelet keretében ünnepelnek a gyülekezetek tagjai, az alkalmat meghívott előadókkal, bizonyságtevőkkel színesítve, mely végül szeretetvendégséggel zárul.

Jelenlegi gyakorlatok

Közösségünk mindig is érzékeny és segítőkész volt az elesett, segítségre szoruló embertársak felé, akár pénzadományról, akár egyéb természetbeni támogatásról vagy éppen személyes megkeresésről, beszélgetésről legyen szó. Így került sor a Sajósenyei Fészek Református Szeretetotthonnal való kapcsolatfelvételre is. Az ott élő közép-és súlyosan fogyatékos gondozottakat többször látogattuk meg és vittünk számukra adományt. A gyülekezet asszonyainak egy heti szorgos munkájával készült tésztát mindig szívesen fogadták, melynek nem anyagi, hanem elsősorban az összetartozást kifejező értéke volt. Már két alkalommal az ottani gondozottak is meglátogattak minket és megható műsorral szolgáltak, majd a parókián közös ebéd és beszélgetés zárta a programot. Szintén felvettük a kapcsolatot a miskolci református anyaotthonnal, ahová a látogatás alkalmával szintén a helyi asszonyok által készített tésztát vittünk. Adventben a lelkipásztor vezetésével a hittanos gyermekek az MRSZ cipősdoboz akciójához csatlakoztak, ezen kívül részt veszünk ruha-, tartós élelemiszer- vagy szükség esetén pénzadományok összegyűjtésében is a Magyar Református Szeretetszolgálat felhívására vagy helyi szükséghelyzetben.

2024-ben egyházközségünk együttműködési megállapodással pecsételte meg kapcsolatát a Filemon Szolgálattal, melynek keretében két önkéntes testvér vállalta, hogy kapcsolatot tart a Cserépfalui Református Egyházközség és a Filemon Szolgálat között, másrészt pedig közreműködik a helyben és központilag meghirdetett programok, gyűjtések, felhívások szervezésében, lebonyolításában. A helyben történő diakóniai szolgálat Gavrucza-Nagy Emese lelkész asszony kezdeményezésére, Szabóné Kuna Ilona és Jakab Lászlóné Filemon Szolgálati önkéntesek segítségével 2025-ben indult el – nem intézményi formában, – elsősorban az egyedül élő idősekre, betegekre fókuszálva, lehetőség és igény szerint fizikai vagy lelki támogatást felkínálva. Előzetes egyeztetések, felmérések után 9 fő volt az, aki rászorult és igényelte is a megkeresést ez

ügyben. Ezeket az idős testvéreket személyesen megkeresve ajánlottuk fel a szolgálat segítségét – nyilván a személyi és egyéb lehetőségeinkhez mérten –, akár bevásárlás, takarítás, illetve egy-egy beszélgetés, ima, ének erejéig. A felkínált segítséget nagyra értékelték, de mivel a településen a Baptista Szeretetszolgálat és az önkormányzat között érvényben lévő megállapodás keretében a házi segítségnyújtás mint szociális háló is működik, így nem nagyon éltek a gyülekezetünk által kínált lehetőséggel. Minden esetre ezeknek a testvéreknek, embereknek a kezét továbbra sem engedjük el, időközönként telefonos megkereséssel érdeklődünk a hogylétükről, segítségünket ismét felajánlva, vagy akár ők is el tudják érni a szolgálat valamelyik tagját.

Jógyakorlat a cserépfalui gyülekezetnél az is, hogy mivel már több mint 1 éve nem talál az egyházközség alkalmazottat a templom takarítására, valamint a temetői karbantartási munkákra, egyéni szolgálattal vagy közösségi szervezés keretében történik például a temetői fűnyírás vagy a templom takarítása is. A takarítási és templomi szolgálatban 15 fő vesz részt, mely létszám leginkább a nőszövetségi és a Bárka csoport tagjaiból tevődik össze, a temetői karbantartásban pedig egy-egy presbiter vezetésével havonta 7-8 fő vesz részt. Utóbbi szolgálatban nemcsak egyháztagok, hanem helyi lakosok is részt vesznek. Az MRSZ által szervezett Szeretetthíd programban is már évek óta részt vesz a gyülekezet, idén például több mint 40 fő részvételével. A lelkipásztor a diakóniai munka főszervezője, és a presbitérium tagjai is támogatják a munkát. A most készülő kiállítás létrehozásában elsősorban a presbiterek segítségére lehetett számítani a padlócsiszolástól és lakkozástól az elektromos szereléseken át a toronytakarításig. Természetesen a gyülekezet tagjai is részt vettek a munkákban, mintegy tíz férfi például a karzat padsorainak lebontásában, a templom előtti kert megújításában pedig egy kertész végzettségű társunk vezetésével közösségünk asszonyai végeztek áldozatos munkát. A templom körüli járda térkövezése közadakozásból készült el a tavasszal.

A diakóniai munka nem csak a reformátusok felé irányul, hanem felekezettől függetlenül minden arra rászoruló irányába is. Küldetésünk, hogy világítsunk és tevékenységünkkel közelebb hozzuk magunkhoz azokat, akik meghallják a hívó szót. A diakóniai szolgálat finanszírozása gyülekezeti forrásból történik, valamint a benne részt vevők önkéntes és ingyenes szolgálata által. Rendelkezésre áll a közösségünk kisbusza is a logisztikai feladatok elvégzéséhez. A Filemon Szolgálat a diakóniai életet jelentősen gazdagította, célirányos tevékenysége kiegészíti a szeretetszolgálatot, ahol elsősorban a lelkigondo-

zást tartjuk fő feladatnak. Szolgálatunk fejlődéséhez szívesen fogadjuk a támogató észrevételeket, tanácsokat.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Hogy mit tart különösen sikeresnek a gyülekezet a diakóniai munkában, azt elsősorban az idő dönti majd el. A diakóniai munka most kezdi a közösségünkben megtalálni az arra alkalmas színtereit. Bevált gyakorlat például, hogy a presbitérium tagjai az idősödő, járni nehezen tudó híveket otthonról a kisbusszal elhozzák a templomba vagy esetleg más rendezvény színhelyére. Szintén jó kezdeményezés a "mózeskosár", amin a kismamák és 0-3 éves korosztályú gyermekeikkel vesznek rész. Ez jó alkalom a fiatal családok gyülekezet felé való érzékenyítésére. A már említett tésztakészítés elsődleges haszna mellett a hitbéli fejlődés színterévé vált: az asszonyok imádságos szívvel, zsoltárok éneklése közben dolgoztak. A közös munka áldássá vált.

Kihívások

Ha gyűjtünk bármilyen ügy számára, gyakori reakció a következő: „mi is szegények vagyunk", „nem ruhát, hanem élelmet kellene", és hasonló válaszok. „Miért nem ittenieknek gyűjtünk?" – ez a kérdés is gyakran megfogalmazódik. A másik nehézség, hogy nagyon gyakori megtapasztalásunk, hogy nem tudnak az emberek elfogadni segítséget, támogatást. Megalázónak érzik a helyzetet. Érdemes azon elgondolkodni, hogy vajon jól adunk-e?

Jövőkép

Mivel a diakóniai munka minden gyülekezetben a helyi sajátosságok által determinált, ezért nincs általános recept rá. Az bizonyos, hogy a segíteni tudás és a segítség elfogadása, annak szükségességének felismerése nagyon fontos. Ehhez a hitből fakadó belső indíttatás meghatározó. Igyekeztünk felismerni, feltérképezni a lehetőségeinket, ezzel együtt úgy gondoljuk, hogy eredményeinkkel soha nem lehetünk elégedettek.

Szigetszentmiklós-Kossuth utcai Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Szigetszentmiklós-Kossuth utcai Református Egyházközség alapítása a reformáció korára nyúlik vissza, így csak azt mondhatjuk, hogy az utolsó száz évben már volt gyülekezeti diakónia, a korábbi időkről nincsenek információk. Ötven évvel ezelőtt a gyülekezet idős tagjai már személyre szabott karácsonyi szeretetcsomagot kaptak. A bibliaórás asszonyok a lepramisszió támogatására fáslit kötöttek, majd a nőszövetség megalakulásával a Bethesda Kórházat és Ceglédi Fogyatékosok Intézetét támogatták.

Kezdetek

2008-ban a gyülekezet főállású diakónust hívott, Szabóné Csóku Anettát, hogy a gyülekezeti diakóniát erősítse. A nőszövetség helyébe a diakóniai bizottság lépett, amely megtervezte, összehangolta a gyülekezetben folyó szeretetszolgálatot. 2017-ben új gyülekezeti diakónusunk lett Nagy Miklósné személyében. A Diakóniai Bizottság a megnövekvő feladatok megtervezését, előkészítését vállalta, és a szolgálat végzése a mintegy 70 fős szolgáló csoportra hárult, kiegészítve és támogatva a diakónus munkáját. Az éves munkaterv elkészítése, az elvégzett munka kiértékelése és a tanulságok levonása a Diakóniai Bizottság feladata, akik emellett aktívan részt vesznek a munkaterv végrehajtásában: idősek látogatása, nekik szóló gyülekezeti alkalmak megtartása, kántálás; adventi családi vasárnap, virágvasárnapi családi programok, téli időszakban

jótékonysági ebédfőzés és osztás ökumenikus közösségben, Szeretethíd, idősek szállítása istentiszteletre.

Jelenlegi gyakorlatok

2024-ben gyülekezeti diakóniai szolgálói képzés indult diakóniai műhely néven, évente nyolc alkalommal és csendes hétvégével, mely regionálisan szerveződött a környékbeli gyülekezeti tagok részvételével.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Jógyakorlati szolgálatként a kántálást szeretnénk bemutatni. A gondolat azzal kapcsolatban vetődött fel, hogy az idősek számára készített karácsonyi csomagok egyre inkább elvesztették a segély jellegüket, helyette a gyülekezet és a templomba már eljönni nem tudó gyülekezeti tagok közti kapcsolat erősítésére került a hangsúly. Külön szempont volt az is, hogy az idősebb és a fiatal nemzedéket egymással össze tudjuk hozni, kerüljenek kapcsolatba egymással.

Gyülekezetünkben a kántálás nem hagyományőrzés, hanem inkább a hagyományon alapuló, a fiatal és idős nemzedék közötti kapcsolat építése a szeretet talaján állva. Karácsony előtt, általában december 22-én 3-4 fős gyermekcsapatok indulnak el egy-egy felnőtt vagy nagyifis (18 évnél idősebb) vezetésével, hogy átlagosan 3 családot felkeresve átadjuk a gyülekezet köszöntését és egy kis szeretetcsomagot. A csoport tagjai énekkel, a karácsonyi történet felolvasásával és versmondással szolgálnak, így továbbítják a karácsonyi örömüzenetet. A találkozásnál fontos szempont az, hogy nem gyűjtünk cukorkát, csokoládét, édességet, sem pénzt. Nem ezért csináljuk, hanem azért, hogy az idős gyülekezeti tagoknak örömet szerezzünk és egy rövid időre legalább a gyülekezet közösségének lelkületét elhozzuk. Természetesen a házigazda készül, legtöbbször saját sütemény kerül az asztalra, mellé üdítő és gyümölcs, és legtöbbször a kántálásban résztvevőket is megajándékozzák.

A találkozó időtartama mintegy 30 perc, és a gyermekek életkorát figyelembe véve (6-16 évesek) folyik a beszélgetés. Hallanak történeteket a régi

karácsonyokról, családi történetek hangzanak el, és közben ki is kérdezik a gyermekeket, hogy ők mit csinálnak, mivel szeretnek foglalkozni, minek örülnek karácsonykor. Van, hogy nagyon is belemelegednek a beszélgetésbe, de 30 perc után akkor is indulni kell, mert várja őket a következő család. Körülbelül két óra szükséges a három család meglátogatásához, és ekkor még nem fáradnak el a gyermekek, de élményekkel már feltöltődnek, és ott van a jó érzés a szívükben, hogy valami jót cselekedtek, örömöt tudtak szerezni másoknak.

A kántálás előkészítése, megszervezése, kivitelezése az eltelt 15 év alatt nem változott, azt leszámítva, hogy most már többen vesznek részt benne, mint az elején. Mintegy 100 idős testvér van azon a listán, akik az előző évben szeretetcsomagot kaptak. Ennek a listának az aktualizálása folyamatos. Az időseket egyesével kell felhívni, és ők megmondják, hogy menjenek-e hozzájuk kántálók vagy sem. Körülbelül egyharmaduk kéri a kántálást, a többieknek a diakóniai munkacsoport tagjai viszik ki a csomagokat. Aki kér kántálást, azzal le kell egyeztetni, hogy mikorra ér oda a csapat.

Ezután következik a kántálósok megszervezése. A hittanra járó gyermekek, a gyülekezet ifis tagjai jelentkeznek. Olykor olyanok is jönnek, akik nem tagjai a gyülekezetnek. A csapat tagjait úgy kell összeállítani, hogy legyen minden csapatban egy biztos hangú énekes, ügyes szavaló, a harmadik pedig szépen, érthetően olvasson. Egy felnőtt kíséri, gyakran autóval szállítja is őket. Ebben szívesen részt vesznek a szülők, akik között vannak nem egyháztagok is. Nagyjából 8-10 csapat indul el, 3-4 taggal, mert a barátok szeretnek együtt menni. Szintén az előkészítés feladatához tartozik a címek kiosztása. Vannak, akik gyalogosan mennek, ők a templom környékén keresik fel a családokat, és vannak, akik több kilométert autóznak a 3-4 cím között. A kántáláshoz ismert karácsonyi énekeket választunk, de így is el kell próbálni, és ugyanígy a versmondást és a bibliai történet olvasását is gyakorolják a gyermekek.

A csomagok összeállítása is összetett munka. A "szorgos kezek" kreatív alkotókör készít ajándéktárgyakat a gyülekezeti adventi vásárra, hogy ott eladják őket. A hónapokon keresztül készített tárgyak hamar elfogynak, és a bevételből vásároljuk meg mindazt, ami a szeretetcsomagba kerül. Ez legtöbbször színes, bibliai idézeteket tartalmazó falinaptár, Bibliaolvasó Kalauz, a gyülekezeti újság egy példánya, tea, keksz, édesség, egyéb. Nem nagy a csomag, legalábbis értékben, mert volt olyan, aki azért utasította vissza, mert ő nem szegény, vigyük annak inkább, aki rászorul. Ezért szeretetcsomagot viszünk, amely a gyülekezet szeretetét, figyelmességét hivatott jelezni. A csomagokat a

diakóniai munkacsoport tagjai állítják össze, és ők gondoskodnak a belekerülő ajándékok megvásárlásáról, beszerzéséről. A csomagok egységesek és kézzel készített üdvözlőkártya kerül rájuk.

A kántálás után a szervezők összejönnek és megbeszélik a tapasztaltakat. A bejutás nem egyszerű mindenkinél, csengő hiányában a telefon szokott segíteni. A csoport elindulása előtt a csoportvezető vagy a szállító felnőtt figyelmét igyekszünk ezekre a különleges helyzetekre felhívni. Minden vezető a névsor mellé a címen kívül megkapja a felkeresendő idős telefonszámát is. A kántálás ideje alatt van egy koordinátor, olykor a lelkész, olykor egy presbiter, akit szükség esetén lehet hívni, mert például a házszámot nem találják, vagy nem tudnak bejutni. Ezeket a tapasztalatokat igyekszünk beépíteni a következő év anyagába.

A kántálás utáni istentiszteleteken ki szoktuk hirdetni a gyülekezetnek, hogy mennyi adomány jött össze az adventi vásáron, mennyi idős testvérünket tudtuk felkeresni, hány gyermek és felnőtt vett részt a kántálásban, akiknek a szolgálatát egyúttal meg is köszönjük.

Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség a város egyik legnagyobb református gyülekezete. Egyházközségünk eredeti otthona az 1942-ben felszentelt egyetemi templom. Ez az épület kettős funkciót töltött be: egyrészt az egyetemi missziót szolgálta, másrészt az északi városrész reformátusainak is-

tentiszteleti helyeként működött. A '70-es évek elején, a diktatúra erős politikai nyomására az egyetemi templom állami kézbe került, helyette a Bolyai utcán épült egy jelentősen kisebb templom a gyülekezet számára. Az egyházközség jelenleg is ebben az 1975-ben felszentelt épületben tartja istentiszteleteit. Az épületegyüttes azóta több lépésben bővült.

Vasárnaponként két délelőtti istentiszteletet tartunk, ezeket az alkalmakat összesen kb. 300-350 fő látogatja. A kiterjedt kiscsoportos rendszernek köszönhetően szinte minden korosztály megtalálhatja a saját bibliakörét. Vannak életkor, élethelyzet és szolgálati terület szerint szerveződő kiscsoportok. A csoportfoglalkozások rendszeressége legtöbb esetben heti egy alkalom, de vannak kéthetente és havonta találkozó csoportok is.

Már három évtizedes múltra tekint vissza a generációs nyári táborokat felváltó többgenerációs nagytábor. A kb. 300-400 fő részvételével zajló gyülekezeti csendeshét meghatározó élménye az évnek.

Gyülekezetünk 2017-ben a saját területén egy másik gyülekezetet is alapított, amely azóta önálló missziói egyházközségként működik Debrecen-Úrréti Református Missziói Egyházközség néven.

A gyülekezetben két megválasztott és egy beosztott lelkész szolgál, a presbitérium – pótpresbiterekkel együtt – 32 fős. A gyülekezetnek saját szociális intézménye nincs.

A gyülekezet Debrecen északi részén, az egyetem és a klinika közelében helyezkedik el. A városrészt egyfelől középosztálybeli értelmiségi családok lakják kertvárosi környezetben, másrészt soklakásos panelházak is találhatók a területen. Az egyetem közelsége miatt sok a környéken az albérlő fiatal, főleg külföldi egyetemisták. Tartozik hozzánk két középiskola, két általános iskola és nyolc óvoda. Van a területen egy református és egy görögkatolikus fenntartású idősek otthona saját intézményi lelkésszel, illetve a klinikán is szervezett kórházlelkészi szolgálat zajlik. Egy önkormányzati tulajdonú idősotthonban a szolgálatokat a mi gyülekezetünk látja el.

A területünkön működik az Egyetemi Gyülekezet, valamint a Szenczi Molnár Albert Református Diákotthon, ezekben az intézményekben önálló lelkészek szolgálnak.

A Szentírás alapján az alábbi öt terület egyensúlyára törekszünk a gyülekezetben:

- Evangélizálás: nem hívő emberek megszólítása a Krisztusról szóló bizonyságtétel által
- Tanítványképzés: a gyülekezet tagjainak bibliai tanítása a lelki növekedés érdekében
- Szolgálat: felkészítés arra, hogy Isten megtapasztalt szeretetét másoknak továbbadjuk
- Közösség: több generáció családias közösségének megvalósítása a Krisztusba vetett hit alapján
- Magasztalás: Isten dicsőségére mutató személyes és közösségi élet megvalósítása

Kezdetek

A diakónia kezdetektől része a gyülekezeti életnek, ebben meghatározó volt a II. világháború élethelyzete, majd a háború utáni helyreállítás igénye és a diktatúra társadalmi hatásai. A kezdeti időben volt kimondottan diakóniai lelkületű lelkipásztora Éliás József személyében, aki a zsidómentésben vállalt aktív szerepet a nagyerdei szolgálatát megelőzően.

Napjainkban a diakóniai munka egyre inkább a szervezettség felé halad és diakóniai gondolkodásunknak a nagyvárosi helyzethez kell igazodnia.

Jelenlegi gyakorlatok

A diakónia 4 szinten zajlik:
Gyülekezeti szintű diakónia:

- Beteglátogatás
- Szervezett segítségnyújtás a mozgásukban korlátozott gyülekezeti tagok istentiszteletre, alkalmakra szállítására.
- Egészségnap: életmód tanácsadás, egészségügyi szakmai előadás. Gyülekezetünk orvosai, egészségügyi szakemberei szakterületüknek megfelelő előadásokkal bővítik a gyülekezeti tagok egészségügyi ismereteit.

- Segítségnyújtás az úrvacsorai és egyéb gyülekezeti alkalmak gyakorlati előkészületeiben.
- Alkalmainkon résztvevők számára szükség esetén szakszerű elsősegély nyújtáshoz szükséges felszerelések biztosítása (vérnyomás-, vércukor-, véroxigén-, pulzus mérés, sebellátás, stb.)
- Rászoruló családok számára nyújtott anyagi támogatás a gyülekezeti táborhoz

Városi szintű diakónia:
- „Hogy vagy?" utcamisszió a testi és lelki egészségért
- Hajléktalanok és rászorulók étkeztetése (2011-től) a krízisidőszakban egy alkalommal
- Havi rendszerességgel istentiszteletek tartása a területünkön lévő, önkormányzati fenntartású idősek otthonában
- Kórházi kántálás adventben

Országos, illetve Kárpát-medencei szintű diakónia
- Szeretetdoboz akcióhoz való csatlakozás
- Országos perselyes adománygyűjtésekben való részvétel
- Alkalmi segélyek katasztrófa esetén

Globális szintű diakónia:
- Gyülekezetünk hat éve támogat anyagilag egy családot, akik Peruban szolgálnak az őslakosok között. A férj orvosként támogatja a missziót, a feleség – aki gyülekezetünk tagja volt egykor – a család ellátásán túl adminisztrációban segíti a szolgálatot. A család missziói útja 2026-ban fejeződik be. A perui szolgálatokról folyamatosan értesültünk hírlevélben, a család magyarországi látogatásai alkalmával vetített képes beszámolókat tartott gyülekezetünkben.

Minden szinthez kapcsolódik és a diakónia fontos része az imaszolgálat. Gyülekezetünkben heti rendszerességgel összegyűlő imacsoport működik, valamint (a COVID-járvány óta) online imakör is. Az imakör közbenjár a gyülekezeti tagokért, imádkozik a városért, és imakéréseknek is eleget tesz. Hetente frissülő online imanaplót vezetünk, amely követi azoknak az életét, állapotát, akikért imádkozunk.

A gyülekezet eddig – tudatosan – nem vállalt fel intézményi diakóniát, például saját támogatószolgálat vagy idősotthon formájában.

A diakóniai munka szervezése a presbitérium diakóniai bizottságának a feladata. A bizottság éves munkatervet készít, amelyet a presbitérium a missziói munkaterv részeként fogad el. A bizottság elnöke év végén beszámol az elvégzett munkáról. A diakóniai szolgálatot a bizottság tagjai, az imakör tagjai, a lelkipásztorok, önkéntes gyülekezeti tagok látják el. A diakóniai szolgálat nem kizárólag, de erősen támaszkodik a gyülekezet egészségügyi dolgozóira. A krízisétkeztetés szolgálata sok gyülekezeti tag bevonását teszi lehetővé, akik a beszerzésben, főzésben, csomagolásban, szállításban, adományok felajánlásában, osztásban segédkeznek. A Szeretetdoboz programban is nagy számban vesznek részt gyülekezeti tagok. A kórházi kántálásba a gyülekezet fiataljait vagy valamelyik bibliakör tagjait tudjuk bevonni.

A diakóniai szolgálatunk erősebben befelé koncentrál, azaz saját gyülekezeti tagjaink igényeire figyel, de szemléletünkben megjelenik a városi, országos és globális szint is. Jelenleg meghatározóbbak a diakóniának a gyülekezetépítési vonatkozásai, mint a missziói. A szolgálatunk leginkább a gyülekezethez tartozó idős testvérekre, betegekre figyel, akciószerűen a város és a régió rászorulóira. A beteglátogatással 20-40 főt, az egészségnapokkal 10-15 főt, a Szeretetdobozzal körülbelül 20 doboznyi tartós élelmiszert, tisztálkodási eszközt gyűjtünk össze. A krízisétkeztetéssel 350-400 főt érünk el, az imanapló kb. 20-25 személyt kísér.

A gyülekezet ismeri a munkatervben rendszeresen megjelenő diakóniai feladatokat – mint például beteglátogatás, Szeretetdoboz, krízisétkeztetés –, tud a bekapcsolódás lehetőségeiről. A heti rendszerességű bibliakörök a személyes számontartás fontos eszközei.

Minden istentiszteleten elhangzik a hirdetések elején a hálaáldozatra és a jó cselekvésére buzdító bibliai ige. Nagyobb szeretetszolgálati akciókhoz a mozgósítás részben az istentiszteleten történik, másfelől a bibliakörökben. A missziói munkatervnek van diakóniai fejezete. A heti rendszerességgel működő imakörben az imatémák döntően diakóniai természetűek. A naptári év elején a gyülekezet küldetéséről szóló öt alkalmas igehirdetés sorozat egyik istentiszteletének témája a szolgálat, ami magába foglalja a szeretetszolgálatot is. A heti rendszerességű bibliakörökben valósul meg a személyes számontartás, itt lehetővé válik betegeink állapotának nyomon követése és az értük való imádkozás.

A lelkészek folyamatos kapcsolatban vannak a diakóniai bizottság elnökével. A bizottság elnöke a presbitérium tagja, aki minden évben beszámol a bizottság munkájáról. A diakóniai munkát a diakóniai bizottság elnöke koordinálja a bizottsági tagok és a lelkészek bevonásával. A bizottság munkaterve alapján éves költségvetés készül, amelyet a presbitérium a lehetőségei szerint beépít a költségvetésbe. Egyes tevékenységekhez – például ételosztás, Szeretetdoboz – adománygyűjtést, illetve közadakozást hirdetünk. A Filemon Szolgálat hírlevelén keresztül új információk és új ötletek érkeznek rendszeresen, ami sokat segít a szélesebb tájékozódásban, szervezettségben. A Szeretetdoboz adománygyűjtő akcióban rendszeresen részt veszünk, alkalmanként a Nyilas Misi Pakk, vagyis cipősdoboz akcióban is. Az alkalmi felajánlásokat (bútor, ruha, játék) rendszerint a Szeretetszolgálat debreceni irodájába juttatjuk el, s a Szeretetszolgálat plakátjait mindig közzétesszük a hirdetőinken.

Jó gyakorlatok és tanulságok

A városi krízisétkeztetés feladatának jól bejáratott rendje alakult ki, ennek a szolgálatnak a nagy előnye, hogy nagyon sok gyülekezeti tagot mozgósít és az ifjúságtól a legidősebbekig több generációt is bevon.

Az imakör, mint a gyülekezeti diakónia spirituális háttérszolgálata fontos eleme a szeretetszolgálatnak. Nemcsak a szolgálat eredményességére irányul az imádság, hanem a szolgálók hitfejlődésére is hat. A városi krízisétkeztetés nagyvárosi gyülekezetek lehetősége lehet, az imakör viszont minden gyülekezetben megszervezhető.

Kihívások

Kihívást jelent, hogy a fiatalok és aktív korú felnőttek az iskolai/munkahelyi és családi kötelezettségeik miatt nehezebben vonhatók be a diakóniába. Kihívást jelent az információs csatornák kialakítása: tudomást szerezni a rászorultságról, a pontos igényekről, a segítségnyújtásra való nyitottságról.

Jövőkép

A gyülekezetben van még kiaknázatlan diakóniai potenciál, és vannak fejleszthető területek. Saját szociális intézmény fenntartását egyelőre nem tervezi a gyülekezet.

Fontosnak tartanánk a jelzőrendszer kialakítását: figyelemfelkeltő, tájékoztató plakát készítése és osztása, valamint rövid videó készítése a diakónia fontosságáról, szolgálati lehetőségeiről. Feladatunk a diakóniai láda népszerűsítése, betegeink, elmaradt gyülekezeti tagjaink jelzésére.

Jótékonysági vásárok tartását tervezzük: évszakváltáskor ruhanemű csere-bere, illetve vásár formájában. A látogatások terén a feltérképezés és szervezettség továbbfejlesztése a célunk, valamint minden rászoruló gyülekezeti tagunk számára a neki megfelelő segítés, támogatás megszervezése. Az ehhez szükséges tájékoztatás megvalósítása bibliaórákon, istentiszteleteken.

Kunszentmiklósi Református Egyházközség

A gyülekezet bemutatása

A Kunszentmiklósi Református Egyházközség Bács-Kiskun megye északi részén helyezkedik el. Kunszentmiklós lakossága hozzávetőlegesen 8500 fő, ebből az utolsó népszámláláson 2200 személy vallotta magát reformátusnak. A rendszeresen istentiszteletre járók száma körülbelül 130 fő. Templomunk a

kutatások alapján 1734-ben épült, azonban több évtized alatt érte el mai, méltóságos formáját. Ahogyan a templomunk épült a múltban, közös összefogással, úgy próbáljuk meg most, a jelenben mi is építeni a gyülekezetünket. Nagyon fontosnak tartjuk a hitelességet, a tanítást és a közös építkezést, legyen az lelki vagy tényleges fizikai aktivitást igénylő munka.

Kezdetek

A gyülekezetünkben jelenleg működő diakóniai szolgálat 2013-ban indult el. A presbiteri tisztségviselők közül választottak diakóniai bizottsági tagokat. Ennek a bizottságnak az elnöke Selyem Balázsné Irénke. A bizottság létrehozott egy kis csapatot, akik felmérték, hogy kik és hányan szorulnának segítségre városunkban, valamint azt is számba vették, hogy kik tudnának segíteni. Ezek után hirdették meg az adakozási lehetőséget az istentiszteleten és az abból befolyt összeget fordították a karácsonyi csomagok készítésére, mivel a kezdetekben inkább csak erre az ünnepre koncentrálódott a diakóniai munka. Emellett volt még ruha adományosztás is, ami az évek alatt kivezetésre került.

Jelenlegi gyakorlatok

A mai formájában működő diakóniai segítés három évvel ezelőtt indult el. Úgy gondoltuk, hogy mivel a gyülekezetünknek van iskolája és óvodája is, jó lenne, ha őket is bevonnánk a segítés folyamatába. A vezetőséggel történt egyeztetés után kihirdettük a fiataloknak és a szülőknek, hogy tartós élelmiszert gyűjtünk karácsonyra. Arra gondoltunk, hogy ez jó érzékenyítési alkalom, hogy a gyerekek már ebben is szocializálódjanak. Figyeljenek egymásra, vegyék észre, hogy vannak nehéz helyzetben élő embertársaink, és ha nekünk van lehetőségünk, akkor jó érzés segíteni másokon. Minden osztályteremben elhelyeztünk két kartondobozt, és arra kértük az osztályokat, hogy lehetőségeik szerint töltsék meg ezeket. Gyakran a két doboz kevésnek bizonyult. A kezdeményezés olyan sikert aratott, hogy az egyháztagok pénzadományait már tűzifára tudtuk fordítani teljes egészében, mert olyan mértékű volt a tartósélelmiszer készletünk. Irénke koordinálja az egész feladatot, folyamatosan gyűjti az információkat és szervezi a tennivalók listáját, konkrét ütemterv van, hogy minden pon-

tosan történjen. Novemberben elkezdjük hirdetni a céladomány lehetőségét. Felvesszük a kapcsolatot a családsegítő szolgálattal és a védőnőkkel, mert nem csak az egyháztagokat segítjük, sőt, programunk inkább kifelé irányul. Egyháztagjaink segítségével elkészül egy névsor a rászoruló személyekről, családokról. A végleges listát a diakóniai bizottság állítja össze a lelkipásztorral együtt. Tavalyi évben 70 családot tudtunk támogatni. Az élelmiszer adományokat önkéntes segítőkkel együtt állítjuk össze. A csomagok kiosztására egy adventi vasárnapi istentiszteletet követően, szeretetvendégség keretében kerül sor, melyre a rászoruló családok külön meghívót kapnak, melyet szintén önkéntesek kézbesítenek. A szórvány településekre és a mozgásukban korlátozottaknak autókkal szállítjuk ki az ifis fiatalok segítségével. A tűzifát pedig kályha készen szállíttatjuk ki.

Jó gyakorlatok és tanulságok

Mivel nem csak karácsonykor vannak nehéz helyzetben embertársaink, ezért próbálunk egész évben segíteni. Ez már nem olyan nagy kiterjedésű, de mindig van a lelkészi hivatalban tartós élelmiszer, hogy bármikor tudjunk adni annak, aki szükséget szenved. Volt, hogy olyan kéréssel fordultak hozzánk, hogy elromlott a gáztűzhely és nem tudják megvenni, viszont részletekben ki tudnák fizetni. Ilyen esetben összeül a bizottságunk és mérlegeljük, hogy tudunk-e segíteni, hogy a diakóniai alapunkból megoldjuk-e ezt a problémát. Sajnos mérlegelni kell, mert hiába a jó szándék, azért az ember mégis gyarló, ezért vissza tudnak élni a lehetőségekkel. Azt már rég megtanultuk, hogy készpénzt nem lehet adni, mert azt többnyire nem arra fordítják, amire kérték. Arra is volt sajnos példa, hogy egyik rászoruló családunknak leégett a háza, így a lakhatásukat kellett megoldani. E probléma megoldásának oroszlánrészét egyik gyülekezeti tagunk vállalta, de a gyülekezet többi tagja is összefogott és összegyűjtötték, amire szükség volt. A romok eltakarításához is a gyülekezet tagjai fogtak össze, hogy segítsenek a bajba jutott családnak. Arra is volt példa, hogy a rászoruló embereknek önéletrajzírásban segítettünk, és Istennek hála, talált is vele munkát, aki ezt kérte.

Igyekszünk mindent saját erőforrásból megoldani, egyszer kértünk csak élelmiszeradományt évekkel ezelőtt a Magyar Református Szeretetszolgálattól, és a következő évtől indítottuk az iskolai tanszergyűjtést. Amióta a Filemon

Szolgálat tagja vagyok, azóta a kórházlelkész munkáját is segítjük, kézműves ajándékokkal és szaloncukorral. Tavaly késve álltunk neki a tanszergyűjtésnek, ezt most szeretnénk időben elkezdeni, hogy ezzel is hozzá tudjunk járulni az MRSZ munkájához, mint ahogy tesszük az iskolai alkalmak perselypénzével is.

Kihívások

Összességében áldásosnak mondható a gyülekezetünkben folyó diakóniai munka, igyekszünk széles körben mozogni, mind segítő, mind segített vonatkozásában. Nagy előrelépésnek gondolom, hogy a fenntartó és az óvodai, iskolai vezetésünk engedélyezte, hogy bevonjuk a gyermekeket és fiatalokat a gyűjtésbe. Fontosnak tartjuk az összefogást és a kapcsolatépítést.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján pozitívan állunk a jövő elé, bízunk benne, hogy ilyen áldásos lehet a szolgálatunk továbbra is.

Jövőkép

A jövőben terveink között szerepel, hogy a járási hivatal foglalkoztatási részlegén keresztül indult programhoz csatlakozzunk. Ezen program keretében tudnánk munkát biztosítani, még ha ez alkalmi jellegű is, de talán egy lépés lenne, hogy visszavezessük a rászorulókat a munka világába.

„Bizony mondom nektek:
amennyiben megtettétek ezt
eggyel a legkisebb atyámfiai közül,
velem tettétek meg.”

(Máté 25,40)

„Egymás terhét hordozzátok…" (Gal 6,2)

Jól működő diakóniai gyakorlatok
a magyarországi református gyülekezetekben

Kiadó: Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány
Felelős kiadó: Dr. Czibere Károly elnök
Szerkesztette: Váczi Gábor, Toldi Noémi, Szirák Sára, Dobis-Lucski Zsófia
Fotók: a gyülekezetek magánarchívumaiból
Grafikai tervezés, tipográfia: Mikáczó Kamilla
Nyomda: Litográfia Nyomda (Debrecen)
Kiadás éve: 2026

ISBN 978-615-82821-3-0

MAGYAR REFORMÁTUS
SZERETETSZOLGÁLAT